

Tartalomjegyzék

33/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	A Magyarország Kormánya és az Azerbajdzsáni Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről	1732
34/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet és a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet módosításáról	1737
35/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	A térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról	1738
36/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	A Széchenyi Programirodáról szóló 68/2011. (IV. 28.) Korm. rendelet módosításáról	1740
37/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	A Kecskemét közigazgatási területén megvalósuló nagyberuházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 192/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet, valamint a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. Tatabányai Ipari Parkban megvalósuló új személygépkocsi gumibroncs gyártó üzemének beruházásával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 446/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról	1742
38/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	Az egyházi költségvetési céltámogatások sajátos szabályairól szóló 142/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet módosításáról	1749
39/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	A dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól	1751
40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	Az állatkísérletekről	1805
41/2013. (II. 14.) Korm. rendelet	A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet módosításáról	1839
13/2013. (II. 14.) EMMI rendelet	A települési önkormányzatok könyvtári, közművelődési és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatások részletes szabályairól	1844
3/2013. (II. 14.) AB határozat	A Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzése alaptörvény-ellenességéről és megsemmisítéséről	1853
1/2013. (II. 14.) OGY határozat	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat módosításáról	1871
1061/2013. (II. 14.) Korm. határozat	Magyarország 2013. évi Nemzeti Reform Programjának előkészítésével kapcsolatos feladatokról	1872
1062/2013. (II. 14.) Korm. határozat	A KNORR-BREMSE Fékrendszerek Kft. és a LEGO Manufacturing Kft. magyarországi nagybefektetőkkel való stratégiai megállapodások megkötéséről	1875

III. Kormányrendeletek

A Kormány 33/2013. (II. 14.) Korm. rendelete

a Magyarország Kormánya és az Azerbajdzsáni Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló egyezmény kihirdetéséről

1. § A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és az Azerbajdzsáni Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) kötelező hatályának elismerésére.

2. § A Kormány az Egyezményt e rendelettel kihirdeti.

3. § Az Egyezmény hiteles magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„A Magyarország Kormánya és az Azerbajdzsáni Köztársaság Kormánya közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködésről szóló egyezmény

A Magyarország Kormánya és Azerbajdzsáni Köztársaság Kormánya (továbbiakban: a Felek)

a két ország közötti baráti kötelékek megerősítése, a népeiket összekötő kapcsolatok megszilárdítása, valamint a két ország közötti oktatási, tudományos és kulturális együttműködés fejlesztése érdekében, illetve azokat az előnyöket felismerve, amelyek az egyes országokban alkalmazandó szabályokkal és rendelkezésekkel összhangban történő kölcsönös együttműködés megszilárdításából származnak a két ország számára, a következőkben állapodnak meg:

1. Cikk

A Felek ösztönzik a felsőoktatási tisztségviselők, egyetemi oktatók és tudósok csere-látogatásait, illetve a közöttük létrejövő együttműködést a közös érdeklődésre számot tartó területeken.

A Felek ösztönzik a hallgatói mobilitást, többek között az országaikban létező állami ösztöndíj-programok keretein belül. Az együttműködés részleteiről az illetékes oktatási tárcák külön állapodnak meg.

A Felek emellett ösztönzik tudományos és kulturális területeken küldöttségek cseréjét is.

A Felek ösztönzik az Azerbajdzsáni Turizmus Intézet és a megfelelő magyar társintézmény közötti együttműködést, valamint a Kulturális Tanulmányok Tudományos- Módszertani Központja és a megfelelő magyar társintézmény közötti workshopok szervezését kulturális és tudományos témában.

2. Cikk

A Felek ösztönzik és elősegítik a tudományos és kulturális intézmények, valamint a kutatóintézetek közötti közvetlen tudományos és kulturális kapcsolatokat, és – a rendelkezésre álló források és lehetőségek keretein belül – egyetemi oktatók és kutatók cseréjét.

3. Cikk

A Felek a felsőoktatási intézményekben és kutatóközpontokban szakmai tudás- és tapasztalatcserét folytatnak tudományos, műszaki és közigazgatási területeken.

4. Cikk

A Felek bővítik a két ország felsőoktatási és tudományos intézményeiben rendelkezésre álló képzési lehetőségeket, főként a mérnöki és orvostudományok, műszaki, valamint agrártudományi területeken.

5. Cikk

A Felek támogatják a két ország egyetemei közötti tudományos együttműködést, és megosztják egymással az iskolai bizonyítványok, oklevelek és diplomák egyenértékűségének megteremtésével kapcsolatos információkat azok kölcsönös elismerése érdekében. Kölcsönösen informálják egymást oktatási rendszereikről.

6. Cikk

A Felek ösztönzik az irodalom, képző- és zeneművészet, film, televízió és rádió, építészet, könyvkiadás, múzeum- és levéltár igazgatás terén, más kulturális és művészeti területen, illetve alkotóművészek között létrejövő kapcsolatokat és cseréket.

A Felek kölcsönösen támogatják a nemzeti könyvtáraik közötti közvetlen szakmai együttműködést.

7. Cikk

A Felek ösztönzik és támogatják oktatási, tudományos és kulturális hetek és napok szervezését a két ország tudományos és kulturális intézményeiben. Ezek magukban foglalják előadások, szemináriumok, könyvvásárok és egyéb olyan rendezvények lebonyolítását, melyek bemutatják a két ország eredményeit.

8. Cikk

A Felek ösztönzik és támogatják számos kulturális és művészeti tevékenység lebonyolítását, és lehetőségeik szerint segítik egymást különösen:

a különböző kulturális területek képviselőinek együttműködés, tapasztalatcsere, szakmai gyakorlat céljából történő kölcsönös látogatásának megszervezésében;

egyéni művészek vagy művészeti csoportok koncertturnéinak megszervezésében, valamint koncertek, előadások, kiállítások és más kulturális események szervezésében;

résztevők meghívásakor az egyik Fél országában rendezett zenei és más fesztiválokra.

9. Cikk

A Felek ösztönzik könyvek, kiadványok, szórólapok, füzetek, folyóiratok, dokumentumok, filmek, és minden, a két országban folyó oktatással és tudományos kutatással, valamint kulturális tevékenységekkel kapcsolatos szakirodalom és forrásanyag egymás közti cseréjét.

10. Cikk

A Felek ösztönzik a helyi és nemzetközi konferenciákon, szemináriumokon, szimpóziumokon és tudományos, valamint kulturális műhelymunkákban való részvételt, és kellő időben tájékoztatják egymást ezekről az eseményekről.

11. Cikk

A Felek jogszabályaiknak megfelelően engedélyezik a kéziratok, levéltári anyagok és történelmi dokumentumok tanulmányozását és felhasználását, és együttműködnek a régészet és a kulturális örökségvédelem területén, továbbá szakértőket cserélnek e téren.

12. Cikk

Mindkét fél ösztönzi a másik fél országában született kiemelkedő irodalmi művek lefordítását és kiadását saját országában.

13. Cikk

A Felek ösztönzik a magyar nyelv az Azerbajdzsáni Köztársaság területén történő és az azeri nyelv a Magyarország területén történő elsajátításához szükséges módszertani, pedagógiai programok megvalósítását, és a megfelelő oktatási és módszertani irodalom fordítását.

14. Cikk

A Felek támogatják külön együttműködési megállapodások megkötését a két ország érintett oktatási, tudományos és kulturális intézményei között.

15. Cikk

A jelen Egyezmény nem befolyásolja azokat a kötelezettségeket, amelyek Magyarország európai uniós tagságából fakadnak. Következésképpen a jelen Egyezmény rendelkezései nem értelmezhetők úgy, mint amelyek érvénytelenítik, módosítják vagy bármilyen más módon befolyásolják Magyarországnak különösen az Európai Unió alapját képező szerződésekből, valamint az Európai Unió elsődleges és másodlagos jogából származó kötelezettségeit.

16. Cikk

A Felek megállapodnak abban, hogy szükség esetén a Felek illetékes képviselői konzultációkat folytatnak a végrehajtási programok aláírásával kapcsolatban, elővezetve azok megvalósításához szükséges konkrét lépéseket és projekteket, valamint ahol lehetséges meghatározva az Egyezményben és a végrehajtási programokban vázolt események pénzügyi és szervezeti feltételeit.

17. Cikk

A Megállapodás kapcsán felmerülő értelmezési vagy végrehajtási problémák esetén a Felek tárgyalásos úton egyeztetik a teendőket.

18. Cikk

A Megállapodás a Felek közös egyetértésével kiegészíthető vagy módosítható. A kiegészítéseket és a módosításokat külön megállapodásban kell rögzíteni, amely ezen megállapodás szerves részét képezi és hatálybalépése a 19. cikk rendelkezéseivel összhangban történik.

19. Cikk

Ez az Egyezmény azon utolsó jegyzék kézhezvételének napján lép hatályba, melyben a felek diplomáciai úton tájékoztatják egymást arról, hogy eleget tettek az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges belső jogi követelményeknek.

Az Egyezmény határozatlan időre szól. Az Egyezményt bármely szerződő fél írásban, diplomáciai úton felmondhatja. Ebben az esetben az Egyezmény a felmondásáról szóló értesítés átvételének napjától számított 6 hónap múlva veszti hatályát.

Abban az esetben, ha a jelen Egyezmény hatályát veszti, előírásait a gyakorlatban továbbra is alkalmazni kell a még folyamatban lévő programok és projektek tekintetében mindaddig, amíg azokat teljes egészükben végre nem hajtják.

Ezt az Egyezményt, Budapest városban írták alá 2012. október 9-én, magyar, azeri és angol nyelven írott két eredeti példányban. Ezek mindegyike egyformán hiteles. Az értelmezésből származó bármely nézetkülönbség kialakulása esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

Magyarország
Kormánya nevében

Azerbajdzsáni Köztársaság
Kormánya nevében

AGREEMENT**on educational, scientific and cultural co-operation between the Government of Hungary and the Government of the Republic of Azerbaijan**

The Government of Hungary and the Government of the Republic of Azerbaijan, hereinafter referred to as "the Parties",

In order to enhance the bonds of friendship existing between their two countries, to widen the links binding their people, to develop co-operation in educational, scientific, cultural domains,

Recognizing the benefits each of the two countries may gain as a result of consolidating of bilateral co-operation in accordance with the national legislation of their states,

Have agreed on the following:

Article 1

The Parties shall encourage the exchange of visits of higher education and scientific officials, faculty members and scholars and shall establish co-operation between them in fields of common interest.

The Parties shall encourage the exchange of students, as well as within governmental scholarships programs existing in their countries. The particular details of the cooperation will be agreed between the relevant ministries in charge of education.

They shall also encourage the exchange of delegations in scientific and cultural fields.

The Parties shall encourage cooperation, relations between the Azerbaijan Tourism Institute and appropriate Hungarian institute; and workshops in the fields of culture and science between the Scientific-methodological Centre of Cultural Study and appropriate Hungarian institute.

Article 2

The Parties shall promote and encourage direct scientific and cultural relations between academic and cultural institutions as well as scientific research establishments and the exchange of faculty members and scholars within available resources and opportunities.

Article 3

The Parties shall exchange expertise and knowledge in the scientific, technical and administrative fields between higher education and scientific research institutions.

Article 4

The Parties shall increase opportunities for training in higher education and scientific institutions in both countries notably in engineering, medical, technological and agricultural domains.

Article 5

The Parties shall promote academic co-operation between universities in both countries and exchange information in the field of establishing equivalencies between school certificates and diplomas, graduate and postgraduate academic degrees for purposes of mutual recognition of these degrees. They shall also exchange data on their respective educational systems.

Article 6

The Parties shall promote contacts and exchanges in the field of literature, fine and musical art, cinematography, television and radio, architecture, book publishing, museum business and archives, and also between creative groups and in other fields of culture and art.

The parties mutually encourage direct cooperation between their libraries.

Article 7

The Parties shall encourage the organization of educational, scientific and cultural weeks and days in educational and cultural institutions of each country. These shall include the giving of lectures and the holding of seminars, book exhibitions and fairs, other forms of presenting the achievements of both countries.

Article 8

The Parties shall agree to arrange various cultural and artistic activities and help each other within their capabilities, in particular when:

organizing mutual visits of representatives of various fields of culture for the purposes of co-operation, internships, exchanging experience;

organizing concert tours of individual artists and artistic groups, concerts, performances, exhibitions and other cultural events;

inviting participants to festivals and similar international shows which are hosted by one of the Parties.

Article 9

The Parties shall encourage the exchange of books, brochures, periodicals, documents, films and other materials and sources of information related to education, scientific research and cultural activities in both countries.

Article 10

The Parties shall encourage participation in local and international conferences, seminars, symposia, scientific and cultural workshops, and shall inform each other about such events a sufficient period of time in advance of their start.

Article 11

The Parties, in accordance with their national legislations, shall facilitate perusal and making use of manuscripts, archives and historical documents and shall cooperate in the domain of archeology and cultural heritage in their respective countries and shall exchange experts in this domain.

Article 12

Each of the Parties shall encourage the translation and publishing of distinguished literary works produced by the other Party.

Article 13

The Parties shall encourage the realization of methodological and pedagogical programs necessary for the acquisition of the Hungarian language on the territory of the Republic of Azerbaijan and the Azerbaijani language on the territory of Hungary, and the translation and publication of the corresponding educational and methodological literature.

Article 14

The Parties shall encourage whenever necessary to sign the special agreements on co-operation between involved educational, scientific and cultural institutions of the two countries.

Article 15

Commitments originating from the membership of Hungary in the European Union are not affected by the present Agreement. As a consequence of this, provisions of the present Agreement shall not be interpreted in a way that it would annul, amend or have any other effect on the commitments of Hungary originating especially from the treaties forming the basis of the European Union, as well as those commitments originating from the primary and secondary legislation of the European Union.

Article 16

The Parties shall agree whenever necessary to hold consultations between the authorized representatives of the Parties to sign the executive programs, foreseeing the concrete measures and projects for the fulfillment of this Agreement and defining, where it is possible the financial and other organizational terms in order to carry out events, provided by this Agreement and executive programs.

Article 17

Any disagreement that may arise from the interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved by negotiations and consultations between the Parties.

Article 18

Any additions and amendments may be made to this Agreement by mutual consent of the Parties. Such additions and amendments shall be made in a form of separate Protocols being an integral part of this Agreement and shall enter into force in accordance with the provisions of Article 19.

Article 19

This Agreement shall enter into force on the date of receiving by the Parties of the last written notification through diplomatic channels confirming the completion of their respective internal procedures required for the entry into force of this Agreement.

This Agreement is concluded for an indefinite period of time. The Agreement may be terminated by either of the Parties in written form, through diplomatic channels. In this case, the Agreement expires six months after receiving the notification about its termination.

In the event this Agreement is terminated, its provisions shall continue to be implemented with respect to existing programs and projects until they are completed.

Done in Budapest on October 09, 2012 in two originals in Azerbaijani, Hungarian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

On behalf of the Government
of Hungary

On behalf of the Government
of the Republic of Azerbaijan"

- 4. §** (1) E rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. § és a 3. § az Egyezmény 19. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) Az Egyezmény, valamint a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
(4) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről az oktatásért felelős miniszter, valamint a kultúráért felelős miniszter gondoskodik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 34/2013. (II. 14.) Korm. rendelete
a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló
168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet és a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló
1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 101. § (1) bekezdés c) pontjában, a 2. § tekintetében a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (2) bekezdés k) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet a következő 75/D. §-sal egészül ki:
„75/D. § (1) A jogosult halála esetén a fel nem vett ellátás hagyatékként történő kiutalását az örökös a jogerős hagyatékátadó végzés vagy öröklési bizonyítvány egyidejű csatolásával kérheti.
(2) Az elhunyttal közös háztartásban való együttélésre tekintettel a Tny. 83. § (2) bekezdése szerinti hozzátartozó által előterjesztett, az ellátás felvétele iránti kérelmet az ONYF által erre a célra rendszeresített, és az ONYF hivatalos honlapján közzétett formanyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell benyújtani. A formanyomtatvány és elektronikus űrlap adattartalmát a 7. számú melléklet határozza meg.”
(2) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet az 1. melléklet szerinti 7. számú melléklettel egészül ki.
(3) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 90. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet és a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mód. Rendelet) módosításáról szóló kormányrendelettel megállapított 75/D. §-át, a 7. számú mellékletét a jogosultnak a Mód. Rendelet hatálybalépését követően bekövetkezett elhalálása esetén kell alkalmazni.”
- 2. §** (1) A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet a következő 37. § (2b) bekezdéssel egészül ki:
„(2b) A jogosult halála esetén a fel nem vett ellátás felvételét az Ebtv. 61. § (10) bekezdésben meghatározott személy kérheti. A kérelmet az OEP által erre a célra rendszeresített, és a hivatalos honlapján közzétett formanyomtatványon lehet benyújtani. A formanyomtatványon fel kell tüntetni az elhunyt személy nevét, társadalombiztosítási azonosító jelét, a halál időpontját, az igénylőnek az elhunyt személlyel fennállt rokonsági, hozzátartozói fokát, valamint az igénylő természetes személyazonosító adatait (így nevét, társadalombiztosítási azonosító jelét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakhelyét) és aláírását.”

- (2) A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 50. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:
- „(11) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet és a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mód. Rendelet) módosításáról szóló kormányrendelettel megállapított 37. § (2b) bekezdését a jogosultnak a Mód. Rendelet hatálybalépését követően bekövetkezett elhalálása esetén kell alkalmazni.”

3. § Ez a rendelet 2013. április 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 34/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„7. számú melléklet a 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelethez

A nyugellátásra jogosult halála esetén a nyugellátás felvétele iránti kérelem benyújtására szolgáló nyomtatvány és elektronikus űrlap adattartalma

1. A kérelmező természetes személyazonosító adatai, társadalombiztosítási azonosító jele, lakóhelye, tartózkodási helye és elérhetősége.
2. Az elhunyt jogosult neve, társadalombiztosítási azonosító jele és a folyósítás törzsszáma.
3. A jogosult halálának időpontja.
4. Az igénylőnek az elhunyt személlyel fennállt hozzátartozói minőségére vonatkozó adatok.
5. A kérelmező nyilatkozata arról, hogy annak halálakor az elhunyttal közös háztartásban élt.”

**A Kormány 35/2013. (II. 14.) Korm. rendelete
a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló
284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (2) bekezdés o) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(8) A kötelező egészségbiztosítás ellátásai keretébe nem tartozó és a 2. számú mellékletben nem szereplő egészségügyi szolgáltatások térítési díját az egészségügyi szolgáltató az 1. § rendelkezéseinek figyelembevételével állapítja meg, azzal, hogy a pneumococcus és az influenza megbetegedés elleni immunizálásért nem kérhető térítési díj.”
- 2. §** A Kr. 2. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 35/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„2. számú melléklet a 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelethez

A					B
1.	Lőfegyvert munkakörükből eredően tartani szándékozó, illetve tartó személyek (I. csoport) lőfegyvertartásra való egészségi alkalmasságának pszichológiai vizsgálata				
		a) első fokon			7 200 Ft
		b) másodfokon			12 000 Ft
2.	Lőfegyvert tartani szándékozó, illetve tartó személyek (II. csoport) lőfegyvertartásra való				
		a) orvosi alkalmassági vizsgálata			
		aa)	első fokon		7 200 Ft
		ab)	másodfokon		12 000 Ft
		b) pszichológiai alkalmassági vizsgálata			
		ba)	első fokon		7 200 Ft
		bb)	másodfokon		12 000 Ft
3.	Gépjármű-vezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízijármű-vezetői alkalmassági vizsgálat				
		a) ha 40. életévét még nem töltötte be:			
		aa)	első fokon		7 200 Ft
		ab)	másodfokon		10 800 Ft
		b) ha 40. életévét betöltötte, de a 60. életévét még nem érte el:			
		ba)	első fokon		4 800 Ft
		bb)	másodfokon		7 200 Ft
		c) ha a 60. életévét betöltötte:			
		ca)	első fokon		2 500 Ft
		cb)	másodfokon		4 800 Ft
4.	Alkohol szintjének kimutatása érdekében végzett vér- és vizeletvétel				4 800 Ft
5.	Kábítószer szintjének kimutatása érdekében végzett				
		a)	vérvétel		3 200 Ft
		b)	vizeletvétel		1 600 Ft
6.	Láttelek készítése és kiadása				3 500 Ft
7.	Részeg személy detoxikálása				7 200 Ft
8.	Kábítószer hatása alatt álló személy akut ellátása				7 200 Ft
9.	Tengeri hajózási egészségi alkalmassági vizsgálat				
		a) tengeri hajózási szolgálatot teljesítő személy alkalmassági vizsgálata			
		aa)	az egészségi alkalmasság első vizsgálata		19 200 Ft
		ab)	az egészségi alkalmasság időszakos vagy soron kívüli vizsgálata		15 600 Ft
		b) I. és II. osztályú tengeri kedvtelési célú tengeri vízijármű-vezetők alkalmassági vizsgálata			
		ba)	az egészségi alkalmasság első vizsgálata		12 000 Ft
		bb)	az egészségi alkalmasság időszakos vagy soron kívüli vizsgálata		9 700 Ft
		c) III. és IV. osztályú tengeri kedvtelési célú tengeri vízijármű-vezetők alkalmassági vizsgálata			
		ca)	az egészségi alkalmasság első vizsgálata		9 700 Ft
		cb)	az egészségi alkalmasság időszakos vagy soron kívüli vizsgálata		7 200 Ft
10.	Igazságügyi szakértői tevékenység kivételével jogszabály által elrendelt vagy egyéb háziiorvosi, orvossalakértői vizsgálatok és szakvéleményezés, kivéve, ha a vizsgálatra és szakvéleményezésre társadalombiztosítási vagy szociális juttatásra, kedvezményre való jogosultság megállapítása céljából kerül sor				7 200 Ft
11.	Hivatásos sportolók sportegészségügyi vizsgálata				9 700 Ft

12.	Hivatásos sportolók további sportegészségügyi szakvizsgálata	Az adott ellátásnak a közfinanszírozásban érvényesíthető díja	
13.	Repülő-egészségügyi alkalmassági vizsgálat		
	a) 1. egészségügyi osztály		
	aa)	első, illetve kibővített (terheléses EKG, teljes körű szemészeti vagy teljes körű fül-orr-gégészeti vizsgálatra is kiterjedő) vizsgálat	28 700 Ft
	ab)	időszakos vizsgálat	16 100 Ft
	b) 2. egészségügyi osztály		
	ba)	első, illetve kibővített (terheléses EKG vizsgálatra is kiterjedő) vizsgálat	13 800 Ft
	bb)	időszakos vizsgálat	9 200 Ft
	c) 3. egészségügyi osztály		
	ca)	első, illetve kibővített (terheléses EKG, teljes körű szemészeti vagy teljes körű fül-orr-gégészeti vizsgálatra is kiterjedő) vizsgálat	28 700 Ft
	cb)	időszakos vizsgálat	16 100 Ft
14.	Az a mellkas-szűrővizsgálat (tüdőszűrés), melynek igénybevételére nem az egészségügyi hatóság által a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló miniszteri rendelet szerint kötelezően elrendelt szűrővizsgálat keretében, vagy nem a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló miniszteri rendelet szerinti korhoz kötött szűrővizsgálat keretében, vagy nem jogszabály által előírt, a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 4. § (1) bekezdés a)–b) pontja szerinti szakképzési intézményekben és felsőoktatási intézményben oktatásban részesülők szakmai alkalmassági vizsgálatai keretében kerül sor.		1 700 Ft
15.	A foglalkoztatathóság szakvéleményezése		
	a)	közfoglalkoztatási jogviszonyhoz szükséges szakvélemény esetén	1 900 Ft/fő/eset
	b)	az a) pontban nem említett esetben	3 300 Ft/fő/eset
16.	Járványügyi érdekből nem kötelező védőoltással történő immunizálás, kivéve a) a térítésmentes védőoltással történő immunizálást és b) – az a) pont hatálya alá nem tartozó körben is – a pneumococcus és az influenza megbetegedés elleni immunizálást		2 000 Ft

”

A Kormány 36/2013. (II. 14.) Korm. rendelete a Széchenyi Programirodákra szóló 68/2011. (IV. 28.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A Széchenyi Programirodákra szóló 68/2011. (IV. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „2. § (1) Az Irodák tevékenységének felügyeletét a Miniszterelnökséget vezető államtitkár (a továbbiakban: államtitkár) látja el.
- (2) A Kormány az Irodák működtetésére a Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.-t (a továbbiakban: Társaság) jelöli ki. A Társaság az Irodák működtetése keretében megynként legalább egy telephelyet vagy fióktelepet tart fenn.
- (3) A Társaság feladata az Irodák rendszerének a fejlesztése. A Társaság szervezi a 2014–2020 közötti időszakban megvalósuló határon átnyúló uniós fejlesztéseket, továbbá támogatja a 2014–2020 programozási időszakban a területi alapú tervezés koordinációját.
- (4) A Társaság ellátja a Kormány által meghatározott további feladatokat.”

2. § Az R. a következő 2/A–2/C. §-sal egészül ki:

„2/A. § (1) A Társaság felügyeletét és szakmai irányítását az államtitkár látja el.

(2) Az államtitkár a Társaság felügyelete és szakmai irányítása körében különösen az alábbi feladatokat látja el:

- a) normatív utasításban rendelkezik a Társaság és az általa működtetett Irodák szervezetére és működésére, valamint tevékenységére vonatkozó alapvető szabályokról,
- b) jóváhagyja a Társaság szervezeti és működési szabályzatát, egyéb szabályzatait, stratégiáit és éves munkatervét,
- c) általános iránymutatást ad az Irodák működésével kapcsolatban,
- d) a Társaságtól az Irodák működésével, tevékenységével, ellátott feladataival kapcsolatban beszámolót, jelentést, tájékoztatót kérhet, valamint feladat elvégzésére vagy mulasztás pótlására egyedi utasítást ad ki,
- e) az Irodák fejlesztéspolitikai tapasztalatairól rendszeresen tájékoztatja az érintett minisztereket,
- f) jóváhagyja az Irodákra vonatkozó stratégiai döntéseket,
- g) egyéb, az Irodák tevékenységét érintő szakmai döntést hoz.

2/B. § Az Irodákat a feladataik ellátásában a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (a továbbiakban: NFÜ) támogatja, ennek keretében:

- a) szakmai, módszertani támogatást nyújt az Irodák feladataihoz,
- b) országos központi képzéseket szervez az Irodák munkatársai számára,
- c) rendszeres – havonta legalább egy alkalommal összeülő – fórumot biztosít a Társaság kijelölt képviselői, az Irodák vagy az Irodáknál foglalkoztatott tanácsadók szakmai munkacsoportjainak képviselői és az NFÜ érintett irányító hatóságai képviselői számára,
- d) kijelöli a közreműködő szervezetek azon szakmai és pénzügyi kapcsolattartó munkatársait, akik biztosítják, hogy az Irodák naprakész és egységes információkkal rendelkezzenek az Új Széchenyi Terv pályázati konstrukcióival kapcsolatosan,
- e) a Társasággal együttműködve gondoskodik az Irodák egységes arculatának kialakításáról.

2/C. § A fejlesztéspolitikáért felelős miniszter jóváhagyja az Irodáknak a 2007–2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben meghatározott irányító hatóságokkal és közreműködő szervezetekkel való együttműködésének formáját és szabályait.”

3. § Hatályát veszti

- a) az R. 3. § (2) bekezdése,
- b) a Széchenyi Programirodák működésének szabályairól szóló 48/2011. (IX.19.) NFM rendelet.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 37/2013. (II. 14.) Korm. rendelete
a Kecskemét közigazgatási területén megvalósuló nagyberuházással összefüggő
közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló
192/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet, valamint a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft.
Tatabányai Ipari Parkban megvalósuló új személygépkocsi gumibroncs gyártó üzemének
beruházásával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról
szóló 446/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a), b) és d) pontjában, továbbá a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A Kecskemét közigazgatási területén megvalósuló nagyberuházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 192/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A Kormány kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja az 1. számú mellékletben felsorolt közigazgatási hatósági ügyeket, amelyek a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft.-nek, illetve anyavállalatának, a Daimler AG-nek a Kecskemét Megyei Jogú Város közigazgatási területén, a Kecskemét belterület 26500 helyrajzi számú ingatlanon megvalósuló beruházásaival függenek össze.”
- (2) Az R. 1. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) A Kormány az (1) bekezdés szerinti kiemelt jelentőségű ügyek koordinációjára – a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 8/A. §-ában foglaltak szerinti – feladat- és hatáskörrel rendelkező kormány megbízottként a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízottat jelöli ki.”
- (3) Az R. a következő 4. §-sal egészül ki:
- „4. § E rendeletnek a Kecskemét közigazgatási területén megvalósuló nagyberuházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 192/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet, valamint a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. Tatabányai Ipari Parkban megvalósuló új személygépkocsi gumibroncs gyártó üzemének beruházásával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 446/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról szóló 37/2013. (II. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr1.) 1. §-ával megállapított 1. § (1) és (4) bekezdését, valamint az 1. és 2. mellékletet a Kr1. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.”
- (4) Az R. 1. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- (5) Az R. 2. számú melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
- 2. §** A Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. Tatabányai Ipari Parkban megvalósuló új személygépkocsi gumibroncs gyártó üzemének beruházásával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 446/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet
- a) 1. melléklete helyébe a 3. melléklet,
- b) 2. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 37/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„1. számú melléklet a 192/2008. (VII. 30.) Korm. rendelethez

A kiemelt jelentőségű beruházás megvalósításához szükséges hatósági eljárások lefolytatására hatáskörrel rendelkező hatóságok

	A	B	C	D	E
1.	Beruházás megnevezése	Beruházás azonosítója	A beruházás megvalósításával kapcsolatos eljárások	Első fokon eljáró hatóság	Másodfokon eljáró hatóság
2.	Kiemelt beruházásként gyárépítés és annak építményei, valamint az ahhoz kapcsolódó logisztikai bázis és építményei	Az 1. § (1) bekezdése szerinti terület	általános építésügyi és örökségvédelmi hatósági eljárások, régészeti feltárásokkal kapcsolatos eljárások (a további régészeti feladatellátás meghatározása kivételével)	Kecskeméti Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala, régészet esetén: Budapest Főváros Kormányhivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala
3.			további régészeti feladatellátás meghatározása	Budapest Főváros Kormányhivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala	nincs
4.			környezetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás	Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
5.			természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás	Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
6.			útügyi hatósági engedélyezési eljárás	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
7.			vízügyi engedélyezési eljárás	Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
8.			A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdése és 13. § (2) bekezdése szerinti engedélyezési eljárás	Csongrád Megyei Kormányhivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal

9.			ingatlan-nyilvántartási hatósági eljárás	Kecskeméti Járási Hivatal Járási Földhivatala	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Földhivatala
10.			telekalakítási hatósági eljárás	Kecskeméti Járási Hivatal Járási Földhivatala	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Földhivatala
11.			földmérési hatósági eljárás	Kecskeméti Járási Hivatal Járási Földhivatala	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Földhivatala
12.			hírközlési hatósági engedélyezési eljárás	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke
13.			bányahatósági engedélyezési eljárás	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Szolnoki Bányakapitányság	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
14.			talajvédelmi hatósági engedélyezési eljárás	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
15.			vasúti hatósági engedélyezési eljárás	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
16.			tűzvédelmi hatósági ügyekben eltérési engedélyezési eljárások	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	nincs
17.			a jogszabályban, nemzeti szabványban teljes körűen nem szabályozott beépített tűzoltó berendezések létesítési és használatbavételi eljárások	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	nincs
18.			beépített tűzjelző, tűzoltó berendezések létesítési és használatbavételi eljárások	Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
19.			a jogszabályban rögzített tűzvédelmi hatósági egyeztetésekkel kapcsolatos hatósági eljárások	Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

2. melléklet a 37/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„2. számú melléklet a 192/2008. (VII. 30.) Korm. rendelethez

A kiemelt jelentőségű beruházás megvalósításához szükséges hatósági engedélyezési eljárásokban közreműködő szakhatóságok

	A	B	C
1.	Szakhatósági közreműködése tárgyköre	Elsőfokú szakhatóság	Másodfokú szakhatóság
2.	építésügy, műemlékvédelem és régészet	Kecskeméti Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala, régészet esetén: Budapest Főváros Kormányhivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala
3.	környezetvédelem, természetvédelem és vízügy	Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
4.	közúti közlekedés	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
5.	vasúti közlekedés	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
6.	polgári légi közlekedés	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
7.	állami célú légi közlekedés	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal	honvédelemért felelős miniszter
8.	földtan	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Szolnoki Bányakapitányság	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
9.	bányászat	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Szolnoki Bányakapitányság	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
10.	rendészet	Kecskeméti Rendőrkapitányság	Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság
11.	tűzvédelem	Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
12.	honvédelem	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal vezetője	honvédelemért felelős miniszter
13.	katasztrófavédelem	Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
14.	talajvédelem	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
15.	erdővédelem	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
16.	egészségügy	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve	Országos Tisztifőorvosi Hivatal
17.	hírközlés	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke
18.	műszaki biztonság	Csongrád Megyei Kormányhivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal

3. melléklet a 37/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„1. melléklet a 446/2012. (XII. 29.) Korm. rendelethez

A Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. Tatabányai Ipari Parkban megvalósuló új személygépkocsi gumiabroncs gyártó üzemének beruházásával kapcsolatos kiemelt jelentőségű ügyek és az azokban eljáró hatóságok

	A	B	C	D	E
1.	Beruházás megnevezése	Beruházás azonosítója	A beruházás megvalósításával kapcsolatos eljárások	Első fokon eljáró hatóság	Másodfokon eljáró hatóság
2.	Kiemelt beruházásként új gyártó üzem és annak építményei létesítése	Az 1. § (1) bekezdése szerinti terület	általános építésügyi és örökségvédelmi hatósági eljárások, régészeti feltárásokkal kapcsolatos eljárások (a további régészeti feladatellátás meghatározása kivételével)	Tatabányai Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala, régészet esetén: Budapest Főváros Kormányhivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala
3.			további régészeti feladatellátás meghatározása	Budapest Főváros Kormányhivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala	nincs
4.			környezetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás	Észak-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
5.			természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás	Észak-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
6.			útügyi hatósági engedélyezési eljárás	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
7.			vízjogi engedélyezési eljárás	Észak-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség

8.			A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdése és 13. § (2) bekezdése szerinti engedélyezési eljárás	Fejér Megyei Kormányhivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
9.			ingatlan-nyilvántartási hatósági eljárás	Tatabányai Járási Hivatal Járási Földhivatala	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Földhivatala
10.			telekalakítási hatósági eljárás	Tatabányai Járási Hivatal Járási Földhivatala	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Földhivatala
11.			földmérési hatósági eljárás	Tatabányai Járási Hivatal Járási Földhivatala	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Földhivatala
12.			hírközlési hatósági engedélyezési eljárás	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke
13.			bányahatósági engedélyezési eljárás	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
14.			talajvédelmi hatósági engedélyezési eljárás	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
15.			vasúti hatósági engedélyezési eljárás	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
16.			tűzvédelmi hatósági ügyekben eltérési engedélyezési eljárások	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	nincs
17.			a jogszabályban, nemzeti szabványban teljes körűen nem szabályozott beépített tűzoltó berendezések létesítési és használatbavételi eljárások	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	nincs

18.			beépített tűzjelző, tűzoltó berendezések létesítési és használatbavételi eljárások	Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
19.			a jogszabályban rögzített tűzvédelmi hatósági egyeztetésekkel kapcsolatos hatósági eljárások	Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

"

4. melléklet a 37/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„2. melléklet a 446/2012. (XII. 29.) Korm. rendelethez

Az 1. melléklet szerinti kiemelt jelentőségű ügyekben közreműködő szakhatóságok

	A	B	C
1.	Szakhatósági közreműködése tárgyköre	Elsőfokú szakhatóság	Másodfokú szakhatóság
2.	építésügy, műemlékvédelem és régészet	Tatabányai Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala, régészet esetén: Budapest Főváros Kormányhivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala
3.	környezetvédelem, természetvédelem és vízügy	Észak-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség
4.	közúti közlekedés	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
5.	vasúti közlekedés	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
6.	polgári légi közlekedés	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal	Nemzeti Közlekedési Hatóság Központ
7.	állami célú légi közlekedés	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal	honvédelemért felelős miniszter
8.	földtan	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
9.	bányászat	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
10.	rendészet	Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság	Országos Rendőr-főkapitányság
11.	tűzvédelem	Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
12.	honvédelem	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal vezetője	honvédelemért felelős miniszter

13.	katasztrófavédelem	Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
14.	talajvédelem	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
15.	erdővédelem	Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
16.	egészségügy	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve	Országos Tisztifőorvosi Hivatal
17.	hírközlés	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke
18.	műszaki biztonság	Fejér Megyei Kormányhivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal

”

**A Kormány 38/2013. (II. 14.) Korm. rendelete
az egyházi költségvetési céltámogatások sajátos szabályairól szóló
142/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 31. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az egyházi költségvetési céltámogatások sajátos szabályairól szóló 142/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) Az 5000 lakosnál kisebb településeken szolgálatot teljesítő egyházi személyek jövedelempótlékára, valamint a teljes egészében lezárt zsidó temetők vallási előírásokat és kegyeleti szempontokat tiszteletben tartó fenntartásának, nem zsidó hitközségek tulajdonában álló lezárt zsidó temetők fenntartásának, és használatban lévő zsidó temetők felújításának támogatására
- a) az egyházak a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház között az 5000 lakosnál kisebb településeken szolgálatot teljesítő egyházi személyek jövedelempótlékáról szóló megállapodások megkötéséről szóló 1138/2001. (XII. 26.) Korm. határozat, a Magyar Köztársaság Kormánya és a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége között a teljes egészében lezárt zsidó temetők vallási előírásokat és kegyeleti szempontokat tiszteletben tartó fenntartásának, nem zsidó hitközségek tulajdonában álló lezárt zsidó temető fenntartásának, és – kivételesen – használatban lévő zsidó temető felújításának támogatásáról szóló megállapodás megkötéséről szóló 1140/2001. (XII. 26.) Korm. határozat, a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Magyarországi Baptista Egyház, a Magyarországi Unitárius Egyház, az Evangéliumi Pünkösdi Közösség, a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus Magyarországi Orthodox Exarchátusa, a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye és a Magyarországi Román Ortodox Egyház között az 5000 lakosnál kisebb településeken szolgálatot teljesítő egyházi személyek jövedelempótlékáról szóló megállapodások megkötéséről szóló 1039/2002. (IV. 19.) Korm. határozat alapján, a teljes költségvetési előirányzat 90%-a erejéig, a 4. mellékletben meghatározott arányok szerint,
- b) a határon túli egyházi jogi személyek a Miniszterelnöki Hivatal, valamint tizenkét határon túli egyházi jogi személy között az 5000 lakosnál kisebb magyar szórványú települések gyülekezeteiben magyar nyelven szolgálatot teljesítő egyházi személyek kiegészítő támogatásáról szóló megállapodások megkötéséről szóló 2172/2004. (VII. 12.) Korm. határozat alapján, a teljes költségvetési előirányzat 10%-a erejéig, a 4/A. mellékletben meghatározott arányok szerint
- jogosultak [az a) és b) pont szerinti jogosultak a továbbiakban együtt: egyházak].”

- 2. §** Az R. az 1. melléklet szerinti 4/A. melléklettel egészül ki.
- 3. §**
- (1) Az R. 5. § (2) bekezdésében a „támogatási keretek megállapítása” szövegrész helyébe a „támogatási keretek” szöveg lép.
 - (2) Az R. 5. § (6) bekezdés b) pontjában a „hónapjának 31. napján” szövegrész helyébe a „hónapjának 31. napjáig” szöveg lép.
 - (3) Az R. 7. § (2) bekezdésében
 - a) az „egyház” szövegrész helyébe az „egyházak” szöveg,
 - b) a „folyósíthat” szövegrész helyébe a „folyósíthatnak” szöveg, és
 - c) a „minimálbér” szövegrész helyébe a „kötelező legkisebb munkabér” szöveg lép.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 38/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez
„4/A. melléklet a 142/2012. (VII. 3.) Korm. rendelethez

Az 5000 lakosnál kisebb településeken szolgálatot teljesítő egyházi személyek jövedelempótléka előirányzat 10%-ának felosztási aránya

	Egyház neve	Támogatási arány
1.	Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség	14,2%
2.	Nagyvárad Római Katolikus Püspökség	5%
3.	Szatmárnémeti Római Katolikus Püspökség	4,7%
4.	Erdélyi Református Egyházkerület	14,2%
5.	Királyhágómelléki Református Egyházkerület	9,3%
6.	Erdélyi Unitárius Egyház	4,7%
7.	Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház	1,3%
8.	Nagybecskerek Római Katolikus Püspökség	12,9%
9.	Szerbiai Református Keresztyén Egyház	7,3%
10.	Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye	9,9%
11.	Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye	3,3%
12.	Kárpátaljai Református Egyházkerület	13,2%

"

**A Kormány 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelete
a dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről,
a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának
részletes szabályairól**

A Kormány

a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény 8. § (5) bekezdés a) pontjában,
a 12. § és a 24. § (2) bekezdés d) pontja tekintetében a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény 8. § (5) bekezdés b) pontjában,
a 24. § (1) bekezdése és a 24. § (2) bekezdés c) pontja tekintetében az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 15. § (4) bekezdés a) pontjában,
a 24. § (2) bekezdés b) pontja tekintetében a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (1) bekezdés a) pontjában
kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

- 1. §** (1) E rendelet rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a Magyarország területén előállított, továbbá – a 16. §-ban foglalt kivétellel – forgalomba hozott dohánytermékekre kell alkalmazni.
(2) E rendelet rendelkezéseit nem kell alkalmazni a személyes fogyasztás céljából Magyarország területére behozott dohánytermékekre.

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *bejegyzett kereskedő*: a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 7. § 16. pontjában meghatározott személy,
2. *dohánytermék*: a 4. pont és a 9. pont szerinti termék,
3. *dohánytermék gyártásához felhasznált nyers- és adalékanyagok*:
 - a) *nyersdohány*: a *Nicotiana tabacum* fajhoz tartozó, ipari feldolgozásra alkalmas növény természetes vagy mesterséges úton szárított levele,
 - b) *fermentált, érlelt dohány (a továbbiakban: dohány)*: az a nyersdohány, amelyben a szárítást követően hőfejlődés és szárazanyag-vesztés mellett olyan változások játszódtak le, amelynek következtében a dohánytermék élvezeti célra alkalmassá vált,
 - c) *dohányfólia*: kötő- és adalékanyagok felhasználásával, szárazanyagra számítva legalább 75%-ban dohányból készült papírszerű lemez vagy szalag,
 - d) *dohányvágat*: egyenletes szélességű szálakra vágott dohány vagy egyenletes szélességűre vágott dohányfólia,
 - e) *cigaretta*: olyan méretre vágott, speciális papír, amit a dohányvágat burkolására használnak,
 - f) *dohány-adalékanyag*: minden olyan természetes vagy mesterséges, a dohánytól eltérő anyag, amelyet a dohánytermékhez az előkészítés, a kezelés, a feldolgozás és a csomagolás folyamán adnak hozzá abból a célból, hogy a termék érzékszervi, kémiai, fizikai és mikrobiológiai tulajdonságait kedvezően befolyásolja, és amelynek hozzáadása azt eredményezheti, hogy önmaga vagy származéka a dohánytermék összetevőjévé válik,
4. *dohányzásra szánt dohányterméknek minősülnek a következő dohánytermék-típusok*:
 - a) *cigaretta*: dohányrúd, amely meglévő állapotában dohányzásra alkalmas, dohányvágatból vagy dohányvágatból és dohányfóliából készült töltetét hosszanti részén ragasztott cigaretta papír vagy dohányfólia borítja, és nem minősül szivarnak vagy szivarkának, továbbá az a dohányrúd, amelyet egy egyszerű, nem ipari eljárással cigaretta papír-hüvelybe tolnak vagy cigaretta papír-lappal körbevesznek,
 - b) *szivar, szivarka*:
 - ba) dohányrúd, amely teljes egészében természetes dohányból készült, illetve dohányrúd természetes dohányból készült borítékkal,

- bb) dohányrúd kocsányozott kevert töltettel és a szivar szokásos színével megegyező külső borítékkal, amely teljesen befedi a terméket, beleértve a filtert is, amennyiben van, kivéve a szopókával ellátott terméket, ahol a külső boríték nem fedi a szopókát; a burok és a boríték dohányfóliából készült, és egy termék tömege – a filter és a szopóka nélkül – nem lehet kevesebb 1,2 g-nál, és a borítékot a dohányrúd hossz tengelyével minimum 30 fokos hegyes szöget bezáróan, spirálisan tekerték fel,
 - bc) dohányrúd kocsányozott kevert töltettel és a szivar szokásos színével megegyező dohányfóliából készült külső borítékkal, amely teljesen befedi a terméket, beleértve a filtert is, amennyiben van, kivéve a szopókával ellátott terméket, ahol a külső boríték nem fedi a szopókát; egy termék tömege – a filter vagy a szopóka nélkül – nem kevesebb 2,3 g-nál, és a kerülete a dohányrúd hosszának legalább egyharmadán nem kevesebb 34 mm-nél,
 - c) *fogyasztási dohány*: a d) pont és az e) pont szerinti, további ipari feldolgozás nélkül dohányzásra alkalmas kész dohányvágot,
 - d) *finomra vágott fogyasztási dohány (cigaretta-dohány)*: olyan fogyasztási dohány, amelyben a dohányrészecskék tömegének több mint 25 százaléka kisebb, mint 1,5 milliméter szélességűre vágott,
 - e) *egyéb fogyasztási dohány (pipa-dohány)*: a d) pont alá nem tartozó, pipában történő elszívásra szolgáló fogyasztási dohány,
 - f) bármely olyan egyéb termék, amelyet dohányzás céljából gyártanak, még abban az esetben is, ha csupán részben tartalmaz – akár géntechnológiával módosított formában, akár nem ilyen formában – dohánnyt,
5. *export*: olyan jövedéki terméknek Európai Unión kívüli államba történő értékesítése, amelyet a vámhatóság végleges rendeltetéssel Európai Unión kívüli államba kiléptet,
6. *fogyasztói csomagolási egység*: a dohánytermékek kötelező csomagolása során alkalmazott legkisebb csomagolási egység:
- a) cigaretta esetében legalább 19 db, de legfeljebb 50 db cigarettát tartalmazó csomag,
 - b) a 4. pont b) pont ba) alpontja szerinti dohánytermék esetén darab vagy doboz,
 - c) a 4. pont b) pont bb) és bc) alpontja szerinti dohánytermék esetén legalább 5 darabot tartalmazó doboz,
 - d) a fogyasztási dohány esetében a legalább 40 gramm, de legfeljebb 200 gramm – de minden esetben tízzel osztható gramm-tömegű – fogyasztási dohánnyt tartalmazó tasak vagy doboz,
 - e) rágasra szolgáló vagy tüsszentésre szolgáló dohánytermékek esetében tasak vagy doboz,
7. *forgalomba hozatal*: a dohánytermék továbbforgalmazók részére történő nagykereskedelmi, illetve a fogyasztók mint végső felhasználók részére történő kiskereskedelmi értékesítése,
8. *forgalomba hozó*: a 7. pont szerinti tevékenységet végző gazdálkodó szervezet vagy természetes személy,
9. *füst nélküli dohányterméknek minősülnek a következő dohánytermék-típusok*:
- a) *rágasra szolgáló dohánytermék*: a formázott rágódohány,
 - b) *tüsszentésre szolgáló dohánytermék*: a por alakú burnót,
 - c) *szájon át fogyasztott dohánytermék*: a dohányzásra, illetve rágasra szánt termékeken kívül minden szájon át való használatra szánt, teljes egészében vagy részben dohányból készült, porított vagy szemcsés, illetve e két forma bármely kombinációja révén előállított termék, különösen a zacskóban vagy likacsos szerkezetű zacskóban, valamint az élelmiszerhez hasonló formában kisserelt termék,
10. *fűstszűrő*: a cigaretta, szivar, szivarka azon része, amely a dohányterméken áthaladó főfüst szűrésére szolgál,
11. *gyűjtőcsomag*: több fogyasztói csomagolási egységet tartalmazó, kiskereskedelmi forgalomban értékesített nagyobb csomagolási egység,
12. *idegen anyag*: a termesztés és feldolgozás során a nyersanyagba, illetve a késztermékbe került, egyszerű fizikai módszerekkel elkülöníthető, nem dohány eredetű anyag,
13. *importálás*: a Jöt. 7. § 2. pontjában meghatározott fogalom,
14. *importáló*: az a személy, aki – a Jöt. rendelkezéseinek betartása mellett – először szerez jogot arra, hogy az importált termék felett saját nevében rendelkezzen,
15. *kátrány*: a nikotinmentes száraz füst-kondenzátum,
16. *nikotin*: a száraz füst-kondenzátum nikotin-alkaloidtartalma,
17. *összetevő*: bármely olyan anyag vagy alkotóelem – kivéve a dohánylevelet vagy a dohánynövény egyéb természetes vagy feldolgozott részét –, amelyet egy dohánytermék gyártásához használnak fel, és amely a

késztermékben – akár megváltozott formában – van jelen, beleértve a papírt, a füstszűrőt, a nyomdafestéket és a ragasztóanyagokat is,

18. *szabadforgalomba bocsátás*: a Jöt. 7. § 22. pontjában meghatározott fogalom,
19. *szállítási csomagolás*: a termék szállításához kialakított, de kiskereskedelmi forgalomba nem kerülő csomagolás,
20. *személyes fogyasztás*: a dohánytermék nem kereskedelmi jelleggel, magánszemély által történő, a Jöt. szerinti adómentes behozatala,
21. *szén-monoxid*: a cigarettafüst gázfázisának alkotórésze,
22. *szopóka*: a cigarettához, szivarhoz, szivarkához rögzített rész, amely közvetlenül a szájjal érintkezik,
23. *tároló adóraktár engedélyese*: a Jöt. 100. § (1) bekezdés d) pontja szerinti dohánytároló adóraktár engedélyese.

2. A dohánytermékek gyártásának, importálásának és az Európai Unió más tagállamából való behozatalának feltételei

- 3. §**
- (1) A dohányterméket előállítónak (a továbbiakban: gyártó) a dohánytermék gyártásának megkezdése előtt, az importálónak, a bejegyzett kereskedőnek, valamint a tároló adóraktár engedélyesének a dohánytermék szabad forgalomba bocsátása előtt valamennyi dohánytermékről az 1. mellékletben szereplő adatokat tartalmazó regisztrációs lapot kell kiállítania.
 - (2) A regisztrációs lap egy példányát a dohányterméket előállító üzemben, az importáló, a bejegyzett kereskedő, valamint a tároló adóraktár engedélyes székhelyén, illetve a raktározás helyén a hatósági ellenőrzés számára is hozzáférhető módon meg kell őrizni mindaddig, amíg a dohánytermék gyártása, importálása folyik, illetve a dohánytermék forgalomban van.
 - (3) A gyártó, az importáló, a bejegyzett kereskedő és a tároló adóraktár engedélyese köteles a szabadforgalomba bocsátás előtt a regisztrációs lap egy további példányát nyilvántartásba vétel céljából a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnak (a továbbiakban: NFH) megküldeni. Az NFH a nyilvántartásba vett regisztrációs lap másolati példányát elektronikus úton továbbítja az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal (a továbbiakban: ÁNTSZ–OTH) részére.
 - (4) Az 1. melléklet szerinti regisztrációs lap adattartalmáról, valamint a 4. § (2) bekezdése szerinti dokumentumok adattartalmáról az NFH hatósági nyilvántartást vezet.
- 4. §**
- (1) A dohánytermék gyártásához felhasználható adalékanyagokat, azok pontos felhasználási célját, valamint tisztasági követelményeit a 2. melléklet tartalmazza.
 - (2) A 2. mellékletben nem szereplő vagy felhasználási engedéllyel nem rendelkező adalékanyagoknak a dohánytermék gyártásában való felhasználását a felhasználó, a forgalomba hozó vagy a gyártó kérelmére az ÁNTSZ–OTH engedélyezi. Az engedély iránti kérelmet a 3. melléklet szerinti tartalommal az ÁNTSZ–OTH-hoz kell benyújtani. Nem szükséges engedélyt kérni a nyersdohány természetes részeinek felhasználásához.
 - (3) A kérelemhez mellékelni kell:
 - a) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam hatósága által kiadott felhasználási engedélyt, ha az rendelkezésre áll, valamint
 - b) akkreditált laboratórium által kiadott, a bevizsgálás eredményét rögzítő jegyzőkönyvet,
 - c) a (6) bekezdésben foglaltak alátámasztására alkalmas további adatokat, ha azok az a) vagy a b) pont alapján nem állnak rendelkezésre.
 - (4) Amennyiben a (3) bekezdésben foglaltakon túlmenően szükséges, az ÁNTSZ–OTH a termékre vonatkozó további adatokat is bekérhet.
 - (5) Az ÁNTSZ–OTH a (2) bekezdésben meghatározott engedélyről kiadott határozatot az NFH-val is közli.
 - (6) Az adalékanyag felhasználása abban az esetben engedélyezhető, ha az adalékanyag a dohánytermék elfogyasztása során önmagában vagy a dohánytermék felhasználásakor keletkező más komponensekkel reakcióba lépve nem eredményezi a dohánytermék egészségkárosító hatásának vagy addiktív hatásának növekedését.
 - (7) A dohány-adalékanyagnak a 2. mellékletben, illetve az engedélyben meghatározott feltételektől eltérő alkalmazása tilos.
 - (8) A dohánytermék hozzáadott tiltott adalékanyagokat, idegen anyagokat nem tartalmazhat. A tiltott adalékanyagok listáját a 4. melléklet tartalmazza.
 - (9) A szabadforgalomba bocsátott cigarettának meg kell felelnie az MSZ EN 16156:2011 biztonsági követelményeinek.

3. Határértékek

5. § A szabadforgalomba bocsátott cigaretta hozama nem tartalmazhat cigarettánként többet, mint

- a) 10 mg kátrányt,
- b) 1 mg nikotint,
- c) 10 mg szén-monoxidot,

figyelembe véve az MSZ ISO 8243 szabvány szerinti konfidencia intervallumokat.

4. Jelölés

6. § (1) A fogyasztói csomagolási egységen jelölni kell – a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Nvt.) 6. §-ában meghatározottakon túl –

- a) a dohánytermék típusát a következők szerint: „cigaretta”, „szivar”, „szivarka”, „cigarettdohány”, „pipadohány”, „rágódohány”, „burnót”,
- b) a dohánytermék márkanevét vagy márkajelzését,
- c) a dohánytermék alfajtaját (ha megkülönböztethető),
- d) a gyártó vagy forgalomba hozó, bejegyzett kereskedő, tároló adóraktár engedélyes megnevezését azonosításra alkalmas módon,
- e) a dohánytermék származási helyének megjelölését, ha az áru nem az Európai Gazdasági Térségből származik,
- f) a darabszámot (cigaretta, szivar, szivarka) vagy tömeget (fogyasztási dohány, rágásra, tüsszentésre szolgáló dohánytermék),
- g) füstszűrős termék esetén a „füstszűrő(s)” vagy „filter(es)” szót,
- h) cigaretta esetében a kátrány, nikotin és szén-monoxid tartalom, illetve hozam számszerű értékét az Nvt. 6. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint a következő módon:
 - ha) „Kátrány X mg/cigaretta” (ahol X egészre kerekített szám),
 - hb) „Nikotin Y mg/cigaretta” (ahol Y egy tizedesjeggyel megadott, kerekített szám),
 - hc) „Szén-monoxid Z mg/cigaretta” (ahol Z egészre kerekített szám),
- i) a gyártás időpontját (az év, a hónap és a nap feltüntetésével) és helyét, vagy tételszámot, illetve kódolt megjelölést, amelyből a gyártás helye és ideje megállapítható.

(2) Az 5. melléklet állapítja meg a gyártó által az Nvt. 6. § (1) bekezdés b) pontjában és e rendeletben foglaltak szerint alkalmazandó kombinált figyelmeztetést.

(3) A rágásra szolgáló és a tüsszentésre szolgáló dohánytermék esetében az Nvt. 6. § (1) bekezdés a) pontja szerinti általános egészségvédő figyelmeztetés helyett a fogyasztói csomagolási egységen a következő általános egészségvédő figyelmeztetést kell feltüntetni: „Ez a dohánytermék károsíthatja egészséget és függőséget okoz.”.

7. § (1) A gyűjtőcsomagon – az Nvt. 6. § (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározottakon túl – a 6. § (1) bekezdés a)–f) és h) pontja szerinti jelöléseket kell alkalmazni a fogyasztói csomagolási egységekre meghatározott feltételekkel.

(2) Nem kötelező az (1) bekezdés szerinti jelölések alkalmazása az átlátszó gyűjtőcsomagon.

(3) A szállítási csomagoláson a 6. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti jelöléseket kell alkalmazni.

8. § (1) Az Nvt. 6. § (2) bekezdésében foglalt rendszeres megjelenés biztosítása érdekében három naptári éven belül dohánytermék márkanevenként valamennyi kombinált figyelmeztetés azonos arányban alkalmazandó. Amennyiben ennek műszaki feltételei nem adóttak, a leggyakrabban és a legritkábban alkalmazott kombinált figyelmeztetések száma közötti eltérés három naptári évenként nem lehet nagyobb cigaretta esetében 10%-nál, egyéb dohánytermék-típus esetében 15%-nál. A kombinált figyelmeztetések váltakozva való alkalmazását előíró kötelezettség ellenőrizhetősége érdekében a gyártó, az importáló, a bejegyzett kereskedő és a tároló adóraktár engedélyese köteles olyan nyilvántartást vezetni, amelyből az alkalmazott kombinált figyelmeztetések száma három hónaponként megállapítható.

(2) A cigaretta kivételével a többi olyan dohánytermék fogyasztói csomagolási egységén, ahol a legszembetűnőbb felület mérete nagyobb, mint 75 cm², az egészségvédő figyelmeztetéseknek az egyes felületeken legalább 22,5 cm² nagyságú területet le kell fedniük.

- (3) Az általános egészségvédő figyelmeztetéseket és a 6. § (1) bekezdés h) pontja szerinti értéktűntetést fehér alapon, fekete, kövérített Helvetica betűtípussal kell nyomtatni. A feliratot kis betűvel kell szedni, kivéve a szöveg kezdőbetűjét, és azt az esetet, amikor a nagybetű használatát nyelvtani szabály követeli meg. A feliratot – a füst nélküli dohánytermékek kivételével – legalább 3 mm és legfeljebb 4 mm vastag, fekete vonallal határolt keretben kell elhelyezni, amely semmilyen módon nem zavarhatja az egészségvédő figyelmeztetések szövegét és az értéktűntetést. A szöveget a nyomtatására fenntartott területen középre zárva, amennyiben a rendelkezésre álló terület mérete ezt lehetővé teszi, a csomag felső szélével párhuzamosan kell elhelyezni. Olyan betűméretet kell alkalmazni, amely biztosítja, hogy a szöveg a rendelkezésre álló felület lehető legnagyobb hányadát foglalja el.

9. § (1) A kombinált figyelmeztetés

- a) a dohánytermék csomagolásán akként kerül nyomtatásra, hogy – a (3) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – megtartsa az 5. melléklet szerinti formátumot és arányokat, valamint a kép és a szöveg grafikai sértetlenségét,
 - b) betölti a számára előírt felszín teljes egészét, és a csomagolás felső szélével párhuzamosan és a csomagon található többi információval azonos irányban helyezkedik el,
 - c) sokszorosítása során a nyomtatásra a 6. melléklet 1. pontjában meghatározott műszaki előírásokat kell alkalmazni,
 - d) – a 6. mellékletben foglaltakkal összhangban – egy legalább 3 mm és legfeljebb 4 mm vastag fekete szegély által körülhatárolt, amely semmilyen módon nem ütközik a kombinált figyelmeztetés szöveges vagy látványelemeivel.
- (2) A dohánytermék csomagolásán semmilyen formában nem lehet a kombinált figyelmeztetésekre megjegyzést tenni, azokat átfogalmazni vagy azokra utalni.
- (3) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően, olyan dohánytermékek esetében, amelyek egyedi csomagolásának méretarányaira tekintettel nem lehetséges az Nvt. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felület lefedése a kombinált figyelmeztetés 5. melléklet szerinti formátumának, arányainak vagy a kép és a szöveg grafikai sértetlenségének megváltoztatása nélkül, a kombinált figyelmeztetés az egyedi csomagolás méretéhez igazítással a 6. melléklet 2. pontjában meghatározott előírások szerint alkalmazandó.
- (4) A (3) bekezdés alkalmazásának elősegítése érdekében az NFH a honlapján közzéteszi az Európai Bizottság által e tárgyban kiadott útmutatót.
- (5) A dohánytermék adójegyre nyomtatni, és azt egyéb módon eltakarni tilos. Az egészségvédő figyelmeztetések és a kombinált figyelmeztetések nyomtatásának eltávolíthatatlannak, törölhetetlennek kell lennie, azokat más írás vagy képanyag, illetve a csomagfelbontó szalag nem takarhatja, nem homályosíthatja el és nem szakíthatja meg. A cigarettát kivéve a dohánytermékeken a feliratok, az egészségvédő figyelmeztetések és a kombinált figyelmeztetések a csomagra eltávolíthatatlanul rögzített matricán is elhelyezhetők.
- (6) A kombinált figyelmeztetéseket
- a) úgy kell nyomtatni, hogy azokat ne takarja el vagy ne zavarja meg a csomag kibontása,
 - b) olyan módon kell elhelyezni, amely biztosítja, hogy a csomag felbontásakor a kombinált figyelmeztetések egyetlen szöveges vagy vizuális eleme se csorbuljon.
- (7) A kombinált figyelmeztetések nyomdai kivitelezésére alkalmas elektronikus forrásdokumentumokat az ÁNTSZ–OTH kérelemre elektronikus úton átadja a dohánytermék gyártója részére.

10. § Tilos a dohánytermék csomagolásán arra utaló szöveg, név, márkanév, képi vagy egyéb jelzés alkalmazása, amely azt sugallja, hogy egy adott dohánytermék más dohányterméknél kevésbé ártalmas.

11. § A dohányzási korlátozással érintett, valamint a dohányzásra kijelölt helyeket, helyiségeket, közterületeket, valamint a nemdohányzó intézményeket a 7. mellékletben meghatározott tartalmú és formájú felirat vagy jelzés alkalmazásával kell megjelölni. A felirat vagy jelzés mérete legalább A/4-es nagyságú. A feliraton vagy jelzésen szereplő „DOHÁNYZÁSRA KIJELÖLT HELY” és „TILOS A DOHÁNYZÁS” szövegeknek piros színnel, legalább 30 pontos Helvetica Bold, az egyéb szövegrészeknek legalább 18 pontos Helvetica Bold betűmérettel kell készülniük.

5. Az egészségvédelmi bírságra vonatkozó szabályok

- 12. §** (1) Az egészségvédelmi bírságot a bírságot kiszabó fővárosi és megyei kormányhivatal népegészségügyi szakigazgatási szervének a 8. mellékletben meghatározott számlájára kell befizetni.
- (2) A megyei és a fővárosi kormányhivatal népegészségügyi szakigazgatási szerve és járási (fővárosi kerületi) hivatalának járási népegészségügyi intézete az általa az adott hónapban az Nvt. alapján kiszabott egészségvédelmi bírság összegéről nyilvántartást vezet. A nyilvántartás személyazonosításra alkalmatlan, összesített adattartalmáról, valamint a tárgyhónapban bekövetkezett változásairól a fővárosi és a megyei kormányhivatal népegészségügyi szakigazgatási szerve a tárgyhónapot követő hónap 20. napjáig elektronikus úton tájékoztatja az ÁNTSZ-OTH-t.

6. A dohánytermékek forgalomba hozatalának feltételei

- 13. §** (1) Csak olyan dohánytermék bocsátható szabadforgalomba, illetve hozható forgalomba, amely megfelel e rendelet előírásainak és a regisztrációs lapon feltüntetett adatoknak.
- (2) Szájon át fogyasztott dohánytermék nem bocsátható szabadforgalomba, illetve nem hozható forgalomba.
- (3) A dohánytermék gyártásával összefüggésben, forgalomba hozatala során vagy forgalomba hozatalával összefüggésben nem adható át olyan termék, különösen kiegészítő csomagolás, doboz vagy tasak, amely az adójegyet vagy az egészségvédő figyelmeztetések vagy a kombinált figyelmeztetések eltakarására alkalmas.
- 14. §** A dohánytermék minőségének megőrzéséhez szükséges tárolási körülményeket a forgalomba hozatal valamennyi szakaszában biztosítani kell. A szállítási csomagoláshoz használt gyűjtőládát legalább 10 cm magasságú, légkicserélődést elősegítő alátétten kell tárolni. A tárolási körülményeket, azoknak a dohánytermékek minőségére gyakorolt hatását a forgalomba hozó köteles rendszeresen ellenőrizni.
- 15. §** Dohánytermék – a darabonként értékesíthetők kivételével – csak eredeti fogyasztói csomagolási egységben vagy gyűjtőcsomagban hozható forgalomba. A dohánytermék a forgalomba hozatal során nem csomagolható át, a gyűjtőcsomag olyan felbontását kivéve, amely a fogyasztói csomagolási egységekre való szétválasztást eredményezi. A fogyasztói csomagolási egység nem bontható meg.

7. A dohánytermékek exportja

- 16. §** A Magyarországon export és az Európai Unió más tagállamába történő értékesítés céljára előállított dohánytermékek az 5. §-ban meghatározott előírásoknak kell megfelelnie.

8. A dohánytermékek piacfelügyelete

- 17. §** (1) Az e rendeletben foglaltak betartását
- a) a 4. § (2) bekezdése alapján kiadott engedélyben foglaltak tekintetében az ÁNTSZ-OTH,
- b) a 11. §-ban foglaltak tekintetében a megyei és fővárosi kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalának járási népegészségügyi intézete,
- c) az a) és b) pontban nem említett rendelkezések tekintetében a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi, és hatáskörében eljár az e rendeletben foglaltak megsértése esetén.
- (2) A dohánytermékeknek a regisztrációs lap adatainak való megfeleléséért a gyártó, az importáló, a bejegyzett kereskedő és a tároló adóraktár engedélyese felelős. A gyártó, az importáló, a bejegyzett kereskedő és a tároló adóraktár engedélyese a szükséges vizsgálatokat saját laboratóriumában végezheti, vagy más, erre az országos tisztifőorvos által kijelölt laboratóriumban végeztetheti.
- (3) A cigaretta kátrány-, nikotin- és szén-monoxid hozamának értékeit a fogyasztóvédelmi hatóság vizsgálja és igazolja. A vizsgálat és igazolás kiállításának költsége a vizsgálatot, illetve igazolás kiállítását kérő gyártót, importálót vagy a bejegyzett kereskedőt terheli.
- (4) Az NFH a fogyasztóvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium, az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium, valamint az agrárpolitikáért és az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére készített éves jelentésben megadja az előállított dohánytermékek (3) bekezdés alapján mért adatait a kátrány, nikotin és szén-monoxid tekintetében.

- (5) Bármely, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam hatáskörrel rendelkező hatósága által akkreditált laboratórium is jogosult a cigaretta kátrány, nikotin és szén-monoxid hozama értékeinek vizsgálatára és igazolására.
- (6) E rendelet előírásainak alkalmazása szempontjából a 9. mellékletben felsorolt szabványok irányadóak.
- (7) Cigaretta esetében a csomagoláson és a regisztrációs lapon közölt füstadatok értékeltségének megfelelőségét az MSZ ISO 8243 szabvány szerint kell igazolni.

9. Adatszolgáltatás

- 18. §**
- (1) A dohánytermék gyártójának, az importálónak, a bejegyzett kereskedőnek és a tároló adóraktár engedélyesének évente november 30-áig be kell nyújtania az agrárpolitikáért és az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által vezetett minisztérium, valamint az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium számára – elektronikus formában – a (2)–(4) bekezdés szerinti listákat (a továbbiakban: listák), amelyek a tárgyévre vonatkozóan tartalmazzák a dohánytermékekben található, valamint a gyártás során felhasznált összes összetevőt és azok mennyiségét. A tárgyév a megelőző év október 1-jétől a listák benyújtási évének szeptember 30. napjáig tart.
 - (2) A dohánytermék gyártójának, az importálónak, a bejegyzett kereskedőnek és a tároló adóraktár engedélyesének az általa gyártott, forgalomba hozott összes dohánytermék vonatkozásában összesített listát kell készítenie a dohánytermékekben és a dohányterméken található dohány-adalékanyagokról. A lista a dohány-adalékanyagokat ábécé sorrendben tartalmazza, azok maximális mennyiségét (a termékben előforduló legmagasabb szintet alapul véve) és a funkcióit is meghatározva, a 10. melléklet szerinti formában.
 - (3) A dohánytermék gyártójának, az importálónak, a bejegyzett kereskedőnek és a tároló adóraktár engedélyesének az általa gyártott, forgalomba hozott összes termék vonatkozásában összesített listát kell készítenie a (2) bekezdésben foglaltakon kívüli összetevőkről. A listának tartalmaznia kell az egyes csoportokban található összetevők maximális mennyiségét (a termékben előforduló legmagasabb szintet alapul véve), funkcióit is meghatározva, a 11. melléklet szerinti formában.
 - (4) A dohánytermék gyártójának, az importálónak, a bejegyzett kereskedőnek és a tároló adóraktár engedélyesének az általa gyártott, forgalomba hozott egyes termékek vonatkozásában márkanevenként és típusonként listát kell készítenie a dohánytermékekben és a dohányterméken található összetevőkről. A listának magyar nyelven tartalmaznia kell minden egyes összetevő megnevezését, a 12. melléklet szerinti tartalommal.
 - (5) A (3) és a (4) bekezdés szerinti listákat a termékben található egyes összetevők tömegének csökkenő sorrendjében kell összeállítani.
 - (6) A listák benyújtása mellett meg kell indokolni, hogy miért kell az egyes összetevőket az adott dohánytermékekbe elegyíteni, továbbá meg kell adni az összetevők rendeltetését és típusát. A felsoroláshoz mellékelni kell az összetevőknek az elégetett vagy el nem égetett formáira vonatkozó mindazon toxikológiai adatokat is, amelyek a gyártó, az importáló, a bejegyzett kereskedő és a tároló adóraktár engedélyese rendelkezésére állnak, különös tekintettel azoknak az emberi egészségre gyakorolt hatására, figyelemmel többek között a függőség kialakulásának veszélyére.
- 19. §**
- (1) Az agrárpolitikáért és az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által vezetett minisztérium a fogyasztók tájékoztatása érdekében a 12. melléklet szerinti listát internetes honlapján évente közzéteszi, továbbá a beérkezett adatokról tájékoztatást ad az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium, az iparügyekért felelős miniszter által vezetett minisztérium, valamint a fogyasztóvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium számára.
 - (2) Az agrárpolitikáért és az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által vezetett minisztérium az (1) bekezdésben meghatározott adatokat évente megküldi az Európai Bizottságnak.

10. Záró rendelkezések

- 20. §**
- (1) Ez a rendelet 2013. március 1-jén lép hatályba.
 - (2) Az e rendelet hatálybalépése előtt az Nvt. előírásainak megfelelően kihelyezett, de a 11. §-ban és a 7. mellékletben foglalt előírásoknak meg nem felelő feliratot vagy jelzést e rendelet hatálybalépésének napjától számított 12 hónapon belül kell a 11. §-ban és a 7. mellékletben foglalt előírásoknak megfelelően módosítani vagy cserélni.

- (3) A 8. § (1) bekezdése szerinti három naptári év alatt első alkalommal az e rendelet hatálybalépésétől 2015. december 31-éig tartó időszakot kell érteni.

21. § A 2. §-ban és a 4. §-ban meghatározott technikai jellegű előírásoknak – a 2. § 6. pontjának a fogyasztói csomagolási egységre vonatkozó rendelkezése kivételével – nem kell megfelelnie azon dohánytermékeknek, amelyeket az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások az egészség védelme vonatkozásában az e rendeletben meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

22. § A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.

23. § (1) Ez a rendelet a tagállamoknak a dohánytermékek gyártására, kisserelésére és árusítására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről szóló 2001. június 5-i 2001/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a rendelet

- a) a színes fényképek és egyéb illusztrációk dohánytermékek csomagolásán egészségügyi figyelmeztetésként történő használatáról szóló 2003. szeptember 5-i 2003/641/EK bizottsági határozatnak,
 - b) a 6. mellékletben a 2001/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletében felsorolt valamennyi kiegészítő figyelmeztetéshez tartozó színes fényképeket és egyéb illusztrációkat tartalmazó, úgynevezett kiválasztott forrásdokumentumok könyvtáráról szóló 2005. május 26-i C(2005) 1452 végleges bizottsági határozatnak és
 - c) a 6. mellékletben a 2001/37/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletében felsorolt valamennyi kiegészítő figyelmeztetéshez tartozó színes fényképeket és egyéb illusztrációkat tartalmazó, úgynevezett kiválasztott forrásdokumentumok könyvtáráról szóló 2005. május 26-i C(2005) 1452 végleges bizottsági határozat módosításáról szóló C(2006) 1502 végleges bizottsági határozatnak
- a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

24. § (1) Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 12. § (5) bekezdés g) pontjában a „2. § (9) bekezdése” szövegrész helyébe a „2. § (9) bekezdése és 7. § (9) bekezdése” szöveg lép.

(2) Hatályát veszti

- a) a dohánytermékek jelöléséről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól szóló 291/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet,
- b) a dohánytermékek gyártásáról, forgalmazásáról és ellenőrzéséről szóló 102/2005. (X. 31.) FVM rendelet,
- c) az R. 12. § (3) bekezdés b) pontja,
- d) az R. 22. § (6) bekezdése.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Regisztrációs lap tartalmi elemei

1. A dohánytermék gyártó, importáló, bejegyzett kereskedő vagy a tároló adóraktár engedélyesének neve, címe.
2. A dohánytermék megnevezésére vonatkozó információk:
 - a) típusa (a 2. § 4. és 9. pontja szerint):
 - b) márkaneve/márkajelzése:
 - c) alfajtája (ha megkülönböztethető):
 - d) egyedi jellemző (ha megkülönböztethető):
3. A dohánytermék
 - a) domináns dohánytartalma (például Virginia típusú, keleti típusú, Burley típusú), a felhasznált dohány géntechnológiával módosított / nem módosított,
 - b) összetevői, a felhasznált dohány-adalékanyagok funkcionális csoportonként (például természetes aroma, égésjavító),
 - c) mérete (mm)
 - ca) összes hosszúság (cigaretta, szivarka, szivar),
 - cb) vágatszélesség (fogyasztási dohány),
 - d) kémiai jellemzők
 - da) nikotintartalom (mg/cigaretta),
 - db) kátránytartalom (mg/cigaretta),
 - dc) szén-monoxid-tartalom (mg/cigaretta),
 - e) mennyiségi jellemzők
 - ea) a fogyasztói csomagolási egységben levő darabszám (cigaretta, szivar, szivarka),
 - eb) a fogyasztói csomagolási egységben levő termék tömege (fogyasztási dohány, rágásra vagy tüsszentésre szolgáló dohánytermék).
 4. A füstszűrő alkalmazása.
 5. A fogyasztói csomagolási egység grafikai és (teljes) szövegterve.
 6. A fogyasztói, a gyűjtő- és a szállítási csomagolás módja.

Dátum:

.....
a dohányterméket előállító üzem vezetője,
importáló, bejegyzett kereskedő
vagy tároló adóraktár engedélyes neve

2. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Engedélyezett dohány-adalékanyagok

1. A dohánytermékek gyártásához általánosan engedélyezett adalékanyagok

1.1. Élelmiszerek és természetes anyagok

Almasav (E 296)

Az emberi fogyasztásra alkalmas gyümölcsök, beleértve az azokból készült gyümölcsleveket, gyümölcskoncentrátumokat, gyümölcsszörpöket és szárított gyümölcsöket

Az emberi fogyasztásra alkalmasnak minősített cukrok, beleértve a karamellt (E 150) és az invertcukrot

Borkősav (E 334)

Borostyánkősav (E 363)

Citromsav (E 330)

Ecetsav (E 260)

Édesgyökér és kivonatai

Égetett szeszek és bor

Fűszerek és gyógynövények, a 4. mellékletben felsoroltak kivételével

Galaktóz, laktóz, maltóz, mannóz és pektinek (E 440)

Inozinát

Kakaó és kakaótermékek

Kávé, tea

Keményítő, savval hidrolizált keményítő, oxidált keményítő (E 1404)

Keményítőkukor (dextrin)

Keményítőfoszfátok (E 1410, E 1412 és E 1413)

Kocsonyásított keményítők

L-aminosavak

L-Cisztin

L-Citrallin

Maltol

Méz, juharszörp és melasz

Nátrium-klorid

Taurin

Tejsav (E 270)

Természetes vagy természetazonos aromák (például dohánykivonat és a dohány természetes aromaanyagai), kivéve a 4. mellékletben felsoroltakat

1.2. Ízesítő és aromaanyagok

	FEMA	CoE	CAS
α -dimetil-fenetil-acetát	2392	2077	151-05-3
α -dimetil-fenetil-butirát	2394	2084	10094-34-5
α -amil-fahéjaldehid	2061	128	122-40-7
α -izobutil-fenetil-alkohol	2208	2031	7779-78-4
α -izometil-jonon	2714	169	127-51-5
β -naftil-etil-eter	2768	2058	93-18-5
(Metilthio) metilpirazin (izomerek keveréke)	3208	2290	67952-65-2
l-(para-metoxi-fenil)-1-pentén-3-on	2673	164	104-27-8
2, 3, 4, 6 és 3, 4, 5, 6-Tetrametil-etil-ciklohexenon (izomerek keveréke)	3061	168	17367-60-7
2,5- vagy 6-metoxi-3-metilpirazin (izomerek keveréke)	3183	2266	68378-13-2
2-(3-Fenil-propil)-tetrahidrofuran	2898	489	3208-40-0
2-etil(vagy metil)-(3, 5 és 6)-metoxi-pirazin	3280	-	68739-00-4
2-fenil-propionaldehid	2886	126	93-53-8
2-metil-3-(para-izopropil-fenil)propionaldehid	2743	133	103-95-7
2-metil-4-fenil-butiraldehid	2737	134	40654-82-8
4-(para-metoxi-fenil)-2-butanon	2672	163	104-20-1
4-metil-1-fenil-2-pentanon	2740	159	5349-62-2
4-pentánsav	2843	2004	591-80-0
5,7-dihidro-2-metil-thieno(3,4d)pirimidin	3338	720	36267-71-7
Allil-fenoxi-acetát	2038	228	7493-74-5
Ammónium-klorid	-	-	-
Benzoin	2132	162	1212-02-9
Benzodihidropiron	2381	-	119-84-6
Butil-10-undecilenat	2216	2103	109-42-2
Butil-butiril-laktat	2190	2107	7492-70-8
Dehidro-mentho-furolakton	3755	-	-
Dietil-sebacat	2376	623	110-40-7
Etil-10-undecenoat	2461	2102	692-86-4
Etil-fenchol	3491	-	18368-91-7
Etil-maltol	3487	692	4940-11-8
Etil-vanillin	2464	108	121-32-4
Geranil-fenilacetát	2516	231	102-22-7
Hidroxi-citronellal	2583	100	107-75-5
Hidroxi-citronellal-dietilacetál	2584	44	7779-94-4

Hidroxi-citronellal-dimetilacetál	2585	45	141-92-4
Kinin-hidroklorid	2976	-	130-89-2
Kininszulfát	2977	-	6119-70-6
Maltil-izobutirát	3462	10739	65416-14-0
Metil- α -jonon	2711	143	1335-46-2
Metil- β -naftil-ke-ton	2723	147	93-08-3
Metil-2-oktinoat	2729	481	111-12-6
Para-dihidro-anethol	2930	2026	104-45-0
Para-tolil-fenilacetát	3077	236	101-94-0
Para-tolil-izobutirat	3075	304	103-93-5
Para-tolil-izovalerat	3387	-	55066-56-3
Propenil-guetol	2922	170	94-86-0
Propil-para-hidroxibenzoát	2951	678	94-13-3
Rezorcinol-dimetil-éter	2385	189	151-10-0
Szacharóz-okta-acetát	3038	11819	126-14-7

A táblázatban szereplő azonosító számok az alábbi szervezetek aromalistáinak sorszámaát jelentik:

FEMA GRAS: Flavor and Extract Manufacturers Association (Aroma és Extrakt Gyártók Egyesülése)

GRAS = általában biztonságosnak elismert anyagok

CoE: Council of Europe: Flavouring substances and natural sources flavourings (Európa Tanács: Ízesítő anyagok és természetes eredetű ízesítők) (Maisonnette S.A. France 1981)

CAS: Chemical Abstracts Service (Kémiai Referáló Szolgálat)

1.3. Oldószerek és vivőanyagok

1,2-Propilénglikol

1,3-Butilénglikol [forráspont 1013 millibar (Hgm) nyomáson: 207-209 °C; törésmutató nD20 = 1,440 $\pm$ 0,0005; Klein-féle bromin-szám: legfeljebb 0,1; redukálóanyag (például glicerín)-tartalom: a gyógyszerkönyvi előírásoknak megfelelően]

Benzil-alkohol

Butanon

Diacetin

Etilalkohol

Etilcitrátok (trietilcitrát E 1505)

Etillaktát

Glicerín és a glicerín vizes oldatai (E 422)

Glicerínacetát

Ivóvíz

Izopropilalkohol

Szorbit (E 420)

Triacetin (E1518)

Zsír-savészterek

2. Nedvesítőszerek

	2.1. Cigarettahoz, szivarhoz, szivarkához	2.2. Fogyasztási dohányhoz	2.3. Rágásra szolgáló dohányter- mékhez	2.4. Tüsszentésre szolgáló dohányter- mékhez
1,3-butilén-glikol [forráspont 1013 millibar (Hgmm) nyomáson: 207-209 °C; törésmutató $n_{D20} = 1,440 \pm 0,0005$; Klein-féle bromin-szám: legfeljebb 0,1; redukálóanyag (például glicerín)-tartalom: a gyógyszerkönyvi előírásoknak megfelelően]	+	+	-	+
Glicerín (E 422)	+	+	max. 10%	max. 10%
Glicerín-foszfát, továbbá annak nátrium-, kálium- és magnéziumvegyülete	max. 5%	max. 5%	-	-
Redukált glükózsirup (tiszt, színtelen, szirupszerű oldatok, amelyek glükózsörpéből származó és emberi fogyasztásra alkalmas redukált szacharidokat tartalmaznak; minimális D-szorbit tartalom: a termék száraz tömegének 5%-a)	+	+	+	+
Ortofoszforsav (E 338)	+	+	-	-
Polietilén-glikol (E 1251)	+	+	-	-
1,2-propilén-glikol	+	+	-	+
Szorbit (E 420), egyéb többértékű cukoralkoholok, mannit (E 421), maltit (E 965), laktit (E 966), xilit (E 967)	+	+	-	-
Trietilén-glikol [sűrűség 20/20 °C hőmérsékleten: 1,124-1,126; forráspont: 1013 millibar (760 Hgmm) nyomáson: 280-290 °C; törésmutató	+	+	-	-

nD20 = 1,4850-1,4860; hamutartalom: kevesebb mint 0,01 tömegszázalék; monoetilén-glikol tartalom: kevesebb mint 0,1 tömegszázalék]				
Folyékony paraffin	-	-	-	max. 25%

A megengedett mennyiség a termék száraz tömegére vonatkozik.

3. Ragasztó- és sűrítőanyagok

	3.1. Cigaretta- szivarhoz, szivarkához	3.2. Fogyasztási dohányhoz	3.3. Rágásra szolgáló dohányter- mékhez	3.4. Tüsszentésre szolgáló dohánytermék- hez
Acetilezett dikeményítőadipát (E 1422)	+	+	-	-
Agar-agar (E 406)	+	+	-	-
Alginsav (E 400) és annak nátrium- (E 401), magnézium-, kálium- (E 402) és kalcium- (E 404) vegyületei	+	+	-	-
Arabmézga (E 414)	+	+	max. 25%	-
Cellulóz-acetát			-	-
Dialdehyd-keményítő (legalább 90%-os aldehidtartalmú oxidált kukorica- vagy búzakeményítóból készül)	+	+	-	-
Etilcellulóz (E 462) és hidrox- etil-cellulóz	+	+	-	-
Galaktánok, módosított galaktánok	+	+	-	-
Guarmag liszt (E 412)	+	+	-	-
Hidrolizált kukorica- és búzakeményítő	+	+	-	-
Hidroxipropil-cellulóz (E 463)	+	+	-	-

Hidroxiopropil-keményítő (E 1440)	+	+	-	-
Hidroxiopropil-metilcellulóz (E 464)	+	+	-	-
Karboximetil-keményítő	+	+	-	-
Karboximetil-cellulóz és annak nátrium- (E 466), kálium-, kalcium- és magnéziumvegyületei	+	+	-	-
Karragenát (ír zuzmó kivonat) (E 407)	+	+	-	-
Kollodium	+	+	-	-
Lecitin (E 322)	+	+	-	-
Mannánok, módosított mannánok	+	+	-	-
Metil-etil-cellulóz (E 465)	+	+	-	-
Metilcellulóz (E 461) és hidroximetilcellulóz	+	+	-	-
Mikrokristályos cellulóz (E 460)	+	+	-	-
Polivinil-acetát (részlegesen hidrolizált vizes diszperziók, vagy etilén C1-C18 alifás telített savak gliceril-acetáttal alkotott kopolimerjei)	+	+	-	-
Polivinilalkohol (glicerilacetátokkal alkotott vizes diszperziók)	+	+	-	-
Sellak (E 904)	+	+	-	-
Szentjánoskenyérmag liszt (E 410)	+	+	-	-
Tragant (E 413)	+	+	-	-
Xantán (E 415)	+	+	-	-
Zselatin	+	+	-	-
Glioxál	max. 2%	max. 2%	-	-
Melamin-formaldehid gyanta	max. 2%	max. 2%	-	-

A megengedett mennyiség a termék száraz tömegére vonatkozik.

4. Égést módosító szerek

	4.1. Cigaretthoz, szivarhoz, szivarkához	4.2. Fogyasztási dohányhoz	4.3. Rágásra szolgáló dohányter- mékhez	4.4. Tüsszentésre szolgáló dohánytermék -hez
Alumínium-hidroxid	+	+	-	-
Alumínium-szulfát (E 520)	+	+	-	-
Alumínium-oxid	+	+	-	-
Magnézium-oxid (E 530)	+	+	-	-
Karbamid (E 927b)	+	+	-	-
Szénsav (E 290), hangyasav (E 236), ecetsav (E 260), almasav (E 296), citromsav (E 330), borkősav (E 334), tejsav (E 270), borostyánkősav (E 363), foszforsav (E 338), szulfaminsav, továbbá azok nátrium-, kálium-, kalcium-, magnézium- és ammóniumvegyületei	+	+	-	-
Titán-dioxid (E 171)	+	+	-	-
Talkum (E 553b)	+	+	-	-

5. Egyéb adalékanyagok

	5.1. Cigaretthoz, szivarhoz, szivarkához	5.2. Fogyasztási dohányhoz	5.3. Rágásra szolgáló dohányter- mékhez	5.4. Tüsszentésre szolgáló dohánytermék -hez
Ammónium-hidroxid	-	-	-	+
Ammónium-karbamát	-	-	-	+
Ammónium-karbonát (E 503)	-	-	-	+
Ammónium-klorid	-	-	+	+
Benzoésav (E 210) vagy Nátrium (E 211) vagy Kálium (E 212) vagy Kalcium (E 213) sói (benzoésavra számítva max.)	0,5%	0,5%	-	-

Élesztő	-	-	-	+
Étkezési zsírok és olajok	-	-	-	+
Kalcium-hidroxid (E 526)	-	-	-	+
Kalcium-karbonát (E 170)	-	-	-	+
Kalcium-klorid (E 509)	-	-	+	+
Kálium-alumíniumszulfát (E 522)	-	-	+	+
Kálium-karbonát (E 501)	-	-	-	+
Kálium-tartarát (E 336)	-	-	+	+
Kumarinmentesített tonkabab: kumarintartalma legfeljebb 30 mg/kg lehet	-	-	-	+
Nátrium-karbonát (E 500)	-	-	-	+
Szaharin (E 954)	-	-	+	+
Szorbinsav (E 200) és Kálium sója (E 202) (szorbinsavra számítva max.)	0,1%	0,1%	-	-

6. Cigaretta füstszűrőkben, cigarettaszipkákbán, szivarokban, szivarszipkákbán és pipák szűrőiben engedélyezett adalékanyagok

Aktív szén (Soxhlet-berendezésben optikailag tiszta ciklohexánnal vagy benzollal történő kétórás extrahálás során nem szabad az oldószer fluoreszcenciájának növekedését előidéznie)

Alumínium-oxid

Cellulóz-acetát

Etilcitrátok (di-, tri- E 1505) (tisztá, színtelen, viszkózus folyadék, szagtalan, 20,2±0,6 ml 0,2 N KOH/g-nak megfelelő savtartalom nélkül, 10 mg/kg-nál kisebb nehézfém-tartalommal, 3 mg/kg-nál kisebb arzéntartalommal)

Glicerín-acetátok (di-, tri-)

Kovasav és annak nátrium-, kálium-, alumínium- (E 559) és kalciumvegyületei (E 552)

Magnézium-szilikát, hidrát (szepiolit, tajtékkő) (E 553a)

Papír, cellulóz

Perlit

Polietilén

Polipropilén

Szilikagél (E 551)

Titán-dioxid (E 171) a füstszűrő tömegének legfeljebb 2%-áig

Trietilén-glikol-diacetát [sűrűség 20/20 °C hőmérsékleten: 1,110-1,130; a fő frakció (100 ml-es mintából 5-95 ml közötti rész) forráspontja 1013 millibar (760 Hgmm) nyomáson: 288-300 °C, 67 millibar (50 Hgmm) nyomáson: 195-205 °C; színe legfeljebb enyhén sárgás; törésmutató nD20 = 1,438-1,439; sűrűség 25 °C-on: 9,5-9,7 cp; trietilén-glikol-diacetát tartalom: legalább 97,0%, di-, tetra- és polietilén-glikol-diacetát tartalom: legfeljebb 1,2%, monoetilén-glikol

tartalom: nem több mint 0,1%, ecetsavra számított savtartalom: nem több mint 0,06%, víztartalom: legfeljebb 0,2%; ásványianyag-tartalom: legfeljebb 0,01%]

7. Füstszűrő burkolókhöz, mandzsettapapírokhoz és szopókákhoz engedélyezett anyagok

Alumínium, alumíniumfólia, védő lakkréteggel vagy anélkül (A bevonó anyagból szárítás után oldószer nem kerülhet az ajkakra. Megfelelő hordozóanyagra történt felvitelt követően és desztillált vízzel 40 °C hőmérsékleten végzett kivonás után 1 dm²-nyi bevont felületről 10 nap alatt ezek az anyagok nem szabadulhatnak fel nagyobb mennyiségben, mint

0,3 mg formaldehid,

1,0 mg cink-ion,

1,0 mg fenolos anyag,

1,0 mg szerves kötésben levő nitrogén,

5,0 mg oldható anyag,

aromás aminok nem lehetnek jelen kimutatható mennyiségben.)

Papír, karton, cellulózacetát

Parafa, szalma (tisztasági követelmények: idegen anyagoktól, egészségre ártalmas szennyeződésektől, mikrobáktól, például szalmonellától mentes)

8. Füstszűrő burkolók, mandzsettapapírok hőre olvadó ragasztóanyagaihoz engedélyezett anyagok

2,6-ditercier-butil-4-metilfenol (0,5%-ot meghaladó mennyiségben nem használható antioxidánsként a hőre lágyuló ragasztóanyagok gyártásánál)

Etilénnek és C2-C18-as lánchosszúságú alifás telített monokarbonsavak vinilésztereinek kopolimerjei

Kevert gyanták, maleinátok és akrilátok

Kolofónium gyantasavának glicerínésztere és pentaeritrit-észtere, valamint azok redukált származékai

Mikrokristályos viaszok

Paraffinolaj

Policiklo-pentadién gyanta, redukált (a 140 °C-on mért sűrűség értékének legalább 2000 cP-nak kell lennie)

Poliizobutilén

Szilárd paraffin, természetes és szintetikus

Sztirol-kopolimerek sztirollal, -metilsztirollal és viniltoluollal (az e polimerekből készült, 3 dm² nagyságú és 10 g tömegű filmből 24 órán át 90 °C-on történő hevítésekor nem távozhat el illó szerves anyag 15 mg/dm²-nél nagyobb mennyiségben)

9. Tartósítószeres cigarettaragasztókhoz és dohányfóliákhoz

Benzoésav (E 210) és annak nátrium- (E 211), kálium- (E 212) és kalcium- (E 213) vegyületei, a termék száraz tömegére vetítve legfeljebb 5 g/kg mennyiségben, benzoésavra számítva

Etil-parahidroxibenzoát (E 214) és annak nátriumvegyülete (E 215), propil-parahidroxibenzoát (E 216) és annak nátriumvegyülete (E 217) a termék tömegére vetítve legfeljebb 5 g/kg mennyiségben, benzoésavra számítva

Szorbinsav (E 200) és annak nátrium- (E 201), kálium- (E 202) és kalcium- (E 203) vegyületei, a termék száraz tömegére vetítve legfeljebb 2 g/kg mennyiségben

Thiabendazol (E 233) a dohányfóliánál a szárazanyag egy kilogrammjára vetítve legfeljebb 0,6 gramm mennyiségben

Több tartósítószer együttes alkalmazásakor az egyes anyagokra engedélyezett legnagyobb mennyiséget csökkenteni kell a többi anyag mennyiségeivel.

10. Festékek, színezőanyagok

10.1. Cigarettapapírokhoz, szivarburkolókhoz, dohányfóliákhoz

Az élelmiszeriparban engedélyezett színezőanyagok

Amarant (E 123)

Benge (varjútövis; *Rhamnus catharticus*) vizes kivonata

Brillantfekete BN (E 151)

Huminsav és alkáli sói

Indigókarmin (E 132)

Karamell (E 150)

Kárminvörös A (E 124)

Kékfa vizes kivonata (*Haematoxylin campechianum*)

Narancs GGN (E 111)

Narancssárga S (E 110)

Növényi aktív szén (E 153)

Sárgafa (*Morus tinctoria*) vizes kivonata

Tartrazin (E 102),

valamint ezek alumínium-, kalcium- és magnéziumvegyületei

10.2. Füstszűrő burkolókhoz, mandzsettapapírokhoz

A 10.1. pontban felsorolt anyagok, valamint

Alumíniumfólia-védőborításhoz legfeljebb 150 mg/m² összmenyiségben 4-(3-nitro-5-szulfó-6-hidroxifenilazo)-acetanilid 1:1 krómkomplex aminsó és 4-(3-nitro-5-szulfó-6-hidroxifenilazo)-1-fenil-3-metil-5-pirazolon 1:1 krómkomplex aminsó

Alumínium (E 173)

Aranybronz (legfeljebb 15% cinktartalmú réz-cinkötvözet)

Arany (E 175)

Ezüst (E 174)

Kalcium-karbonát (E 170)

Kalcium-szulfát

Kókuszdíóhéjliszt (idegen anyagoktól, szalmonellától mentes)

Titán-dioxid (E 171), csillámkővel (mika) keverve is; az utóbbi esetben a csillámkőtartalom nem haladhatja meg a 75%-ot és a festékanyagot kötőanyag-bevonatnak kell körülvennie

Vas-oxidok és vas-hidroxidok, sárga, vörös, barna és fekete (E 172)

10.3. Szivarok és fogyasztási dohányok ragasztó- és kötőanyagaihoz

Karamell (E 150)

10.4. Rágásra szolgáló dohánytermékhez

Vasszulfát

Tannin

10.5. Tüsszentésre szolgáló dohánytermékhez

Indigókarmin (E 132)

Növényi aktív szén (E 153)

Tannin

Vas-oxid, vörös (E 172)

Vas-szulfát

11. Lágyítószerke cigarettapapírok és mandzsettapapírok nyomdafestékeihez és lakkjaihoz

Acetil-tributil-citrát (CAS-No: 77-90-7, EINECS-No: 201-067-0)

Dibutil-ftalát

Glicerinetát

Di-2-etil-hexil-adipát max. 5%

Epoxidált szójaolaj (Amley Jódindexe kisebb mint 6 és epoxid oxigén tartalma kevesebb mint 8%) max. 6%, kivéve a cigarettapapírt

Trietil-citrát (E 1505) max. 10%

Szacharóz-acetát-izobutirát (E 444) max. 10%

12. Kötőanyagok a cigarettapapírok, füstszűrő burkolók, mandzsettapapírok és szopókák nyomdafestékeihez, lakkjaihoz

A 3. pontban felsorolt anyagok, valamint

Cellulóz-acetopropionát

Polivinilbutirát

13. Színezőanyagok a cigarettapapírok, füstszűrő burkolók, mandzsettapapírok és szopókák nyomdafestékeihez, lakkjaihoz

A 10.1., 10.2., 11. és 12. pontban felsorolt anyagok, valamint

βkarotin (E 160a)

Alluravörös (E 129)

Annatto (E 160b)

Antociánok (E 163)

Antrakínok (E 130)

βApo-8-karotinal (E 160e)

βApo-8-karotinsav-etilészter (E 160f)

Azorubin (E 122)

Barna (E 155)

Barna FK (E 154)

Bázikus kék 11 (CI 44040)

Bázikus kék 26 (CI 44045)

Brilliantkék FCF (E 133)

Céklavörös (E 162)

Eritrozin (E 127)
Fekete 7984 (E 152)
Flavoxanthin (E 161a)
Kantaxanthin (E 160g)
Kapszantin (E 160c)
Karamell (E 150), egyszerű (E 150a), szulfitos (E 150b), ammóniás (E 150c), ammónium-szulfitos (E 150d)
Karminvörös (E 120)
Karotinok (E 160)
Kinolinsárga (E 104)
Klorofill és klorofillinek (E 140)
Klorofill és klorofillin rézkomplexek (E 141)
Kriptoxanthin (E 161c)
Krizein S (E 103)
Kurkumin (E 100)
Laktoflavin (E 101)
Likopin (E 160d)
Litolrubin BK (E 180)
Lutein (E 161b)
Metilibolya
Naftolzöld (béta)
Növényi szén (E 153)
Olajsárga 36 (CI 21230)
Oldószervörös 1 (CI 12150)
Orseille (E 121)
Patentkék V (E 131)
Pigmentkék 16 (CI 74100)
Pigmentzöld 7 (CI 74260)
Ponszo 4R (E 124)
Riboflavin-5-foszfát (E 101a)
Rodaxanthin (E 161f)
Rubixanthin (E 161d)
Savanyú ibolya R (CI 45190)
Savanyú kék 104 (CI 42735)
Savanyú zöld 22 (CI 42170)
Skarlát GN (E 125)
Szudánkék 11 (CI 61554)
Ultramarin
Savsárga (E 105)
Violaxanthin (E 161e)
Vörös 2 G (E 128)
Xantofillek (E 161)
Zöld S (E 142)
CI szám: Colour Index Nr. (Színjegyzék szám)

14. Egyéb anyagok a cigarettapapírok, füstszűrő burkolók, mandzsettapapírok és szopókák nyomdafestékeihez, lakkjaihoz

Akrilsavas, illetve maleinsavas kolofónium és ezek észterei három- és többértékű alkoholokkal (C3-C6)

Alkidgyanták (többértékű alkoholok és ftálsavak poliészterei és ezek C6-os vagy annál hosszabb szénláncú zsírsavakkal módosított változatai

Alumínium-oxid

Ásványolaj, szagtalanított, a kész festék térfogatának 25%-át nem meghaladó mennyiségben C6-nál hosszabb szénláncú zsírsavakkal módosított fenol-formaldehid gyanták

Fenol-formaldehiddel módosított kolofónium

Kobalt, mangán, vas, kalcium, cirkon, cérium oxidja és nafténsavakkal, telített, primer és tercier monokarbonsavakkal (szénlánc C9-C11) és 2-etil-hexán savval alkotott sói

Kolofónium, hidrogénezett, három- és többértékű alkoholokkal (C3-C6) képzett észterei

Magnézium-karbonát

Melegítéssel előállított telítetlen száradó olajok, például lenmag- és faolaj, standard olajok

Paraffin, folyékony és viszkózus

Szilikagél

Tisztított alkoholok és poliolalkoholok, részben alkilezett fenolok formaldehiddel alkotott kondenzációs és éterifikált származékai

Xilol-formaldehiddel módosított kolofónium

Xilol-formaldehid gyanták fenolokkal, alkilezett fenolokkal alkotott kondenzációs származékai

A lakkréteg legfeljebb 0,2% kobaltot, illetve a fennmaradó szárítóanyagokból legfeljebb 0,5%-ot tartalmazhat.

3. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Új adalékanyag dohánytermék-gyártásban való felhasználása iránti engedélykérelem tartalma

1. Általános adatok

- 1.1. Az adalékanyag megnevezése, azonosító száma (E, CoE, FEMA, CAS)
- 1.2. Az adalékanyag pontos összetétele (természetes anyagok esetén elegendő az eredet és a gyártási mód megadása)
- 1.3. A gyártó neve és címe
- 1.4. A forgalomba hozó neve és címe
- 1.5. A tárolás módja, az adalékanyag eltarthatósági ideje

2. Fizikai-kémiai tulajdonságok

- 2.1. A hatóanyag(ok) kémiai és fizikai tulajdonságai (kémiai megnevezés, szerkezeti képlet, halmazállapot, szín, szag, oldhatóság, kémhatás stb.)
- 2.2. Az adalékanyag mikrobiológiai és kémiai tisztaságára és azonosságára vonatkozó adatok (hatóanyag-tartalom, melléktermékek és szennyezőanyagok megnevezése, mennyisége)

3. Az alkalmazásra vonatkozó adatok

- 3.1. Az adalékanyag rendeltetése (például nedvességmegtartó, égésjavító, aromaanyag)
- 3.2. Az anyag alkalmazásának technológiai indokolása
- 3.3. A felhasználás módja
- 3.4. Tervezett felhasználási koncentráció

4. Az adalékanyag ártalmatlanságát igazoló adatok, például JECFA értékelés, EC SCF állásfoglalás, aromaanyagok esetén FEMA GRAS, I.O.F.I. vagy CE listák

5. Hazai gyártású adalékanyag vagy adalékanyag keverék esetén a gyártás technológiai leírása, a felhasznált anyagok tisztasága, keverék adalékanyag esetén az összetevők felsorolása, az adalékanyag-komponensek mennyisége

6. Az adalékanyag vizsgálatra alkalmas mennyiségű mintája

CoE:	Council of Europe (Európa Tanács)
FEMA	Flavor and Extract Manufacturers Association (Aroma és Extrakt Gyártók Egyesülése)
GRAS:	GRAS = általában biztonságosnak elismert anyagok
CAS:	Chemical Abstracts Service (Kémiai Referáló Szolgálat)
JECFA:	Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives (A FAO/WHO egyesített Élelmiszer Szakértői Bizottsága)
EC SCF:	EC Scientific Committee on Food (az Európai Tanács Élelmiszer Tudományos Bizottsága)
I.O.F.I.:	International Organization of the Flavour Industry (Aromaipari Nemzetközi Szervezet)

4. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Tiltott adalékanyagok***1. Aromanyagok és aromakészítmények***

Agaricinsav (Agaricin, acidum agaricinicum)
Borókafenyő-kátrányolaj (Oleum Juniperi empyreumaticum)
Kámfor
Kámforolaj
Keserűmandula-olaj szabad vagy kötött hidrogéncianid-tartalommal
Kumarin
Nyírfakátrányolaj (Oleum Betulae empyreumaticum)
Szafrol
Szasszafrász-olaj (Oleum Sassafras)
Tujon

2. Az alábbiakból előállított illat- és ízanyagok

Csombormenta (Herba Pulegii)
Édesgyökerű páfrány gyökere (Rhizoma Polypodii, Rhizoma Filicis dulcis)
Édeskeserű csucsor melléklevelei (Stipites dulcamarae)
Gilisztazűző varádics (Herba Tanacetii)
Kámforfa (Lignum Camphorae)
Kvassziafa (Lignum Quassiae)
Orvosi somkóró (Melilotus Officinalis)
Rutagyökér (Herba Rutaee)
Szagosmüge (Asperula odoratum)
Szappanfakéreg (Cortex Quillaiae)
Szasszafrász fa és levél (Lignum, herba Sassafras)
Vaníliagyökér (Liatris odoratissima)

5. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Kombinált figyelmeztetések

A) A dohányosok általában fiatalabban halnak meg.

1.

2.

3.

B) A dohányzás elzárja a vérereket, szívinfarktust és agyvérzést okoz.

4.

**A gutaütés veszélye
körülbelül 50%-kal magasabb
a dohányosok, mint a
nemdohányzók körében**

**A dohányzás elzárja az artériákat,
szívrohamot és agyvérzést okoz**

5.

6.

C) A dohányzás halálos tüdőrákot okoz.

7.

8.

9.

D) A terhes nők dohányzása árt a babának.

10.

11.

12.

E) Védje a gyermekeket: ne kelljen dohányfüstöt belélegezniük.

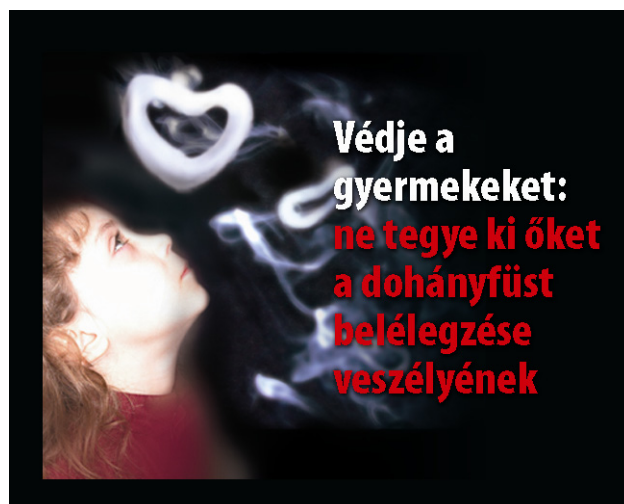
13.

14.

15.

Védje a
gyermeket:
**ne tegye ki őket
a dohányfüst
belélegzése
veszélyének**

F) Orvosa vagy gyógyszerésze segíthet a dohányzásról való leszokásban.

16.

**Képes rá,
mi pedig tudunk
segíteni**

Az **orvosok** és a **gyógyszerészek**
segíthetnek a leszokásban
06 40 200 493, www.leteszemacigit.hu

17.

**A dohányzás súlyos
nikotinfüggőség;
ne féljen segítséget
kérni**

**Az orvosok és a gyógyszerészek
segíthetnek a leszokásban**
06 40 200 493, www.leteszemacigit.hu

18.

**Az orvosok és a
gyógyszerészek
segíthetnek
a leszokásban**

**06 40 200 493,
leteszemacigit.hu**

G) A dohányzás súlyos függőséghez vezet. Ne kezdje el.

19.

20.

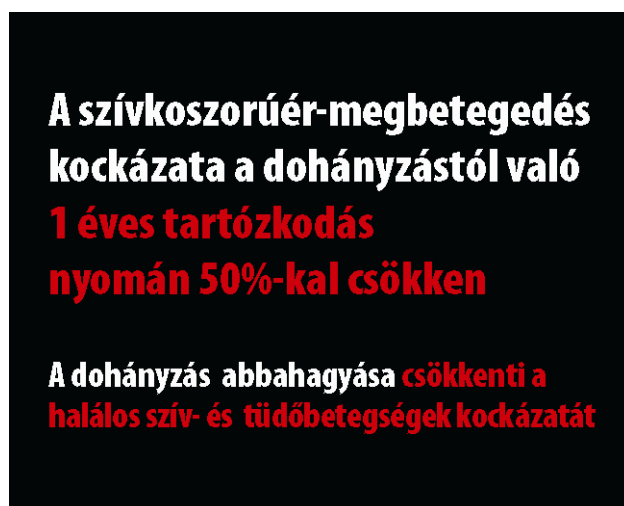

21.

H) A dohányzás abbahagyása csökkenti a súlyos tüdő- és szívbetegedések veszélyét.

22.

23.

24.

I) A dohányzás lassú, fájdalmas halálhoz vezethet.

25.

26.

27.

J) Kérjen segítséget a leszokáshoz

28.

29.

30.

K) A dohányzás csökkentheti a véráramlást, és impotenciát okoz.

31.

32.

33.

L) A dohányzás a bőr öregedését okozza.

34.

35.

36.

M) A dohányzás károsíthatja az ivarsejteket és csökkenti a termékenységet.

37.

38.

39.

N) A dohányfüst benzolt, nitrózaminokat, formaldehidet és hidrogén-cianidot tartalmaz.

40.

41.

42.

6. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Nyomtatásra vonatkozó műszaki előírások

1. A kombinált figyelmeztetéseket a 2. pont eltérő rendelkezése hiányában minden arány- vagy színbeli változtatás nélkül kell sokszorosítani.

A kombinált figyelmeztetések egységes képként kerültek kidolgozásra, és a 2. pont eltérő rendelkezése hiányában nem módosíthatók.

A kombinált figyelmeztetéseket a minimumkövetelmény szerint négy színnyomásos (-CMYK-) eljárással, 133 sor/hüvelyk képdefinícióval kell nyomtatni.

2. Ahol a csomagolás mérete megkívánja, a kombinált figyelmeztetések a következő szabályok szerint módosíthatók.

A jó olvashatóság biztosítása érdekében a szövegelemek grafikai szerkesztését a betűméret és a sortörés megváltoztatásával kell elvégezni.

A kombinált figyelmeztetés esetében amennyiben az illusztráció szöveg, a grafikai szerkesztést a betűméret és a sortörés megváltoztatásával kell elvégezni. Az illusztrációként megjelenő szöveg és a kiegészítő figyelmeztetés megfelelő szövege által elfoglalt viszonylagos területet tiszteletben kell tartani.

Olyan kombinált figyelmeztetések esetében, ahol a fénykép vagy egyéb illusztráció képként jelenik meg, a grafikai szerkesztést a fénykép vagy egyéb illusztráció méretarányosságát megőrizve, illetve a fénykép vagy egyéb illusztráció és a kiegészítő figyelmeztetés megfelelő szövege által elfoglalt viszonylagos területek változtatása mellett kell elvégezni.

Amennyiben a kombinált figyelmeztetés magasságának és szélességének aránya kisebb, mint 0,8, a kiegészítő figyelmeztetés megfelelő szövege – ha a kiválasztott forrásdokumentum könyvtárában a fénykép vagy egyéb illusztráció alatt helyezkedik el – a fénykép vagy egyéb illusztráció jobb oldalára mozdítható.

Amennyiben a kombinált figyelmeztetés magasságának és szélességének aránya meghaladja az 1,2-t, a kiegészítő figyelmeztetés megfelelő szövege – ha a kiválasztott forrásdokumentum könyvtárában a fénykép vagy egyéb illusztráció mellett helyezkedik el – a fénykép vagy egyéb illusztráció alá mozdítható.

7. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

DOHÁNYZÁSRA KIJELÖLT HELY

**SMOKING AREA
ZONE FUMEUR
RAUCHERZONE
МЕСТО ДЛЯ КУРЕНИЯ**

**A dohányzásról leszokáshoz segítséget kaphat, illetve
törvényszegés észlelése esetén észrevételt tehet
az alábbi telefonszámon:**

06 40 200 493

www.leteszemacigit.hu

TILOS A DOHÁNYZÁS

**NO SMOKING
INTERDICTION DE FUMER
RAUCHEN VERBOTEN
КУРЕНИЕ ЗАПРЕЩЕНО**

**A dohányzásról leszokáshoz segítséget kaphat, illetve
törvényszegés észlelése esetén észrevételt tehet
az alábbi telefonszámon:**

06 40 200 493

www.leteszemacigit.hu

8. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

	A	B
1.	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10025004-00301181-00000000
2.	Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10024003-00301019-00000000
3.	Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10026005-00302845-00000000
4.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10027006-00302852-00000000
5.	Csongrád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10028007-00302584-00000000
6.	Fejér Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10029008-00305350-00000000
7.	Fővárosi Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10023002-00301253-00000000
8.	Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10033001-00301655-00000000
9.	Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10034002-00301954-00000000
10.	Heves Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10035003-00302113-00000000
11.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10045002-00301947-00000000
12.	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10036004-00304270-00000000
13.	Nógrád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10037005-00302144-00000000
14.	Somogy Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10039007-00301129-00000000
15.	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10044001-00302285-00000000

16.	Tolna Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10046003-00306014-00000000
17.	Vas Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10047004-00301459-00000000
18.	Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10048005-00301703-00000000
19.	Zala Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv	10049006-00303066-00000000

9. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

A rendelet előírásainak alkalmazása szempontjából irányadó szabványok

1. MSZ ISO 4387

Cigaretták. Az összes és a nikotinmentes száraz részecskefázis meghatározása rutinanalitikai cigaretta-elszívató gép alkalmazásával

2. MSZ ISO 8243

Cigaretták. Mintavétel

3. MSZ ISO 10315

Cigaretták. A nikotintartalom meghatározása füstkonzenzárumokban. Gázkromatográfiás módszer

4. MSZ ISO 10362-1

Cigaretták. A víz meghatározása füstkonzenzárumokban. 1. rész: Gázkromatográfiás módszer, vagy

5. MSZ ISO 10362-2

Cigaretták. A víz meghatározása füstkonzenzárumokban. 2. rész: Karl Fischer-módszer

6. MSZ ISO 8454

Cigaretták. A szén-monoxid meghatározása a cigarettafüst gőzfázisában. NDIR módszer

7. MSZ EN ISO 12863:2010

A cigaretta tüzokozó hatásának értékelése szabványos vizsgálati módszerrel

8. MSZ EN 16156:2011

Cigaretták. A tüzokozó hatás értékelése. Biztonsági követelmények

10. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

A dohánytermékekben és a dohánytermékeken található dohány-adalékanyagokról készített összesített lista

	Tárgy- időszak	Dohány- adalékanyag neve	Maximális mennyiség tömeg%-ban a dohánytermékben	Funkció	E szám	CAS szám	FEMA szám	CoE szám
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								

11. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

A dohánytermékekben és a dohánytermékeken található összetevők összesített listája, a dohány-adalékanyagok kivételével

	Tárgy-időszak	Összetevő neve*	Maximális mennyiség tömeg%-ban 1 egységben (db, tömeg)	Funkció	CAS szám	Toxikológiai adatok
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

* Az összetevőket az alábbi csoportosításban kell megadni:

1. burkolóanyag (cigarettapapír, dohányfólia stb.),
2. filterek és mandzsettapapírok,
3. ragasztók,
4. nyomdafestékek.

12. melléklet a 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

A dohánytermékben és a dohányterméken található összetevők listája az egyes termékekben

[MÁRKANÉV]

1. A cigarettánkénti kátrány, nikotin, szén-monoxid hozam:

2. Összetevők

	Tárgy-időszak	Összetevő neve	Maximális mennyisége tömeg%-ban a dohánytermékben	CAS-szám
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

A Kormány 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelete az állatkísérletekről

A Kormány az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. § (3) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az 58. § tekintetében az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. § (3) bekezdés f) pontjában, valamint a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (1) bekezdés b) és d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az 59. § tekintetében az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 60. § tekintetében az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

- 1. §** (1) E rendelet hatálya alá a kísérletek során felhasznált vagy ilyen felhasználásra szánt, valamint a kifejezetten szerveik vagy szöveteik tudományos vagy oktatási célra történő felhasználásáért tenyésztett, szaporított (a továbbiakban együtt: tenyésztett)
- a) élő gerincesek, beleértve
 - aa) az önállóan táplálkozó lárvállapotú állatokat, valamint
 - ab) az emlős magzatokat rendes fejlődésük utolsó harmadában;
 - b) élő lábasfejúek tartoznak.
- (2) E rendelet előírásai mindaddig alkalmazandók, amíg a rendelet hatálya alá tartozó állatot le nem ölik, újból ki nem helyezik, vagy vissza nem juttatják egy megfelelő élőhelyre vagy állattartási rendszerbe.
- (3) E rendelet előírásai a kísérletekben felhasznált olyan állatokra is alkalmazandók, amelyek, a kísérletet követően élik meg az (1) bekezdés a) pontjában leírt fejlettségi szintet és az elvégzett kísérlet eredményeképpen életük későbbi szakaszaiban valószínűsíthetően fájdalomban, szenvedésben, kínban vagy maradandó egészségkárosodásban lehet részük.
- (4) E rendelet előírásai nem alkalmazandók az állatgyógyászati készítmény forgalomba hozatalának engedélyezéséhez szükséges állatorvosi klinikai vizsgálatra és az elismert állattartási gyakorlatra. Az elismert állattartási gyakorlat nem kísérleti jellegű mezőgazdasági vagy állatorvosi tevékenységnek minősül.
- (5) Ha e rendelet valamely rendelkezésétől tudományos indok alapján eltérést enged, az eltérés kizárólag olyan mértékű lehet, amely e rendelet általános céljaival összeegyeztethető a kísérlettől várt tudományos eredmény érdekében.

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. „projekt”: meghatározott tudományos vagy oktatási célból végrehajtott munkaprogram, amely egy vagy több kísérletet foglal magában;
2. „létesítmény”: építmény, épület, épületcsoport vagy más objektum, amely csak részben zárt vagy fedett helyiségeket, vagy mozgatható térelemeket is magában foglalhat;
3. „tenyésztő”: olyan természetes vagy jogi személy, aki kísérletben való felhasználás, vagy szervek vagy szövetek tudományos vagy oktatási célú felhasználása céljából a 3. § (1) bekezdésében említett állatot tenyészt, szaporít (a továbbiakban együtt: tenyészt), vagy elsősorban ilyen célból egyéb állatot tenyészt;
4. „felhasználó”: olyan természetes vagy jogi személy, aki kísérletben állatot használ fel;
5. „önfenntartó kolónia”: az a kolónia, amelyben az állatokat a kolónián belül tenyésztik vagy más kolóniákból szerzik be, de nem vadon fogják be, és ahol az állatokat oly módon tartják, hogy megszokják az embereket;
6. „érzéstelenítéses-túlaltatásos kísérlet”: teljes mértékben általános érzéstelenítésben végzett kísérlet, amely után az állat nem nyeri vissza az eszméletét;

7. „enyhe kísérlet”: olyan kísérlet, amely során az állatot valószínűsíthetően rövid ideig tartó enyhe fájdalom, szenvedés vagy kín éri, valamint az olyan kísérlet, amelyek során az állat jóléte vagy általános állapota nem romlik számottevően;
8. „mérsékelt kísérlet”: olyan kísérlet, amely során az állatot valószínűsíthetően rövid ideig tartó mérsékelt fájdalom, szenvedés vagy kín vagy hosszú ideig tartó enyhe fájdalom, szenvedés vagy kín éri, valamint olyan kísérlet, amely során az állat jóléte vagy általános állapota valószínűsíthetően mérsékeltten romlik;
9. „súlyos kísérlet”: olyan kísérlet, amely során az állatot valószínűsíthetően súlyos fájdalom, szenvedés vagy kín, vagy hosszú ideig tartó mérsékelt fájdalom, szenvedés vagy kín éri, valamint olyan kísérlet, amely során az állat jóléte vagy általános állapota valószínűsíthetően jelentősen romlik;
10. „károsító klinikai állapot”: valamely személy normális fizikai vagy lelki működésre irányuló képességének csökkenése;
11. „elismert állattartási gyakorlat”: az állatok tenyésztése vagy tartása során rutinszerűen alkalmazott minden olyan eljárás, mely az állat szaporítását, valamint jólétének, megfelelő egészségi állapotának, és fajtaazonosságának ellenőrzését és fenntartását szolgálja.

II. FEJEZET

A KÍSÉRLETBEN FELHASZNÁLHATÓ ÁLLATOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

- 3. §** (1) Az alább felsorolt fajok egyedét csak akkor lehet kísérlet során felhasználni, ha azt kifejezetten e célra tenyésztették:
- a) egér (*Mus musculus*),
 - b) patkány (*Rattus norvegicus*),
 - c) tengerimalac (*Cavia porcellus*),
 - d) szíriai aranyhörcsög (*Mesocricetus auratus*),
 - e) kínai törpehörcsög (*Cricetulus griseus*),
 - f) mongol futóegér (*Meriones unguiculatus*),
 - g) nyúl (*Oryctolagus cuniculus*),
 - h) kutya (*Canis familiaris*),
 - i) macska (*Felis catus*),
 - j) a főemlős állatok összes faja,
 - k) dél-afrikai karmosbéka (*Xenopus laevis*), nyugati karmosbéka (*Xenopus tropicalis*), gyepi béka (*Rana temporaria*), északi leopárdbéka (*Rana pipiens*),
 - l) zebradánió (*Danio rerio*).
- (2) A fővárosi és megyei kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága (a továbbiakban: élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság) a kísérlet engedélyezése során kérelemre tudományos indokok alapján mentességet adhat az (1) bekezdés a)–i), illetve k)–l) pontjai alól.
- 4. §** Amennyiben tudományos okból szükséges, ismert tartóval rendelkező kedvtelésből tartott állatok is felhasználhatók, kizárólag enyhe besorolású kísérletben. A felhasználáshoz a tartó előzetesen írásban tett tájékozott beleegyező nyilatkozata szükséges.
- 5. §** Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 30. § (6) bekezdése szerinti jogkörében eljárva a kísérlet engedélyezése során erre irányuló kérelemre mentességet adhat a háziasított állatfajok kóbor egyede vonatkozásában, amennyiben:
- a) alapvető szükség van ezen állat egészségére és jólétére vonatkozó tanulmányokra, vagy jelentős veszély áll fenn a környezetre, vagy az emberi vagy állati egészségre vonatkozóan; és
 - b) tudományos indokok alapján a kísérlet kizárólag gazdátlan vagy elvadult állat felhasználásával vezethet eredményre.
- 6. §** (1) Nem emberszabású főemlős állatok egyedeinek kísérletben való felhasználása – a (2) bekezdésben felsorolt fajok kivételével – kizárólag abban az esetben engedélyezhető, ha:
- a) a kísérlet megfelel az alábbi feltételek egyikének:
 - aa) a kísérlet az Ávtv. 26. § (2) bekezdés a) pontja szerinti célt szolgál, és a felhasznált állat fogságban tenyésztett állat utóda,

- ab) a kísérlet az Ávtv. 26. § (2) bekezdés b) pontjának ba) alpontja, vagy c) pontja szerinti célt szolgál, és a kísérletre károsító vagy potenciálisan életveszélyes emberi klinikai állapotok elkerülése, megelőzése, diagnózisa vagy kezelése érdekében kerül sor, továbbá a felhasznált állat fogságban tenyésztett állat utóda,
 - ac) a kísérlet az Ávtv. 26. § (2) bekezdés e) pontja szerinti célt szolgál;
 - b) tudományos indokok alapján a kísérlet a főemlősökön kívül más állatfaj felhasználásával nem vezetne eredményre; és
 - c) az állatot korábban nem tartották állatkertben.
- (2) A közönséges makákó (*Macaca fascicularis*) és a rhesusmajom (*Macaca mulatta*) egyedeinek kísérletben való felhasználása kizárólag abban az esetben engedélyezhető, ha:
- a) a kísérlet megfelel az alábbi feltételek egyikének:
 - aa) a kísérlet az Ávtv. 26. § (2) bekezdés a) pontja szerinti célt szolgál, továbbá a felhasznált állat fogságban tenyésztett,
 - ab) a kísérlet az Ávtv. 26. § (2) bekezdés b) pontjának ba) alpontja, vagy c) pontja szerinti célt szolgál, és a kísérletre károsító vagy potenciálisan életveszélyes emberi klinikai állapotok elkerülése, megelőzése, diagnózisa vagy kezelése érdekében kerül sor, továbbá a felhasznált állat fogságban tenyésztett,
 - ac) a kísérlet az Ávtv. 26. § (2) bekezdés e) pontja szerinti célt szolgál,
 - b) tudományos indokok alapján a kísérlet a főemlősökön kívül más állatfaj felhasználásával nem vezetne eredményre, és
 - c) az állatot korábban nem tartották állatkertben.

- 7. §**
- (1) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az Ávtv. 30. § (6) bekezdése szerinti jogkörében eljárva a kísérlet engedélyezése során kérelemre mentességet biztosíthat a vadon befogott állat vonatkozásában, amennyiben tudományos indokok alapján az adott kísérlet kísérletben való felhasználás céljából tenyésztett állatokon vagy folyamatos állat-egészségügyi ellenőrzés alatt álló tenyészetből, telepről származó állatokon végezve nem vezetne eredményre.
 - (2) A vadon élő állat befogását hozzáértő személynek kell végeznie olyan módszerekkel, amelyek az állatnak nem okoznak elkerülhető fájdalmat, szenvedést, kínt vagy maradandó egészségkárosodást.
 - (3) Az elfogáskor vagy azt követően sérülten vagy rossz egészségi állapotban talált állatot állatorvosnak vagy más, megfelelő szakértelemmel rendelkező személynek meg kell vizsgálnia, és intézkedéseket kell tenni az állat szenvedésének minimalizálása érdekében. Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság a kísérlet engedélyezése során kérelemre mentességet biztosíthat az állat szenvedésének minimalizálására irányuló intézkedések meghozatalának követelménye alól tudományos indokok esetén.
 - (4) Természetvédelmi oltalom alatt álló faj egyedei esetében az (1) bekezdés szerinti mentesség kizárólag a természetvédelmi hatóság tartásra és hasznosításra vonatkozó engedélyének megléte esetén adható.

III. FEJEZET

A KÍSÉRLETRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

- 8. §**
- (1) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az Ávtv. 26. § (1) bekezdése szerinti jogkörében eljárva – tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi indokokra tekintettel – olyan kísérletet is engedélyezhet, melyet nyilvántartásba vett intézményen kívül végeznek.
 - (2) Kísérlet kizárólag projekt keretében végezhető.
- 9. §**
- (1) Amennyiben egy adott kísérlet eredményessége élő állat felhasználását nem igénylő olyan módszerrel vagy vizsgálati stratégiával is biztosítható, amelyet az uniós jog elismer, a kísérlet nem engedélyezhető és nem végezhető el.
 - (2) A kísérletek közötti választás során a kísérletet tervezőnek azt a kísérletet kell választani, amely:
 - a) minél kevesebb állat felhasználását igényeli;
 - b) a fájdalomra, szenvedésre, kínt és maradandó egészségkárosodásra legkevésbé érzékeny állatok felhasználásával történik;
 - c) a legkevesebb fájdalmat, szenvedést, kínt vagy maradandó egészségkárosodást okozza; valamint
 - d) a legnagyobb valószínűséggel vezet kielégítő eredményre.

- (3) Amennyire lehetséges, el kell kerülni az állat kimúlását, mint a kísérlet végpontját, és a kísérletet még ezt megelőzően kíméletes módon be kell fejezni. Amennyiben a végpont elkerülhetetlenül a kimúlás, a kísérletet úgy kell megtervezni, hogy:

- a) annak során a lehető legkevesebb állat pusztuljon el; és
- b) az állat a lehető legrövidebb ideig és a lehető legkevesbé szenvedjen, és a lehetséges mértékben biztosítva legyen számára a fájdalommentes halál.

- 10. §**
- (1) A kísérletet indokolt esetben általános vagy helyi érzéstelenítéssel kell végezni, vagy fájdalomcsillapítással vagy egyéb megfelelő módszerrel a lehető legkisebbre kell csökkenteni a fájdalom, szenvedés és kín mértékét. A rendkívüli fájdalmat okozni képes súlyos sérüléssel járó kísérlet kizárólag érzéstelenítéssel végezhető.
 - (2) Az érzéstelenítés alkalmazásának indokoltságára vonatkozó döntés meghozatalakor figyelembe kell venni, hogy:
 - a) az érzéstelenítés nem okoz-e előreláthatólag nagyobb traumát az állatnak, mint maga a kísérlet; és
 - b) az érzéstelenítés nem összeegyeztethetetlen-e a kísérlet céljával.
 - (3) Az állat csak a megfelelő szintű érzéstelenítés vagy fájdalomcsillapítás alkalmazása mellett kaphat bármilyen gyógyszert, amely megakadályozza vagy korlátozza fájdalma kimutatásában. Az ilyen kezelés szükségességét tudományosan meg kell indokolni, részletesen ismertetve az alkalmazott érzéstelenítés vagy fájdalomcsillapítás módját.
 - (4) Amennyiben a kísérlet céljaival összeegyeztethető, megelőző, vagy műtét utáni fájdalomcsillapító szerrel vagy egyéb fájdalomcsillapító módszerrel kell kezelni azt az állatot, amely az érzéstelenítés hatásának elmúlásával vélhetően fájdalmat fog érezni.
 - (5) Amint a kísérlet célja teljesült, megfelelő intézkedéseket kell tenni az állat szenvedésének minimalizálása érdekében.

- 11. §**
- (1) Az Ávtv. 28 § (1) bekezdése szerinti súlyossági kategóriát az alapján kell meghatározni, hogy az állatot várhatóan milyen mértékű fájdalom, szenvedés, kín vagy maradandó egészségkárosodás éri a kísérlet során.
 - (2) A súlyossági kategória megállapításánál figyelembe kell venni az adott kísérlet során az állatot érő minden beavatkozást vagy kezelést. A besorolásnak az állatot az alkalmazható tökéletesítési technikák használata mellett valószínűsíthetően érő legsúlyosabb hatáson kell alapulnia.
 - (3) A kísérlet besorolásakor mérlegelni kell:
 - a) a beavatkozást, a kezelés módját;
 - b) a kísérlet (összes eleme) által okozott fájdalmat, szenvedést, kínt vagy maradandó egészségkárosodást, valamint ezek intenzitását, időtartamát, gyakoriságát, továbbá az alkalmazott technikák sokféleségét;
 - c) a kísérlet során halmozódó szenvedést;
 - d) a természetes viselkedés gyakorlásának akadályozását, ideértve az elhelyezésben, tartásban és gondozásban megvalósuló korlátozásokat;
 - e) az állat fajtát és genotípusát;
 - f) az állat korát, érettségét és nemét;
 - g) az állat hozzászoktatását a kísérlethez;
 - h) ismételten felhasznált állat esetén a korábbi kísérletek tényleges súlyosságát;
 - i) a fájdalom, szenvedés és kín csökkentésére vagy megszüntetésére alkalmazott módszereket, beleértve az elhelyezési, tartási és gondozási feltételek tökéletesítését;
 - j) kíméletes végpontok alkalmazását.
 - (4) Olyan kísérlet lefolytatására, amely súlyos, várhatóan hosszú ideig tartó és nem enyhíthető fájdalommal, szenvedéssel vagy kinnal jár, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) adhat engedélyt. Az engedély kizárólag akkor adható meg, amennyiben a kísérlet lefolytatása rendkívüli és tudományosan igazolható indokok alapján szükséges.

- 12. §**
- (1) Egy vagy több kísérlet során már előzőleg felhasznált állatot egy újabb kísérletben ismételten felhasználni olyan esetben, amikor egy másik, kísérletben korábban még fel nem használt egyed is felhasználható lenne, kizárólag abban az esetben lehet, ha:
 - a) az előző kísérlet(ek) tényleges súlyossága „enyhe” vagy „mérsékelt” volt;
 - b) az állat általános egészségi állapota és jóléte helyreállt;
 - c) az új kísérlet súlyossági besorolása enyhe, mérsékelt vagy érzéstelenítéssel-túlaltatásos; és

- d) az ismételt felhasználás összhangban áll az állatorvosi javaslattal, amely figyelembe veszi az állatot teljes életútja során érő hatásokat.
- (2) Rendkívüli körülmények esetén, az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérve az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság állatorvosi vizsgálatot követően dönthet úgy, hogy engedélyezi az újbóli felhasználást, amennyiben az állatot csak egyszer használták fel súlyos fájdalommal, kinnal vagy azzal egyenértékű szenvedéssel járó kísérletben.

13. § (1) A kísérlet akkor minősül befejezettnek, ha

- a) további vizsgálatra már nincs szükség, vagy
- b) a géntechnológiailag módosított, új fajtavonalak esetében akkor, ha az utódokat már nem vizsgálják tovább, vagy már nem várható, hogy őket a tűszúrás által okozott azonos vagy annál magasabb szintű fájdalom, szenvedés, kín vagy maradandó egészségkárosodás éri.
- (2) A kísérlet befejezésekor állatorvos vagy más, megfelelő szakértelemmel rendelkező személy dönt arról, hogy életben hagyják-e az állatot. Az állatot le kell ölni, ha a kísérletet követően várhatóan továbbra is mérsékelt vagy súlyos fájdalmat, szenvedést, kínt vagy maradandó egészségkárosodást él át.
- (3) Az életben hagyott állatnak egészségi állapotának megfelelő gondozást és elhelyezést kell biztosítani.

14. §

- (1) Az állatot úgy kell leölni, hogy az az állat számára a lehető legkevesebb fájdalommal, szenvedéssel és kinnal járjon.
- (2) Az állat leölésére csak a tenyésztő, beszállító vagy felhasználó valamely létesítményében kerülhet sor, és azt kizárólag a 35. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott tevékenységhez kötött szakértelemmel rendelkező személy végezheti. Terepvizsgálat során az állatot szakértelemmel rendelkező személy létesítmény területén kívül is leölheti.
- (3) Az állat leölése során alkalmazható módszereket a 4. melléklet 1. táblázata tartalmazza. A felsoroltaktól eltérő módszer alkalmazható:
 - a) eszméletlen állapotú állaton, amennyiben az állat a halál beálltaig már nem nyeri vissza eszméletét;
 - b) a mezőgazdasági kutatásban használt állaton az állatok leölésük során való védelméről szóló, 2009. szeptember 24-i 1099/2009/EK tanácsi rendelet I. mellékletében meghatározott előírások szerint, amennyiben a kutatás célja miatt fontos, hogy az állatot a kereskedelmi gazdaságok állattartási körülményeihez hasonló körülmények között tartsák.
- (4) Az állat leölésének a következő módszerek egyikével kell zárulnia:
 - a) a keringés végleges leállításának megállapítása;
 - b) az agy összeroncsolása;
 - c) a nyak diszlokációja;
 - d) kivéreztetés; vagy
 - e) a hullamerevség beálltának megállapítása.
- (5) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság a kísérlet engedélyezése során kérelemre mentességet biztosíthat a (3)–(4) bekezdésekben foglalt követelmények alól:
 - a) egyéb módszer alkalmazása érdekében, amennyiben a tudományos bizonyítékok alapján e módszer legalább annyira kíméletesnek tekintett; vagy
 - b) amennyiben tudományos indokok alapján egy adott kísérlet célját a 4. mellékletben meghatározott leölési módszerekkel nem lehetne elérni.
- (6) Az állatok leölése során törekedni kell arra, hogy az a többi állattól elkülönített módon, az állat kimúlására utaló vizuális, szag- és hangingerek kizárásával történjen.
- (7) A (2)–(4) bekezdésekben foglaltakat nem kell alkalmazni, amennyiben az állat leölése állatjóléti, közegészségügyi, közbiztonsági, állat-egészségügyi vagy környezeti szükséghelyzet következtében indokolt.

15. §

- (1) A kísérlet során felhasznált vagy ilyen felhasználásra szánt állat újból kihelyezhető vagy az adott fajnak megfelelő élőhelyre vagy állattartási rendszerbe visszajuttatható (a továbbiakban együtt: kihelyezés), amennyiben:
 - a) az állat egészségi állapota ezt lehetővé teszi;
 - b) az nem veszélyezteti a közegészséget, az állati egészséget vagy a környezetet; és
 - c) az állat jólétének biztosításáról megfelelő intézkedések révén gondoskodtak.
- (2) Az állatot kihelyező tenyésztő, beszállító és felhasználó előzetesen köteles az (1) bekezdés előírásait biztosító kihelyezési akciótervet (a továbbiakban: akcióterv) kidolgozni. Az akciótervnek biztosítania kell az állat beilleszkedését

a kihelyezés helyén. Vadon élő állat esetén az állat egészségi állapotára, viselkedésére és kísérleti előéletére figyelemmel, szükség szerint rehabilitációs programot kell végrehajtani az élőhelyre való visszajuttatás előtt.

- (3) A (2) bekezdés szerinti akciótervet az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság hagyja jóvá. Az akciótervet a kihelyezés várható időpontja előtt legalább 60 nappal be kell nyújtani az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak.
- (4) Állat kihelyezése kizárólag a (3) bekezdés szerint jóváhagyott akcióterv keretén belül történhet.

IV. FEJEZET

A TENYÉSZTŐK, BESZÁLLÍTÓK ÉS FELHASZNÁLÓK MŰKÖDÉSI KÖVETELMÉNYEI

1. A tenyésztők, beszállítók és felhasználók engedélyezése

- 16. §** (1) Tenyésztő, beszállító és felhasználó kizárólag az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság engedélyével működhet. Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az engedélyezett tenyésztőt, beszállítót, felhasználót nyilvántartásába veszi. Az engedély iránti kérelmet az 1. melléklet szerint kell benyújtani. Az engedély legfeljebb 10 évre szól.
- (2) Az engedélyben fel kell tüntetni az állatvédelmi jogszabályban foglaltak teljesülésének biztosításáért felelős személy nevét, valamint a 36. § (1) bekezdésében és a 37. §-ban említett személy vagy személyek nevét, továbbá a munkahelyi állatjóléti bizottság (a továbbiakban: MÁB) elnök vagy az állatjóléti felelős nevét.
- (3) Az engedélyt módosítását kell kérni az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságtól a tenyésztő, beszállító vagy felhasználó valamely létesítményének szerkezetében vagy funkciójában bekövetkezett minden olyan jelentős változás esetén, amely az állatok jólétét hátrányosan érintheti.
- (4) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot értesíteni kell a (2) bekezdésben említett személyekben beállt változásról, a változást követően 30 napon belül.

2. A létesítményre és a berendezésre vonatkozó követelmények

- 17. §** (1) A tenyésztői, beszállítói és felhasználói létesítménynek rendelkeznie kell az elhelyezett állatfajok szükségleteinek megfelelő, valamint – ha az adott létesítmény kísérletet is végez – a kísérletek lefolytatására alkalmas építményekkel és berendezésekkel.
- (2) Az (1) bekezdésben említett építményeket és berendezéseket úgy kell megtervezni, kialakítani, és működtetni, hogy a kísérletek a lehető leghatékonyabban legyenek elvégezhetőek, és a lehető legkevesebb állat felhasználásával, valamint minimális fájdalom, szenvedés, kín vagy maradandó egészségkárosodás okozásával lehessen megbízható eredményeket kapni.
- 18. §** (1) Az állatok tartására szolgáló létesítmény kialakításakor figyelembe kell venni az ott elhelyezni kívánt állatfajok élettani és etológiai szükségleteit. Úgy kell azokat kialakítani és működtetni, hogy illetéktelen személyek ne juthassanak be, és állatok ne szökhessenek be vagy ki.
- (2) Egymással nem összeférő fajok nem tarthatók közös helyiségben, ragadozó és zsákmányállat esetében látó-, szagló- vagy hallótávolságon belül.
- (3) A létesítményekben biztosítani kell az újonnan érkező állatok elkülönítését egészségi állapotuk felméréséig és a már beszoktatott állatokra jelentett lehetséges egészségügyi kockázatok értékeléséig, és minimalizálásáig.
- (4) Külön elhelyezést kell biztosítani a beteg, vagy sérült állatoknak.
- 19. §** (1) A létesítményekben gondoskodni kell a helyiségek rendszeres és hatékony takarításáról, valamint a megfelelő higiéniai körülmények fenntartásáról.
- (2) A falakat és a padlót olyan anyaggal kell bevonni, amely ellenáll az állatok és a tisztítási eljárások okozta erős igénybevételnek. Az anyag nem lehet káros az állatok egészségére, továbbá nem nyújthat módot arra, hogy az állatok kárt tegyenek magukban. A berendezéseket és a szerelvényeket kiegészítő védelemmel kell ellátni, hogy az állatok ne tehessenek kárt bennük vagy magukban.
- (3) A raktárhelyiségeket úgy kell kialakítani, használni és karbantartani, hogy az élelem és az alom minősége ne károsodjon. A helyiségeknek kártevőktől és rovaroktól a lehető legnagyobb mértékben mentesnek kell lenniük. A gyaníthatóan fertőzött vagy az állatokra és a gondozókra veszélyes anyagokat külön kell tárolni.

- (4) A tisztító- és mosóhelyiség méretének kellően nagyoknak kell lennie ahhoz, hogy elférjenek benne a használt berendezések fertőtlenítésére és tisztítására szolgáló eszközök. A tisztítás folyamatát úgy kell megszervezni, hogy a tiszta és a szennyezett eszközök útja teljesen elkülönüljön, a megtisztított eszközöket ne lehessen beszennyezni.
- (5) A létesítményekben gondoskodni kell az állati tetemek és hulladékok higiénikus tárolásáról és biztonságos ártalmatlanításáról.

20. § (1) A létesítményeket fel kell szerelni alapvető laboreszközökkel egyszerű diagnosztikai vagy post mortem vizsgálatok elvégzése és/vagy olyan minták levételének céljára, amelyeket azután másutt alaposabb laboratóriumi vizsgálatnak vethetnek alá. Általános és különleges célú kísérletek végzésére alkalmas helyiségeket kell fenntartani olyan esetekre, amikor a kísérletek vagy megfigyelések elvégzése nem kívánatos az állatok elhelyezésére szolgáló helyiségben.

(2) Ahol steril körülmények között végzett sebészeti kísérletekre is szükség van, egy vagy több megfelelően felszerelt helyiséget, valamint a műtét utáni lábadozást elősegítő eszközöket is biztosítani kell.

21. § (1) Az állatok nem tehetők ki számukra káros időjárási viszonyoknak.

(2) Az állatok elhelyezésére szolgáló helyiség szigetelésének, fűtésének és szellőzésének biztosítania kell, hogy a légkeringés, valamint a por és a gázok koncentrációja olyan határértéken belül maradjon, amely nem ártalmas az elhelyezett állatokra nézve.

(3) Az állatok elhelyezésére szolgáló helyiségek hőmérsékletét és relatív páratartalmát az ott elhelyezett állatfajok és korcsoportok igényeinek megfelelően kell beállítani. A hőmérsékletet naponta mérni és naplózni kell.

(4) Ahol a természetes fényviszonyok nem teszik lehetővé a nappalok és éjszakák váltakozásának észlelését, mesterséges világítással kell gondoskodni egyrészt az állatok biológiai szükségleteinek kielégítéséről, másrészt a megfelelő munkakörülményekről.

(5) A világítást az állattenyésztési műveleteknek és az állatok felügyeletének megfelelően kell megválasztani.

(6) Az állatfajok szükségleteinek megfelelő fényerősségről és szabályos foto-periodicitásról kell gondoskodni.

(7) Albínó állatok esetében a fényviszonyok megválasztásakor figyelembe kell venni az állatok fényérzékenységet.

(8) A zajszintek – beleértve az ultrahangot is – nem befolyásolhatják hátrányosan az állatok jólétét.

(9) A riasztóberendezések hangjának kívül kell esnie az állatok hallástartományának leginkább hallható részén, amennyiben ez nem gátolja a hang ember általi érzékelését.

(10) Az állatok elhelyezésére szolgáló helyiségeket adott esetben megfelelő hangszigeteléssel és hangelnyelő megoldásokkal kell ellátni.

(11) Ahol az állatot tartási helyén tartós napsugárzás érheti, biztosítani kell az árnyékba vonulás és ott pihenés feltételeit.

22. § (1) A környezet szabályozása és védelme tekintetében elektromos vagy mechanikus berendezéseket használó létesítményeknek rendelkezniük kell az alapvető szolgáltatásokat fenntartani képes tartalékrendszerrel és vészhelyzeti világítással, valamint azt is biztosítaniuk kell, hogy maguknak a riasztóberendezéseknek a működése ne álljon le.

(2) A fűtő- és szellőztetőrendszereket felügyeleti és vészjelző eszközökkel kell ellátni.

(3) A vészhelyzeti eljárásokra vonatkozó egyértelmű utasításokat jól látható helyen ki kell függeszteni.

(4) A létesítményekben karbantartási programot kell életbe léptetni az épületek és berendezések állagmegóvása, valamint az esetleges hibák elhárítása érdekében.

23. § Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi okból erre irányuló kérelemre mentességet adhat az 18–22. §-okban foglalt egyes előírások alkalmazása alól.

3. Az állatok tartására (elhelyezésére és gondozására) vonatkozó követelmények

24. § (1) Az állatnak az egészségi és jóléti állapotának megfelelő elhelyezést, élőhelyet, táplálékot, vizet és gondozást kell biztosítani.

(2) Az állat élettani és viselkedésszerű szükségleteinek kielégítését csak minimális mértékben lehet korlátozni.

(3) Szükség szerint, de legalább napi rendszerességgel ellenőrizni kell az állatok tenyésztésének, tartásának és felhasználásának környezeti viszonyait.

(4) Megfelelő intézkedésekkel kell felkészülni az esetlegesen feltárt hiányosságok, valamint az elkerülhető fájdalom, szenvedés, kín vagy maradandó egészségkárosodás megelőzésére.

- 25. §**
- (1) A létesítményeknek stratégiával kell rendelkezniük az állatok jólétét és a tudományos követelmények teljesülését biztosító egészségmegőrzés érdekében. E stratégia részeként rendszeres egészségügyi nyomon követést kell végezni, mikrobiológiai felügyeleti programot és a betegségek kezelésére vonatkozó tervet kell kidolgozni, valamint meg kell határozni az újonnan érkező állatok befogadásával kapcsolatos egészségügyi paramétereket és eljárásokat.
 - (2) Az állatokat legalább napi rendszerességgel hozzáértő személynek kell megvizsgálnia. Ezen vizsgálatoknak biztosítaniuk kell, hogy a beteg vagy sérült állatokat azonosítsák, és megfelelő intézkedéseket tegyenek.
 - (3) Vadon befogott állatok esetében a befogás helyszínén az érintett állatfaj sajátosságainak megfelelően kialakított szállítókonténert és szállítóeszközt kell biztosítani arra az esetre, ha az állatot vizsgálat vagy kezelés céljából el kellene szállítani.
 - (4) Külön figyelmet kell fordítani és megfelelő intézkedéseket kell tenni a vadon befogott állatok akklimatizálására, elkülönítésére, elhelyezésére, tenyésztésére és gondozására, valamint adott esetben gondoskodni kell a kísérletek végeztével történő szabadon engedésükről.
 - (5) A természetben is magánosan élő állatok kivételével az állatokat társasan, egymással összeférő egyedek állandó csoportjaiban kell elhelyezni. Ha a 28. §-sal összhangban engedélyezett az elkülönített elhelyezés, annak tartamát a szükséges legrövidebb időre kell korlátozni, és az egyedeket látó-, halló-, szagló-, és tapintási távolságon belül kell elhelyezni. Az összeférhetlenséggel és a társas kapcsolatok felbomlásával kapcsolatos problémák elkerülése érdekében gondosan figyelemmel kell kísérni az új egyedek beilleszkedését, valamint a korábban elkülönített egyedek visszailleszkedését a már kialakult közösségbe.
- 26. §**
- (1) Minden állatnak megfelelő nagyságú és kellően ingergazdag életteret kell biztosítani, ahol természetes viselkedésmintáinak széles skáláját gyakorolhatja. Az állatoknak bizonyos fokú cselekvési szabadsággal és kontrollal kell rendelkezniük környezetük felett a stresszhelyzeti megnyilvánulások mérséklése érdekében. A létesítményekben az ingergazdag környezet kialakításához megfelelő technikákat kell alkalmazni, hogy az állat többféle tevékenységet is végezhesen és a fajára jellemző testmozgással, gyűjtögetéssel, manipulatív vagy kognitív tevékenységekkel növelje alkalmazkodóképességét. A tartásra szolgáló hely környezetét az adott állatfajra jellemzően és az egyed egyéni szükségleteinek megfelelően kell gazdagítani. A környezetgazdagítási stratégiát a létesítményeknek rendszeres időközönként felül kell vizsgálniuk és szükség szerint módosítaniuk.
 - (2) Az állatok tartására szolgáló hely nem készülhet olyan anyagból, amely káros az állat egészségére. Úgy kell kialakítani és felépíteni, hogy az állatnak ne okozhasson sérülést. Amennyiben nem egyszer használatos, olyan anyagokból kell készülnie, amelyek ellenállnak a tisztításnak és a fertőtlenítésnek. Az állat tartására szolgáló helyek padlózatát az állat fájának és életkorának megfelelően kell kialakítani, és lehetővé kell tenni az ürülék gyors eltávolítását.
 - (3) Gondoskodni kell a különböző fajok szükségleteinek megfelelő alomról, alvóhelyről, beleértve a fészeképítéshez vagy az utódneveléshez szükséges anyagokat és építményeket.
 - (4) Az állatok tartására szolgáló helyen az adott faj szükségleteinek megfelelően minden állat számára szilárd és kényelmes pihenőhelyet kell biztosítani. Minden alvóhelyet tisztán és szárazon kell tartani.
 - (5) Az akváriumokban és medencékben élő halak, kétélűek és hüllők szükségleteinek és egyedi tűréshatárainak megfelelő vízellátásról kell gondoskodni.
 - (6) A létesítményeknek az állatoknak, az alkalmazott kísérleteknek és a projekt időtartamának megfelelő szoktatási és idomítási programokat kell létrehozniuk.
- 27. §**
- (1) A táplálék formája, az étrend és az etetés módja feleljen meg az állatok táplálkozási és etológiai igényeinek.
 - (2) Az állatok táplálékának az egyes fajok élettani igényeinek megfelelőnek és szennyeződéstől mentesnek kell lennie. A nyersanyagok megválasztásakor, valamint a táplálék elkészítésekor és kihelyezésekor a létesítményeknek intézkedéseket kell tenniük a vegyi, fizikai vagy mikrobiológiai szennyeződés minimalizálása érdekében.
 - (3) A táplálék a csomagolás, szállítás és tárolás folyamán szintén nem szennyeződhet, romolhat meg vagy károsodhat. Az etetőket, itatókat és a táplálásra használt egyéb eszközöket rendszeresen tisztítani, és szükség esetén fertőtleníteni kell.
 - (4) A táplálkozáshoz minden állatnak elegendő helyet kell biztosítani, hogy versengés nélkül hozzá tudjanak férni a táplálékhoz.
 - (5) Az állatokat folyamatosan el kell látni szennyeződésmentes ivóvízzel.
 - (6) Automatikus itatórendszer használatakor annak működését a balesetek elkerülése érdekében rendszeres időközönként ellenőrizni kell, valamint azt karban kell tartani és át kell öblíteni. Zárt padlózatú ketrec használata esetén ügyelni kell az elárasztás kockázatának minimalizálására.

- 28. §** (1) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság tudományos, állatjóléti vagy állat-egészségügyi okból erre irányuló kérelemre mentességet adhat a 24. § (1) bekezdésben és a 25–27. §-okban foglalt egyes előírások alkalmazása alól.
- (2) Természetvédelmi oltalom alatt álló fajok egyedeit a védett állatfajok védelméről, tartásának, bemutatásának és hasznosításának részletes szabályairól szóló kormányrendelet előírásai szerint kell elhelyezni.
- (3) Természetvédelmi oltalom alatt álló faj esetében az (1) bekezdés szerinti mentesség kizárólag a természetvédelmi hatóság által kiadott tartási és hasznosítási engedéllyel összhangban adható meg. Ez esetben az (1) bekezdés szerinti kérelemhez csatolni kell a természetvédelmi hatóság által kiadott tartási és hasznosítási engedély másolatát.
- 29. §** (1) Az állatokat a 3. mellékletben foglalt elhelyezési és gondozási előírások szerint kell tartani.
- (2) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi okból erre irányuló kérelemre mentességet adhat a 3. mellékletben foglalt elhelyezési és gondozási előírások alkalmazása alól.
- (3) Természetvédelmi oltalom alatt álló faj esetében a (2) bekezdés szerinti mentesség kizárólag a természetvédelmi hatóság által kiadott tartási és hasznosítási engedéllyel összhangban adható meg. Ez esetben a (2) bekezdés szerinti kérelemhez csatolni kell a természetvédelmi hatóság által kiadott tartási és hasznosítási engedély másolatát.

4. Az állatok nyilvántartására vonatkozó követelmények

- 30. §** (1) A tenyésztő, beszállító és felhasználó köteles nyilvántartást vezetni:
- a) a tenyésztett, beszerzett, kiszállított, kísérletekben felhasznált, szabadon engedett vagy újból kihelyezett állatok számáról és fajáról;
 - b) az állatok eredetét igazoló adatokról, és annak tényéről, hogy kísérletben való felhasználásra tenyésztették-e azokat;
 - c) az állatok beszerzésének, kiszállításának, szabadon engedésének vagy újbóli kihelyezésének időpontjáról;
 - d) az egyes létesítményekben elpusztult vagy leölt állatok számáról és fajáról, valamint a halál okáról, amennyiben az ismert; és
 - e) a felhasználók esetében az állatokat felhasználó projektekről.
- (2) Az (1) bekezdésben említett nyilvántartásban szereplő adatokat a létesítmény öt évig köteles megőrizni.
- 31. §** (1) A tenyésztő, beszállító és felhasználó köteles minden kutyával, macskával és főemlős állattal kapcsolatban nyilvántartást vezetni:
- a) az állatok azonosító adatairól;
 - b) az állatok születési helyéről és idejéről, amennyiben ismert;
 - c) az állatok azon jellemzőjéről, hogy kísérletben való felhasználásra tenyésztették-e;
 - d) főemlős állat esetében azon jellemzőről, hogy fogságban tenyésztett főemlős állat utóda-e.
- (2) Minden kutyáról, macskáról és főemlős állatról egyéni eseménynaplót kell vezetni mindaddig, amíg az állatot az e rendelet szerinti célokból tartják. Az eseménynapló a születéstől vagy az azt követő lehető legkorábbi időponttól kezdődik, és tartalmazza az adott állat szaporodására, egészségi állapotára, vakcinázottságára és közösségi helyzetére vonatkozó releváns adatokat, valamint azon projektek adatait, amelyekben az állatot felhasználták.
- (3) A nyilvántartásban szereplő adatokat a létesítmény az állat kimúlásától vagy újbóli kihelyezésétől számított három évig köteles megőrizni. Újbóli kihelyezés esetén az állatot a (2) bekezdésben említett egyedi eseménynaplóból származó, az állatorvosi ellátásra és a közösségi helyzetre vonatkozó tájékoztatás kíséretében kell kihelyezni.
- 32. §** (1) Minden kutyát és macskát legkésőbb elválasztásuk időpontjában tartós egyedi azonosító jellel kell ellátni a lehető legkevesebb fájdalommal járó módon.
- (2) Amennyiben egy kutyát vagy macskát elválasztása előtt átszállítják egy másik tenyésztőhöz, beszállítóhoz vagy felhasználóhoz, és megjelölése ezt megelőzően nem kivitelezhető, az átvévő az állat megjelöléséig köteles megőrizni annak dokumentációját, különös tekintettel az anyjára vonatkozó adatokra.
- (3) A tenyésztő, beszállító vagy felhasználó által átvett, elválasztott és azonosító jellel nem rendelkező kutyát és macskát a lehető leghamarabb tartós és a lehető legkevesebb fájdalommal járó módon meg kell jelölni.

- (4) A főemlősöket a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló kormányrendelet előírásai szerint kell megjelölni.
- (5) A tenyésztő, beszállító vagy felhasználó az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság kérésére köteles megindokolni, ha egy kutyán, macskán vagy főemlősön nincs azonosító jelzés.

33. § A főemlős állatok tenyésztői kötelesek stratégiát kidolgozni annak érdekében, hogy növeljék azon felhasznált főemlős állatok arányát, amelyek fogságban tenyésztett főemlős állatok utódai.

5. Az állatok szállítására vonatkozó követelmények

- 34. §**
- (1) Az állatok szállítására kizárólag olyan szállítóeszköz használható, amely megfelel a következő feltételeknek:
 - a) az állatokat megvédi az időjárás kedvezőtlen hatásaitól, azoknak sérülést nem okoz, és alkalmas arra, hogy a szállítás során az állatok szökését lehetetlenné tegye, és abból semmiféle anyag ne hullhasson ki;
 - b) tisztítható és fertőtleníthető;
 - c) az állatok ellenőrzésére és szükség szerinti ellátására alkalmas, és belsejében az állatokat a légcsere akadályozása nélkül el lehet helyezni;
 - d) a légcsere és a rendelkezésre álló légtér összhangban áll a szállítás feltételeivel és az állatok fajának igényeivel;
 - e) aljzata vízszintes helyzetben áll, szilárd és csúszásmentes;
 - f) a padozatot a belsár és a vizelet megkötésére alkalmas alomanyaggal kell borítani, kivéve, ha a trágyát rendszeresen eltávolítják.
 - (2) A rágcslátokat zártfalú, de a szállítás ideje alatt is megfelelően szellőző dobozban vagy ládában, puha alomanyagon, hosszabb úton ivóvízzel vagy ezt helyettesítő egyéb anyaggal, takarmánnyal ellátva, 16–26 °C közötti hőmérsékleten tartva kell a lehető legrövidebb idő alatt a rendeltetési helyére szállítani. A dobozolásnak és az átrakásnak a kiindulási (feladási) és a rendeltetési (átrakási) helyen megfelelő higiéniai feltételek mellett kell történnie.
 - (3) A szállítóeszközt olyan jelzéssel kell ellátni, amely utal arra, hogy abban élő állatot szállítanak.
 - (4) A beléptető állategészségügyi határállomásokon az állatok kórokozó-mentességét igazoló, SPF, VAF és egyéb hasonló jelzéssel ellátott szállítmányok ellenőrzése – az izoláló doboz indokolatlan megbontása nélkül – kizárólag a dokumentációra és az azonosításra vonatkozó vizsgálatra terjed ki.

6. A személyzetre vonatkozó követelmények

- 35. §**
- (1) A tenyésztő, beszállító és felhasználó megfelelő számú személyzetet köteles foglalkoztatni a létesítményben.
 - (2) A személyzetnek megfelelő képzésben és oktatáson kell részt vennie az alábbi tevékenységek bármelyikének végzését megelőzően:
 - a) állat gondozása;
 - b) állaton végzett kísérlet;
 - c) kísérlet és projekt megtervezése;
 - d) állat leölése.
 - (3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti tevékenység folytatásához az intézményben az állatok jólétének és gondozásának felügyeletéért felelős személy által a helyi igényeknek megfelelően vezetett elméleti és gyakorlati oktatáson kell részt venni, melynek végén sikeres szóbeli és gyakorlati vizsgát kell tenni a MÁB előtt. A MÁB tanúsítványt ad ki a sikeres vizsgáról. Az iskolarendszerű képzésben megszerzett, az intézményben tartott állatfajokhoz illeszkedő állattenyésztő illetve állatgondozó bizonyítvánnyal rendelkező személyek, valamint a (2) bekezdés b) pontja és (2) bekezdés c) pontja szerinti tevékenységek végzésre jogosult személyek az ebben a bekezdésben leírt oktatás és vizsga nélkül is jogosultak a (2) bekezdés a) pontja szerinti tevékenység végzésére.
 - (4) A (2) bekezdés b) pontja szerinti tevékenység folytatásához érettségi bizonyítvány továbbá az 5. melléklet szerinti tananyagot oktató akkreditált tanfolyam vagy iskolarendszerű képzés sikeres elvégzése szükséges. A tanfolyamot, képzést záró sikeres vizsgáról a tanfolyamot, képzést tartó intézmény bizonyítványt ad ki.
 - (5) A (2) bekezdés c) pontja szerinti tevékenység folytatásához az 5. mellékletben felsorolt felsőfokú képesítések valamelyike, továbbá az 5. melléklet szerinti tananyagot oktató akkreditált tanfolyam vagy iskolarendszerű képzés sikeres elvégzése szükséges. A tanfolyamot, képzést záró sikeres vizsgáról a tanfolyamot, képzést tartó intézmény

bizonyítványt ad ki. A (2) bekezdés c) pontja szerinti tevékenység folytatásához a vizsgálni kívánt állatfaj speciális tartási, élettani igényeivel kapcsolatos ismeretekkel is rendelkezni kell.

- (6) A (2) bekezdés d) pontja szerinti tevékenység folytatásához a (3)–(5) bekezdésben szereplő oktatások valamelyikének elvégzése szükséges.
- (7) A (2) bekezdés a), b) és d) pontjaiban említett tevékenységet végző személynek mindaddig felügyelet mellett kell ellátnia a feladatát, amíg nem igazolta a szükséges szakértelmét.
- (8) A (3)–(6) bekezdések szerint megszerzett szakértelem és a hozzájuk kapcsolódó tevékenység végzéséhez való jogosultság fenntartásához az éves MÁB oktatáson kell részt venni. A tevékenység két évet meghaladó megszakítása esetén a jogosultság megszűnik. A jogosultság újra megszerezhető a MÁB előtt a 39. § (1) bekezdés f) pontja szerinti tananyagból tett sikeres vizsgával, amiről a MÁB tanúsítványt ad ki. A tevékenység 5 évet meghaladó megszakítása esetén a jogosultságot csak a (3)–(6) bekezdésekben leírt módokon lehet újra megszerezni.

- 36. §** (1) A tenyésztőnek, beszállítónak és felhasználónak foglalkoztatnia kell egy vagy több olyan személyt a létesítményben, aki
- a) felelős a létesítményben található állatok jólétének és gondozásának felügyeletéért;
 - b) biztosítja a hozzáférést az állatokkal foglalkozó személyzet számára a létesítményükben elhelyezett állatfajokkal kapcsolatos információkhoz;
 - c) felelős annak biztosításáért, hogy a személyzet megfelelően felkészített és hozzáértő legyen és folyamatos képzésben részesüljön, és gondoskodik a személyzet felügyeletéről mindaddig, amíg nem igazolták a szükséges szakértelmüket.
- (2) A 44. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott személyeknek:
- a) gondoskodniuk kell arról, hogy az állatot valamely kísérlet során érő bármilyen szükségtelen fájdalom, szenvedés, kín vagy maradandó egészségkárosodás megszakításra kerüljön; és
 - b) gondoskodniuk kell arról, hogy a projektek a projektengedélyben szereplő feltételek szerinti lebonyolódjanak, és biztosítaniuk kell, hogy a feltételek teljesítésének elmulasztása esetén megfelelő lépések történjenek a hiányosság orvoslására, és erről jegyzőkönyv készüljön.
- 37. §** A tenyésztő, beszállító és felhasználó köteles a laborállat-gyógyászatban jártas állatorvost vagy egy megfelelően képzett, felsőfokú végzettségű szakértőt (a továbbiakban: kijelölt állatorvos vagy szakértő) alkalmazni, aki tanácsadói feladatokat lát el az állatok jólétével és kezelésével kapcsolatban.
- 38. §** (1) A tenyésztő, beszállító és felhasználó köteles MÁB-ot felállítani. A MÁB működési feltételeit a tenyésztő, beszállító, felhasználó köteles biztosítani.
- (2) A MÁB tagjait az intézmény vezetője bízta meg. A MÁB ügyrendjét maga állapítja meg. A MÁB tagjai közül elnököt kell kijelölni.
- (3) A MÁB-nak tagja az állatok jólétéért és gondozásáért felelős személy vagy személyek, valamint a felhasználók esetében egy tudományos munkatárs, aki rendelkezik a 35. § (2) bekezdés c) pontjához szükséges képzettséggel. A MÁB munkáját a kijelölt állatorvos vagy szakértő segíti.
- (4) A tíz személynél kevesebbet foglalkoztató tenyésztők, beszállítók és felhasználók a 39. § (1) bekezdésében említett feladatokat egy állatjóléti felelős kijelölésével is elláthatják.
- 39. §** (1) A MÁB feladata
- a) az intézmény állatkísérleti szabályzatának elkészítése;
 - b) az intézmény állatkísérleti szabályzata végrehajtásának ellenőrzése;
 - c) az intézmény kísérleteinek állatjóléti felügyelete, beleértve azon elemek meghatározását, amelyek révén tovább fokozható a helyettesítés, csökkentés és tökéletesítés követelményének való megfelelés;
 - d) az intézményben a kísérlet vezetésére és végzésére, az állatok gondozására jogosult személyek oktatásának, képzésének szervezése;
 - e) a 35. § (3) és (8) bekezdésében említett vizsgák lebonyolítása;
 - f) a tanácsadás állatjóléti kérdésekben a személyzet számára a következő témákban:
 - fa) az állatok beszerzését, elhelyezését, gondozását és felhasználását érintő állatjóléti kérdések,
 - fb) a helyettesítés, csökkentés és tökéletesítés követelményének alkalmazására vonatkozó technikai és tudományos fejlemények,

- fc) az állatok újbóli kihelyezését elősegítő rendszerekkel kapcsolatban, beleértve a kihelyezendő állatnak a közösségbe való megfelelő visszailleszkedését is;
 - g) a kísérletek 41. § (2) bekezdése szerinti előzetes jóváhagyása.
- (2) Az (1) bekezdés g) pontja szerinti jóváhagyás a kísérletekben alkalmazott anyagoknak és módszereknek a kísérlet céljának való megfelelőségére vonatkozik, és magába foglalja a kísérletek előzetes súlyossági besorolására vonatkozó javaslatot.
- (3) A jóváhagyáshoz a MÁB részére be kell mutatni
- a) a kísérlet célját, a tudományos megalapozottságára vonatkozó adatokat;
 - b) az állatok fajtát, genetikai és mikrobiológiai státusát, tervezett létszámát;
 - c) az állatok elhelyezésének körülményeit, sorsát a kísérlet befejezésekor;
 - d) az alkalmazott vizsgálati eljárásokat, mérési módszereket;
 - e) a kísérleti elrendezést;
 - f) a kísérlet várható időtartamát;
 - g) az állatnak okozható fájdalmat, szenvedést, kínt, károsodást, illetve ezek megelőzését, elhárítását célzó intézkedéseket.
- (4) A MÁB-nak – az (1) bekezdés b)–c) pontja alapján – az adott kísérlet ellenőrzését, felügyeletét végző tagja a kísérlet végzésében nem vehet részt.
- (5) A MÁB által jóváhagyott kísérletekről, az intézményben folyó állatvédelmi oktatásról (az oktatás tematikája, a résztvevők névsora), a MÁB által lebonyolított vizsgákról, valamint a MÁB által nyújtott szaktanácsadásról és a tanácsok nyomán meghozott döntésekről jegyzőkönyvet kell készíteni, és e jegyzőkönyvet 3 évig meg kell őrizni.

V. FEJEZET

AZ ÁLLATKÍSÉRLETI TEVÉKENYSÉG ENGEDÉLYEZÉSE

- 40. §** (1) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság előzetes engedélye nélkül projekt nem folytatható le.
- (2) A projektek elvégzésére akkor kerülhet sor, ha az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács (a továbbiakban: ÁTET) a projektet a 42. § szerinti projektértékelés során kedvezően bírálja el.
- 41. §** (1) A felhasználó vagy a projektért felelős személy köteles projektengedély iránti kérelmet benyújtani az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatósághoz.
- (2) A kérelem csak akkor nyújtható be, ha a projektben szereplő kísérleteket ezt megelőzően a MÁB jóváhagyta.
- (3) A kérelmet a NÉBIH által – a 2. mellékletben foglalt adattartalommal – rendszeresített és a NÉBIH honlapján található elektronikus űrlapon kell benyújtani.
- (4) Az igazgatóság a hiánytalan és formailag megfelelő kérelmet projektértékelés céljából a kérelem beérkezésétől számított 5 napon belül továbbítja az ÁTET-nek.
- 42. §** (1) A projektértékelést az ÁTET-nek a projekt típusának megfelelő részletességgel kell elvégezni, és annak meg kell állapítania, hogy a projekt teljesíti-e a következő előírásokat:
- a) a projekt tudományos vagy oktatási szempontból megalapozott vagy jogszabályban előírt;
 - b) a projekt célja indokoltá teszi állat felhasználását; és
 - c) a projekt kialakítása lehetővé teszi a kísérletek lehető legkíméletesebb és legkörnyezetkímélőbb végrehajtását.
- (2) A projektértékelés magában foglalja:
- a) a projekt célkitűzéseinek, várható tudományos hasznának vagy az oktatásban betöltött szerepének értékelését;
 - b) a projekt értékelését a helyettesítés, csökkentés és tökéletesítés követelményének teljesítése szempontjából;
 - c) a kísérletek súlyossági besorolásának értékelését és megállapítását;
 - d) a projekt elemzését ártalom és haszon szempontjából, azaz annak megállapítása, hogy az állatoknak szenvedés, fájdalom vagy félelemformájában okozott ártalmat indokoltá teszi-e a várt eredmény – az etikai megfontolásokat is figyelembe véve –, és végeredményben az emberek, állatok és a környezet javát szolgálhatja-e;
 - e) a 3–7., 11., 12., 14. és 28. §-ban említett indokolás értékelését; és
 - f) annak megállapítását – figyelemmel a 46. § (2) és (3) bekezdésére –, hogy szükség van-e a projekt visszamenőleges értékelésére, és ha igen, ennek időpontját.

- (3) A projektértékelés során különösen a következő szakterületek szempontjait kell figyelembe venni:
- az állatok felhasználási célja szerinti tudományos szakterületek, beleértve az adott szakterülethez kapcsolódó helyettesítést, csökkentést és tökéletesítést;
 - kísérleti tervezés, beleértve adott esetben a statisztikát;
 - laborállat-tudomány területén vagy adott esetben a vadon élő állatokon megszerzett állatorvosi gyakorlat;
 - állattenyésztés és állatgondozás a felhasználni kívánt fajok vonatkozásában.
- (4) A projektértékelés folyamatának átláthatónak kell lennie. A projektértékelést a szellemi tulajdon és a bizalmas információk védelmére figyelemmel, részrehajlás nélkül kell végezni, és a független felek véleményét is magában foglalhatja.
- (5) A projektértékelés eredményéről az ÁTET a kérelem beérkezésétől számított 35 munkanapon belül értesíti az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot.

- 43. §** (1) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az engedélyezésről szóló határozatot – az ÁTET véleményének figyelembe vételével – legkésőbb a hiánytalan és megfelelő kérelem kézhezvételétől számított 40 munkanapon belül meghozza, és azt a kérelmezővel közli. Nem adható meg az engedély, amennyiben az ÁTET nem javasolja az állatkísérlet engedélyezését.
- (2) Amennyiben a projekt összetettsége vagy multidiszciplináris jellege indokoltta teszi, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság egy alkalommal, legfeljebb 15 munkanapos időtartammal meghosszabbíthatja a határidőt. A meghosszabbításnak és időtartamának kellően megalapozottnak kell lennie, és azokról a kérelmezőt az (1) bekezdésben említett határidő lejárta előtt értesíteni kell.
- (3) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság a projekt engedélyezési eljárást lezáró döntést másodpéldányban megküldi az eljárásban közreműködő MÁB elnökének.

- 44. §** (1) A projektengedély azokra a kísérletekre érvényes, amelyek
- részét képezték a projektértékelésnek; és
 - súlyossági besorolásuk megtörtént.
- (2) A projektengedélynek tartalmaznia kell:
- a projektet végrehajtó felhasználó megnevezését;
 - a projekt általános megvalósításáért, valamint a projektengedélyben foglalt feltételeknek való megfeleléséért felelős személyek nevét;
 - adott esetben a projekt végrehajtásának helyüül szolgáló létesítmények megnevezését;
 - a projektértékelést követően esetlegesen meghatározott egyéb előírásokat, beleértve azt is, hogy a projektet a 46. § szerint visszamenőleg értékeli-e, és ha igen, ennek időpontját;
 - a projektértékelés eredményét.
- (3) Projektengedély legfeljebb 5 évre adható.
- (4) Az ugyanazon felhasználó által végrehajtott több azonos típusú projekt együttesen is engedélyezhető, amennyiben e projektek célja jogszabályban meghatározott kötelezettség teljesítése, vagy ha a projektek termelési vagy diagnosztikai célból, bevált módszerek alkalmazásával használnak fel állatokat.

- 45. §** (1) Az engedélyezésre benyújtott projektről a kérelmezőnek egy nem szakmai jellegű összefoglalót kell készítenie.
- (2) A szellemi tulajdon és a bizalmas információk védelmére figyelemmel a projektek nem szakmai jellegű összefoglalásának a következőket kell tartalmaznia:
- a projekt célkitűzéseire vonatkozó információk, beleértve a várható ártalmakat és előnyöket, valamint a felhasználni kívánt állatok számát és fajtát;
 - a helyettesítésre, csökkentésre és tökéletesítésre vonatkozó előírás teljesítésének tanúsítása.
- (3) A nem szakmai jellegű projekt-összefoglalók nem tartalmazzák a felhasználónak és személyzetének nevét és címét.
- (4) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság közzéteszi az engedélyezett projektek nem szakmai jellegű összefoglalóit és azok módosításait.

- 46. §** (1) A 42. § (2) bekezdés f) pontja alapján az ÁTET visszamenőleges értékelést folytat.
- (2) A visszamenőleges értékeléshez a felhasználónak az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatósághoz be kell nyújtania:
- a projekt célkitűzéseinek megfelelő eredmények összefoglalóját;

- b) a projektben felhasznált állatok fajtát és számát kísérletenkénti és éves bontásban;
 - c) a projektben alkalmazott kísérletek tényleges súlyossági adatait;
 - d) a projekt végrehajtása során alkalmazott helyettesítési, csökkentési és tökéletesítési módszerek összefoglaló leírását.
- (3) A felhasználó által benyújtott dokumentáció alapján az ÁTET vizsgálja:
- a) a projekt kitűzött céljainak teljesülését;
 - b) az állatokat érő ártalmakat, tekintettel többek között a felhasznált állatfajokra és a felhasznált egyedek számára, valamint a kísérletek súlyosságára; és
 - c) a helyettesítés, csökkentés és tökéletesítés követelményének további alkalmazásához esetlegesen hozzájáruló tényezőket.
- (4) A főemlős állatok felhasználásával járó, vagy a „súlyos” besorolású kísérleteket – beleértve a 11. § (4) bekezdése alapján engedélyezett kísérleteket is – magukban foglaló projekteket visszamenőleges értékelésnek kell alávetni.
- (5) A kizárólag „enyhe” vagy „érzéstelenítéses-túlaltatásos” besorolású kísérleteket magukban foglaló projektek esetében – a (4) bekezdés sérelme nélkül – nem kell visszamenőleges értékelést végezni.
- (6) A visszamenőleges értékelés eredményéről az ÁTET értesíti az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot, amely tájékoztatja a felhasználót és a MÁB-ot.

- 47. §**
- (1) A felhasználó kérelmezheti a projektengedély módosítását az eredeti engedély egy vagy több feltételének megváltoztatása céljából. A módosítási kérelemben meg kell jelölni a módosítandó engedély számát, a módosítás tárgyát és indokát valamint az erre vonatkozó MÁB jóváhagyást. Szükség esetén a projekt megfelelően módosított nem szakmai jellegű összefoglalóját is mellékelni kell.
- (2) Amennyiben az engedélyben meghatározott feltételekben bekövetkezett változás mértéke nem indokolja új engedély kiadását, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság a projektengedélyt módosíthatja. A projektengedély módosítására egy újabb projektértékelés kedvező eredménye esetén kerül sor.
- (3) Az engedély meghosszabbítását kell kérelmezni, amennyiben az abban meghatározott feltételekben nem következik be változás, de az engedély hatályának meghosszabbítása szükséges. A kérelmet legkésőbb az engedély hatályának lejáta előtt 60 nappal kell benyújtani. A kérelemben meg kell jelölni a meghosszabbítani kívánt engedély számát.
- (4) 10 évnél régebbi keltezésű engedélyt és visszamenőleges értékelésre kijelölt projekt engedélyét meghosszabbítani nem lehet.
- (5) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az engedély módosításáról vagy meghosszabbításról szóló határozatot legkésőbb a befogadott kérelem kézhezvételétől számított 40 munkanapon belül meghozza, és azt a kérelmezővel közli. Az engedély módosítása nem változtatja meg az engedély hatályának lejárata.
- (6) Amennyiben az engedélyben meghatározott feltételekben bekövetkezett változás mértéke új engedély kiadását indokolja, a felhasználó kérelmezheti a projektengedély megújítását. A megújítási kérelem formai és tartalmi elemei megegyeznek a 41. és 45. §-ban leírtakkal. A megújítási kérelem elbírálásakor az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság úgy jár el, mint az új engedélykérelmek esetében.
- (7) A projektengedély módosítását vagy megújítását kell kérelmezni a projektben bekövetkező, az állatok jólétét esetlegesen hátrányosan érintő bármely változás esetén.
- 48. §**
- (1) Valamennyi vonatkozó dokumentációt, beleértve a projektengedélyeket és a projektértékelés eredményét, a projektengedély lejárati időpontjától vagy az elutasító határozat kézhezvételétől számított 3 évig meg kell őrizni.
- (2) Azon projektek esetében, amelyeket visszamenőleges értékelésnek vetnek alá, a dokumentációt a visszamenőleges értékelés befejezéséig meg kell őrizni.

7. Ellenőrzések és jogkövetkezmények

- 49. §**
- (1) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság a tenyésztőket, beszállítókat, felhasználókat és ezek létesítményeit rendszeresen ellenőrzi.
- (2) Az ellenőrzések gyakoriságát az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az egyes létesítményekről készült kockázatelemzések alapján határozza meg, figyelembe véve:
- a) a létesítményben tartott állatok számát és fajtát;
 - b) a tenyésztő, beszállító vagy felhasználó e rendelet előírásainak való megfeleléséről nyilvántartott adatokat;

- c) az adott felhasználó által végrehajtott projektek számát és típusát; és
 - d) az e rendeletnek való megfelelés hiányára utaló bármely információt.
- (3) Minden évben ellenőrizni kell a felhasználók legalább egyharmadát, valamint minden felhasználót legalább három évente ellenőrizni kell, a (2) bekezdésben említett kockázatelemzésnek megfelelően. A főemlős állatok tenyésztőit, beszállítóit és felhasználóit legalább évente egyszer ellenőrizni kell.
- (4) Az ellenőrzések egy részét – a (2) bekezdésben említett kockázatelemzés alapján – előzetes figyelmeztetés nélkül kell végrehajtani.
- (5) Az ellenőrzésekről készült jegyzőkönyveket 5 évig meg kell őrizni.
- (6) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak az ellenőrzés során tekintettel kell lennie az ellenőrzött egység higiéniai, üzemelési és biztonsági előírásaira.

VI. FEJEZET

ÁLLATKÍSÉRLETI TUDOMÁNYOS ETIKAI TANÁCS

- 50. §**
- (1) Az ÁTET az Ávtv. 32. § (4) bekezdése szerinti szakértői testület.
- (2) Az ÁTET-et a NÉBIH működteti.
- (3) Az ÁTET
- a) feladata a 42. §, 46. § és 47. § szerinti projektértékelés végrehajtása;
 - b) tanácsot ad a miniszternek az állatkísérletekre vonatkozó jogi szabályozás tekintetében;
 - c) tanácsot ad a NÉBIH-nek, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak és a MÁB-oknak a kísérleti állatok beszerzésével, tenyésztésével, elhelyezésével, gondozásával és felhasználásával kapcsolatos kérdésekben;
 - d) ajánlásokat, irányelveket dolgoz ki;
 - e) elősegíti a legjobb gyakorlatok megosztását;
 - f) nemzetközi kapcsolatokat épít, tapasztalatot cserél az Európai Unió országainak hasonló testületeivel.
- (4) A NÉBIH az ÁTET működéséről évente összefoglalót tesz közzé a honlapján.
- (5) Az ÁTET a (3) bekezdés a) pontja szerinti feladatkörében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szerinti szakértőként jár el.
- 51. §**
- (1) A NÉBIH gyűjti és összesíti a 3. § (1) bekezdése, a 33. §, a 38. §, a 42. §, a 45. §, a 46. §, a 49. § és a 2010/63/EU irányelv 46. cikke szerinti adatokat. Az országos főállatorvos az összesített adatokról 5 évente tájékoztatja az Európai Bizottságot.
- (2) Az országos főállatorvos évente tájékoztatja az Európai Bizottságot a 14. § (6) bekezdés a) pontja szerinti mentességekről.
- (3) A felhasználó minden év február 28-ig megküldi – a NÉBIH honlapján közzétett táblázatok szerint – az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak az állatok kísérletekben történt felhasználására vonatkozó statisztikai adatokat, köztük az alkalmazott kísérletek tényleges súlyosságára, valamint a felhasznált főemlős állatok eredetére és fajaira vonatkozó információkat is. Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság összesíti az információkat és minden év április 15-ig megküldi a NÉBIH-nek, amely az összesített adatokat minden év május 31-ig közzéteszi a honlapján. Az országos főállatorvos az összesített adatokról tájékoztatja az Európai Bizottságot.
- (4) A 11. § (4) bekezdése szerinti engedély kiadásáról és annak indokairól az országos főállatorvos haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot és a többi tagállamot.
- (5) Az országos főállatorvos tájékoztatja az Európai Bizottságot a 2010. november 9-én hatályban lévő, a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló 2010/63/EU irányelv hatálya alá tartozó állatok ezen irányelvben foglaltaknál kiterjedtebb védelmének biztosítását célzó nemzeti rendelkezésekről.
- (6) Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság – ha jogszabály másként nem rendelkezik – felhasználhat más tagállami adatokat, ha azok európai uniós jogi aktus vagy azt átültető tagállami jogszabály által elismert eljárásból származnak.

VII. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 52. §** (1) E rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2013. április 15-én lép hatályba.
(2) A 3. melléklet 1–5., 7–11. pontja 2017. január 1-jén lép hatályba.
- 53. §** (1) A rendelet hatálybalépése előtt engedélyezett projektekre az engedély hatályának lejártáig nem alkalmazandók a 40–48. §-okban foglalt rendelkezések.
(2) Azon géntechnológiailag módosított fajtavonalak fenntartását, amelyek esetében az állatok a helyes állatorvosi gyakorlat szerint kivitelezett tűszúrás által okozottal egyenértékű vagy annál magasabb szintű fájdalmat, szenvedést, kínt vagy maradandó károsodást élhetnek meg, és amely fajtavonalak e rendelet hatálybalépésekor fenntartó tenyészetben voltak, 2014. december 31-ig a projektengedélyeztetés szabályai szerint engedélyeztetni kell.
- 54. §** (1) Annak a személynek, aki jelen rendelet hatálybalépésekor a 35. § (2) bekezdése szerinti tevékenységekhez kapcsolódó munkakörben igazolhatóan legalább 5 évet eltöltött, a szakértelmét igazoltnak kell tekinteni, így oktatás és vizsga nélkül is jogosult az említett tevékenységek felügyelet nélküli végzésére. Az így megszerzett jogosultságról a MÁB tanúsítványt ad ki.
(2) Annak a személynek, aki jelen rendelet hatálybalépésekor a 35. § (2) bekezdése szerinti tevékenységekhez kapcsolódó munkakörben igazolhatóan legalább 2, de kevesebb mint 5 évet eltöltött, és nem rendelkezik az előírt bizonyítvánnyal (tanúsítvánnyal), a rendelet hatályba lépésétől számított 3 éven belül meg kell azt szereznie. Ez alatt az idő alatt a munkakört az addigi jogosultságai változatlanul hagyása mellett betöltheti.
(3) Amennyiben a (2) bekezdés szerinti személy megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkezik, a MÁB erre irányuló kérelmére az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság egyedi mérlegelés alapján eltekinthet a (2) bekezdésben előírtak alkalmazásától és hozzájárulhat az adott személy (1) bekezdés szerinti jogosultság-szerzéséhez.
(4) A 35. § (4)–(5) bekezdések szerinti tanfolyammal vagy képzéssel egyenértékű, de nem akkreditált képzésekről 2014. december 31-ig kiállított bizonyítvány a 35. § (4) és (5) bekezdése szerinti bizonyítványnak tekintendő.
(5) A tanfolyam vagy képzés egyenértékűségét a szervező intézmény igazolja.
- 55. §** E rendelet hatálybalépésekor az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság nyilvántartásában szereplő, működési engedéllyel rendelkező tenyésztő, beszállító, felhasználó a rendelet hatálybalépését követő 2 éven belül köteles a 16. § (1) bekezdése szerinti engedély iránti kérelmet benyújtani.
- 56. §** (1) A 3. melléklet 6. pontja szerinti elhelyezési feltételeket e rendelet hatálybalépésekor tenyésztési célra tartott, valamint e rendelet hatálybalépését követően kísérleti célra beszerzett vagy szaporított állatok tartására vonatkozóan kell alkalmazni.
(2) E rendelet hatálybalépésekor kísérleti célra tartott állatok vonatkozásában a 3. melléklet 6. pontja szerinti elhelyezési feltételeket 2017. január 1-jétől kell alkalmazni.
- 57. §** Ez a rendelet a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló, 2010. szeptember 22-i 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- 58. §** (1) A kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet] 4. számú mellékletében foglalt táblázat harmadik sora helyébe a következő rendelkezés lép:
- ”
kimenetele	körülményei	(3) a)	(3) b)	(3) c)	(3) d)	(4) a)	(4) b) ”
- (2) A 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet
4. § (2) bekezdés a) pontjában, valamint a 17/B. § (4) és (6) bekezdéseiben a „magánállatorvossal” szövegrész helyébe a „szolgáltató állatorvossal”,
 - 17/B. § (1)–(3), (8) és (12) bekezdéseiben a „magánállatorvos” szövegrész helyébe a „szolgáltató állatorvos”,
 - 17/E. § (1) bekezdésében a „45 nap” szövegrész helyébe a „60 nap”,

d) 17/M. § (5) bekezdésében az „Állatvédelmi Tanácsadó Testület” szövegrész helyébe az „Országos Állatvédelmi és Állatjóléti Tanács” szöveg lép.

- 59. §** (1) Az állatvédelmi hatóság kijelöléséről szóló 334/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 334/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet] 2. § (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
 „(1) Az Ávt. 19/A. § (2) és 45. § (1) bekezdéseiben foglaltak tekintetében állatvédelmi hatósággént az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság jár el.”
- (2) A 334/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
 „(2) Az Ávt. 30. § (1) és (6) bekezdéseiben, a 31. § (1) és (2) bekezdésében, 32. § (1)–(3) bekezdéseiben és a 33. § (1)–(3) bekezdéseiben foglaltak tekintetében állatvédelmi hatósággént az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság jár el.”
- (3) A 334/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a következő 4. §-sal egészül ki:
 „4. § Az Ávt. 45/B. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak tekintetében állatvédelmi hatósággént a tartás helye szerint illetékes települési, a fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője jár el.”
- (4) A 334/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a következő 6. és 6/A. §-sal egészül ki:
 „6. § Az Ávt. 48/A. § (3) és (4) bekezdésében foglaltak tekintetében állatvédelmi hatósággént a befogas helye szerint illetékes települési, a fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője jár el.
 6/A. § A Kormány a kísérlet során felhasznált vagy ilyen felhasználásra szánt állat természetes élőhelyre vagy állatkertbe történő kihelyezésére irányuló engedélyezési eljárásban – annak elbírálása kérdésében, hogy a tevékenység a természet védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek az akciótervben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e – a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséget szakhatósággént jelöli ki.”
- 60. §** Az élelmiszerlánc területén kötelező előírások és ajánlott szakmai irányelvek gyűjteményei kiadásának rendjéről szóló 220/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésében az „Állatvédelmi Tanácsadó Testület” szövegrész helyébe az „Országos Állatvédelmi és Állatjóléti Tanács” szöveg lép.
- 61. §** Hatályát veszti az állatkísérletek végzéséről szóló 243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet.

Orbán Viktor s. k.,
 miniszterelnök

1. melléklet a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Kísérleti állatot tenyésztő, beszállító és felhasználó működési engedély iránti kérelem tartalmi elemei

1. A kérelmező neve, munkaköre, levelezési címe
2. Milyen működésre kéri az engedélyt: tenyésztő, beszállító, felhasználó (több válasz is megjelölhető)
3. A tenyésztő, beszállító, felhasználó intézmény megnevezése és címe
4. Az intézményben az állatvédelmi jogszabályok teljesülésének biztosításáért felelős személy neve, munkaköre, postai és elektronikus levelezési címe
5. Az intézményben működő munkahelyi állatjóléti bizottság elnökének vagy az állatjóléti felelősnek neve, postai és elektronikus levelezési címe
6. Az intézmény azon telephelyeinek, részlegeinek adatai, ahol kísérleti állatot tartanak:
 - 6.1. A telephely megnevezése és címe
 - 6.2. A telephelyen az állatok jólétéért és gondozásának felügyeletéért felelős személy neve, beosztása, postai és elektronikus levelezési címe
 - 6.3. A telephelyen kijelölt állatorvos vagy szakértő neve, postai és elektronikus levelezési címe
 - 6.4. A telephely az alábbi fajú és higiéniai minősítésű állatok tartására kér engedélyt

7. Mentességi kérelmek felsorolása:
 - 7.1. A 23. § alapján a létesítményre és annak berendezésére vonatkozó előírások alkalmazása alól tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi okból; az előírás megnevezésével és a mentesítés indoklásával;
 - 7.2. A 28. § (1) és (3) bekezdés alapján az állatok tartására (elhelyezésére és gondozására) vonatkozó előírások alkalmazása alól tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi okból; az előírás megnevezésével és a mentesítés indoklásával;
 - 7.3. A 29. § (2) és (3) bekezdés alapján a 3. mellékletben foglalt elhelyezési és gondozási előírások alkalmazása alól tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi okból az előírás megnevezésével és a mentesítés indoklásával;
 - 7.4. Az állat leölésére a 4. mellékletben felsorolt módszerektől eltérő módszerrel a 14. § (6) bekezdés a) pontjában szereplő indokok alapján.
8. A kérelem kelte
9. A kérelmező aláírása
10. Felhívjuk a kérelmező figyelmét arra, hogy a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 16. § (3) bekezdése értelmében az engedélyt meg kell újítani a tenyésztő, beszállító vagy felhasználó valamely létesítményének szerkezetében vagy funkciójában bekövetkezett minden olyan jelentős változás esetén, amely az állatok jólétét hátrányosan érintheti, továbbá a 16. § (4) bekezdése értelmében az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot értesíteni kell a 4., 5., 6.2. és 6.3. pontban megnevezett személyekben beállt változásról, a változást követően 30 napon belül.

2. melléklet a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

A projekt engedélyezése iránti kérelem tartalmi elemei

I. A kérelem tartalmi elemei:

1. A kérelmező (a projekt általános megvalósításáért, valamint a projektengedélyben foglalt feltételeknek való megfeleléséért felelős személy) neve, munkaköre, postai és elektronikus levelezési címe.
2. A felhasználó intézmény megnevezése és címe.
3. Az intézményben az állatvédelmi jogszabályok teljesülésének biztosításáért felelős személy neve, munkaköre, postai és elektronikus levelezési címe.
4. A felhasználó intézmény működési engedélyét kiadó hatóság megnevezése és az engedély száma.
5. A kérelmező nyilatkozata arról, hogy a kérelem célja
 - a) új engedély megszerzése,
 - b) hatályos engedély megújítása,
 - c) hatályos engedély módosítása,
 - d) hatályos engedély meghosszabbítása.

A b)–d) esetekben az engedély számát és lejártát is meg kell adni.

II. A kérelem további tartalmi elemei új engedély megszerzése esetén:

1. A projekt megnevezése.
2. Annak megjelölése, hogy az alábbiak közül mely célkitűzésnek, illetve célkitűzéseknek felel meg a kísérleti tevékenység, azzal, hogy több célkitűzés megjelölése esetén meg kell jelölni a kísérlet elsődleges célját:
 - a) alapkutatás,
 - b) transzlációs vagy alkalmazott kutatás az alábbi célok bármelyikével:
 - ba) emberek, állatok vagy növények betegségeinek, egészségi rendellenességeinek vagy más kóros elváltozásainak, azok hatásainak elkerülése, megelőzése, felismerése vagy kezelése,
 - bb) emberek, állatok vagy növények élettani állapotának feltárása, értékelése, szabályozása vagy módosítása, vagy
 - bc) az állatok jóléte és a mezőgazdasági célból tartott állatok termelési feltételeinek javítása,
 - c) a b) pontban foglalt bármely célból gyógyszerek, élelmiszerek és takarmányok, valamint egyéb anyagok vagy termékek kifejlesztése vagy gyártása, azok minőségének, hatékonyságának és biztonságosságának ellenőrzése,
 - d) a természetes környezet védelme az emberek vagy állatok egészsége vagy jóléte érdekében,

- e) a fajok megőrzésére irányuló kutatás,
 - f) felsőoktatás vagy a szakmai készségek megszerzése, fenntartása vagy fejlesztése céljából folyó képzés,
 - g) igazságügyi orvostani vizsgálat.
3. A kérelmező nyilatkozata arról, hogy hatósági szabályozási követelmények teljesítése céljából végzendő, vagy bevált módszereket alkalmazó, termelési vagy diagnosztikai célból végzendő több azonos típusú projekt együttes engedélyezését kéri-e [44. § (4) bekezdés].
4. A projekt ismertetése, tudományos indoklása, amelynek keretében a kérelmezőnek
- a) be kell mutatnia a projekt célját, indokoltságát, tudományos megalapozottságát (lehetőleg szakirodalmi hivatkozásokkal) és a várható eredményeket;
 - aa) ha rutinvizsgálatról van szó, hivatkoznia kell a szükségességet igazoló dokumentumra (előírással),
 - ab) ha oktatási célból történik a beavatkozás, legfeljebb egy oldalban körvonalaznia kell annak hasznát a képzésben résztvevők számára,
 - b) le kell írnia az alkalmazott módszertan indokoltságát és tudományos megalapozottságát,
 - c) ki kell térnie az állatok kísérletekben való felhasználásának helyettesítésére és csökkentésére irányuló módszerek alkalmazására,
 - d) amennyiben a projektben természetvédelmi oltalom alatt álló vagy nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó faj egyedét nem természetvédelmi céllal tervezik felhasználni, meg kell adnia azokat a tudományos indokokat, melyek alapján kifejezetten a fenti fajok felhasználása szükséges,
 - e) amennyiben a projektben főemlős faj egyedét tervezik felhasználni, meg kell adnia azokat a tudományos indokokat, melyek alapján kifejezetten a fenti egyedek felhasználása szükséges.
5. A projektben alkalmazott összes kísérlet ismertetése, melynek keretében a kérelmezőnek
- a) ismertetnie kell a kísérletben alkalmazott módszereket, kitérve az állaton végzett beavatkozásokra; amennyiben végeznek műtétet a kísérletben, ismertetni kell az alkalmazott érzéstelenítési, gyógyszeres és fájdalomcsillapítási eljárásokat,
 - b) meg kell adnia a kísérlet időtartamát,
 - c) meg kell adnia a kísérletben felhasznált állatok fajtát és fejlődési állapotát, adott esetben jeleznie és indokolnia kell az állatok ismételt felhasználásának előfordulását,
 - d) ki kell térnie a felhasznált kísérleti állatok számának csökkentése érdekében alkalmazott kísérleti vagy statisztikai módszertanra; meg kell adnia a tervezett mintaelemszámot,
 - e) ismertetnie kell a felhasznált kísérleti állatok fájdalmának, szenvedésének, kínjának csökkentése érdekében alkalmazott kísérleti, megfigyelési vagy méréstechnikai módszereket, kitérve a kíméletes végpontok alkalmazására,
 - f) be kell mutatnia, mi történik az állatokkal a kísérlet végeztével, milyen módon történik az állatok életének kioltása,
 - g) meg kell adnia a kísérlet javasolt súlyossági besorolását, ismételt felhasználás esetén külön figyelemmel az előző kísérletek halmozódó hatására.
6. A projektben felhasználni kívánt állatfajok felsorolása a felhasználni kívánt állatok tervezett számának és eredetének a megjelölésével.
7. A projektben felhasználni kívánt állatok elhelyezésének, tartásának és gondozásának körülményei.
8. Amennyiben a projektet nem vagy nem kizárólag az I. pont 2. alpontjában megnevezett létesítményben hajtják végre, a kísérletek végrehajtásának helyszínéül szolgáló létesítmény, illetve terep megnevezése; a létesítmény működési engedélyének száma és az azt kiadó hatóság megnevezése.
9. A kérelmező nyilatkozata arról, hogy a projektben részt vevő munkatársak megfelelnek a 35. §-ban előírt oktatási, végzettségi és képzettségi követelményeknek.
10. Mentességi kérelmek felsorolása a megfelelő indoklással ellátva:
- a) a 3. § (1) bekezdés aa)–ai) és ak)–al) pontjaiban felsorolt fajok nem kifejezetten kísérleti célra tenyésztett egyedeinek felhasználására tudományos indokok alapján;
 - b) házasított fajok gazdátlan vagy elvadult egyedének kísérletben való felhasználására az 5. § a), illetve b) pontjában szereplő indokok alapján;

- c) vadon élő vagy vadon befogott állat felhasználására tudományos indokok alapján a 7. § (1) és (3) bekezdésének feltételei szerint;
 - d) vadon befogott sérült vagy rossz egészségi állapotú állat szenvedésének minimalizálására irányuló intézkedések alól tudományos indokok alapján;
 - e) kísérlet felhasználó létesítményen kívül történő elvégzésére tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi indokok alapján;
 - f) súlyos besorolású kísérletben felhasznált állat ismételt felhasználására rendkívüli körülmények esetén;
 - g) az állat leölésére a 4. mellékletben felsorolt módszerektől eltérő módszerrel a 14. § (6) bekezdés a) és b) pontjában szereplő indokok alapján;
 - h) az állatok tartására (elhelyezésére és gondozására) vonatkozó, a 24–27. §-okban foglalt előírások alkalmazása alól tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi okból;
 - i) a 3. mellékletben foglalt elhelyezési és gondozási előírások alkalmazása alól tudományos, állatjóléti vagy állategészségügyi okból.
- 11. A projekt nem szakmai jellegű összefoglalója.
 - 12. A kérelem kelte.
 - 13. A kérelmező aláírása.
 - 14. A munkahelyi állatjóléti bizottság vagy az állatjóléti felelős nyilatkozata arról, hogy
 - a) az engedélyezni kért projektben alkalmazott kísérleteket a munkahelyi állatjóléti bizottság (állatjóléti felelős) előzetesen elbírálta, azok alkalmazását a javasolt súlyossági besorolással jóváhagyta,
 - b) a projekt ártalom-haszon elemzése alapján a beterjesztett kérelmet támogatja.
 - 15. A II. pont 14. alpontja szerinti nyilatkozatokra vonatkozóan a munkahelyi állatjóléti bizottság elnökének vagy az állatjóléti felelősnek neve, aláírása és a nyilatkozattétel dátuma.
 - 16. Felhívjuk a kérelmező figyelmét arra, hogy a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 47. § (7) bekezdése értelmében a projektengedély módosítását vagy megújítását kell kérelmezni a projektben bekövetkező, az állatok jólétét esetlegesen hátrányosan érintő bármely változás esetén.
- III. A kérelem további tartalmi elemei hatályos engedély megújítása esetén:
- Megegyeznek az új engedély megszerzéséhez szükséges elemekkel, kiegészítve annak ismertetésével a II. pont 4. alpontjában, hogy mi tette indokolttá a megújítást és melyek a hatályos engedélyben foglaltakhoz képest megváltozó főbb elemek.
- IV. A kérelem további tartalmi elemei hatályos engedély módosítása esetén:
- 1. A hatályos engedéllyel rendelkező projekt megnevezése.
 - 2. Az engedély módosítandó feltételének megjelölése, a módosítás indokolása.
 - 3. A módosított feltétel leírása.
 - 4. Adott esetben a projekt módosított nem szakmai jellegű összefoglalója.
 - 5. A kérelem kelte.
 - 6. A kérelmező aláírása.
 - 7. A munkahelyi állatjóléti bizottság vagy az állatjóléti felelős nyilatkozata arról, hogy az engedélyeztetni kívánt módosítást elbírálta és azt támogatja.
 - 8. A IV. pont 7. alpontja szerinti nyilatkozatra vonatkozóan a munkahelyi állatjóléti bizottság elnökének vagy az állatjóléti felelősnek neve, aláírása és a nyilatkozattétel dátuma.
 - 9. Felhívjuk a kérelmező figyelmét arra, hogy a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 47. § (7) bekezdése értelmében a projektengedély módosítását vagy megújítását kell kérelmezni a projektben bekövetkező, az állatok jólétét esetlegesen hátrányosan érintő bármely változás esetén.
- V. A kérelem további tartalmi elemei hatályos engedély meghosszabbítása esetén:
- 1. A hatályos engedéllyel rendelkező projekt megnevezése.
 - 2. A meghosszabbítás kérelmezett ideje.
 - 3. A kérelem kelte.
 - 4. A kérelmező aláírása.
 - 5. Felhívjuk a kérelmező figyelmét arra, hogy a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 47. § (7) bekezdése értelmében a projektengedély módosítását vagy megújítását kell kérelmezni a projektben bekövetkező, az állatok jólétét esetlegesen hátrányosan érintő bármely változás esetén.

3. melléklet a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

A létesítményekre, valamint az állatok gondozására és elhelyezésére vonatkozó követelmények, a követelmények állatfajok szerinti lebontása**1. Egerek, patkányok, futóegerek, hörcsögök és tengerimalacok**

Ebben a táblázatban és a továbbiakban a „tartási hely magassága” az egerek, patkányok, futóegerek, hörcsögök és tengerimalacok vonatkozásában a tartási hely padlója és teteje közötti távolságot jelenti, amely magasságnak az ingergazdag környezetet biztosító eszközök beépítése előtt legalább a legkisebb alapterület felén meg kell lennie. A kísérletek kidolgozásakor figyelembe kell venni az állatok várható fejlődését, hogy (az 1.1.–1.5. táblázatban részletezettek szerint) a vizsgálat teljes időtartama alatt megfelelő élettér álljon rendelkezésükre.

1.1. táblázat

Egerek

	Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	Alapterület állatonként (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm)
A tartás és az eljárások során	legfeljebb 20	330	60	12
	20 felett, de legfeljebb 25-ig	330	70	12
	25 felett, de legfeljebb 30-ig	330	80	12
	30 felett	330	100	12
Tenyésztés		330 (*)		12
Tenyésztői állomány (**)	kevesebb, mint 20	950	40	12
	kevesebb, mint 20	1500	30	12

* Monogám pár (kültenyészet/beltenyészet) vagy hármás (beltenyészet). Ezt minden további, alommal rendelkező nőtény esetén 180 cm²-rel meg kell növelni.

** Elválasztott egerek az elválasztástól az alom elhagyásáig terjedő rövid ideig tarthatók a fenti nagyobb állomány-sűrűségben, feltéve, hogy az állatokat nagyobb és megfelelően ingergazdag tartási helyen tartják, és ezek az elhelyezési körülmények nem eredményeznek olyan állatjóléti hiányosságokat, mint például a megnövekedett agresszivitás, megbetegedés vagy elhullás, sztereotípiák és más viselkedészavarok, testtömegvesztés, illetve egyéb élettani vagy magatartásbeli stresszreakciók.

1.2. táblázat

Patkányok

	Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	Alapterület állatonként (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm)
A tartás és az eljárások során (*)	legfeljebb 200	800	200	18
	200 felett, de legfeljebb 300-ig	800	250	18
	300 felett, de legfeljebb 400-ig	800	350	18
	400 felett, de legfeljebb 600-ig	800	450	18
	600 felett	1500	600	18
Tenyésztés		800 (**)		18
Tenyésztői állomány (***)	legfeljebb 50	1500	100	18
	50 felett, de legfeljebb 100-ig	1500	125	18
	100 felett, de legfeljebb 150-ig	1500	150	18
	150 felett, de legfeljebb 200-ig	1500	175	18
	legfeljebb 100	2500	100	18
	100 felett, de legfeljebb 150-ig	2500	125	18
	150 felett, de legfeljebb 200-ig	2500	150	18

* Hosszú távú vizsgálatok során, ha az egyedenként rendelkezésre álló élettér a vizsgálatok vége felé nem éri el a fent meghatározott nagyságot, különösen ügyelni kell a szilárd közösségi szerkezetek fenntartására.

** Az anya és az alom. Ezt minden további, a tartási helyre állandó jelleggel bevitt kifejlett állat esetén 400 cm²-rel meg kell növelni.

*** Elválasztott patkányok az elválasztástól az alom elhagyásáig terjedő rövid ideig tarthatók a fenti nagyobb állománysűrűségben, feltéve, hogy az állatokat nagyobb és megfelelően ingergazdag tartási helyen tartják, és ezek az elhelyezési körülmények nem eredményeznek olyan állatjóléti hiányosságokat, mint például a megnövekedett agresszivitás, megbetegedés vagy elhullás, sztereotípiák és más viselkedészavarok, testtömegvesztés, illetve egyéb élettani vagy magatartásbeli stresszreakciók.

1.3. táblázat

Futóegerek

	Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	Alapterület állatonként (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm)
A tartás és az eljárások során	legfeljebb 40	1200	150	18
	40 felett	1200	250	18
Tenyésztés		1200 (*)		18

* Monogám pár vagy hármas, utóddal.

1.4. táblázat

Hörcsögök

	Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	Alapterület állatonként (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm)
A tartás és az eljárások során	legfeljebb 60	800	150	14
	60 felett, de legfeljebb 100-ig	800	200	14
	100 felett	800	250	14
Tenyésztés		800 (*)		14
Tenyésztői állomány (**)	kevesebb, mint 60	1500	100	14

* Anya vagy monogám pár az alommal együtt.

** Elválasztott hörcsögök az elválasztástól az alom elhagyásáig terjedő rövid ideig tarthatók a fenti nagyobb állománysűrűségben, feltéve, hogy az állatokat nagyobb és megfelelően ingergazdag tartási helyen tartják, és ezek az elhelyezési körülmények nem eredményeznek olyan állatjóléti hiányosságokat, mint például a megnövekedett agresszivitás, megbetegedés vagy elhullás, sztereotípiák és más viselkedészavarok, testtömegvesztés, illetve egyéb élettani vagy magatartásbeli stresszreakciók.

1.5. táblázat

Tengerimalacok

	Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	Alapterület állatonként (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm)
A tartás és az eljárások során	legfeljebb 200	1800	200	23
	200 felett, de legfeljebb 300-ig	1800	350	23
	300 felett, de legfeljebb 450-ig	1800	500	23
	450 felett, de legfeljebb 700-ig	2500	700	23
	700 felett	2500	900	23
Tenyésztés		2500 (*)		23

* Pár az alommal együtt. Ezt minden további tenyésznőstény esetén 1000 cm²-rel meg kell növelni.

2. Nyulak

Mezőgazdasági kutatások során – amikor a kutatás célja miatt fontos, hogy az állatokat a kereskedelmi gazdaságok állattartási körülményeihez hasonló körülmények között tartsák – az állattartásnak legalább a 98/58/EK tanácsi irányelvben megállapított előírásoknak meg kell felelnie.

A tartási helyen belül biztosítani kell egy emelvényt. Az emelvény az alapterület legfeljebb 40%-át foglalhatja el, fekvő- és ülőhelyként kell szolgálnia az állat számára, illetve elég magasnak kell lennie ahhoz, hogy az állat könnyen bebújhasson alá. Ha tudományos vagy állat-egészségügyi okokból emelvény használatára nincs mód, egy nyúl esetében 33%-kal, két nyúl esetében pedig 60%-kal meg kell növelni az alapterületet. 10 hetesnél fiatalabb nyulak elhelyezésekor az emelvény területe legalább 55 cm × 25 cm, a magasságának pedig lehetővé kell tennie a használatát az állatok számára.

2.1. táblázat

10 hetesnél idősebb nyulak

A 2.1. táblázatot ketrecekre és ólakra is alkalmazni kell. A harmadik, negyedik, ötödik és hatodik nyúl esetében az alapterületet nyulanként legalább 3000 cm²-rel, hat fölött pedig minden további nyúl esetében legalább 2500 cm²-rel meg kell növelni.

Kifejlett állat testtömege (kg)	Legkisebb alapterület egy vagy két összeszokott állat számára (cm ²)	Legkisebb magasság (cm)
Kevesebb, mint 3	3500	45
3–5	4200	45
5 felett	5400	60

2.2. táblázat

Almot nevelő anyanyúl

Anyanyúl tömege (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	További terület a fészkelődobozok számára (cm ²)	Legkisebb magasság (cm)
Kevesebb mint 3	3500	1000	45
3–5	4200	1200	45
5 felett	5400	1400	60

2.3. táblázat

10 hetesnél fiatalabb nyulak

A 2.3. táblázatot ketrecekre és ólakra is alkalmazni kell.

Kor	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	Legkisebb alapterület állatonként (cm ²)	Legkisebb magasság (cm)
Elválasztástól 7 hetes korig	4000	800	40
7–10 hetes korig	4000	1200	40

2.4. táblázat

Nyulak: az emelvények optimális mérete a 2.1. táblázatban feltüntetett méretű tartási helyeken

Kor (hét)	Kifejlett állat testtömege (kg)	Optimális nagyság (cm × cm)	Optimális magasság a tartási hely padlózataától számítva (cm)
10 felett	kevesebb mint 3	55 x 25	25
	3–5	55 x 30	25
	5 felett	60 x 35	30

3. Macskák

Tilos a macskákat egy alkalommal 24 óránál hosszabb ideig egyedül elhelyezni. A más macskákkal szemben többször is agresszív viselkedést tanúsító macskák csak akkor helyezhetők el egyedül, ha nincs olyan társ, akivel összeférnek. Legalább hetente meg kell figyelni a párban vagy csoportosan elhelyezett állatok társas stresszének szintjét. A négyhetesnél fiatalabb kismacskát nevelő vagy a vemhesség utolsó két hetében lévő nőtényeket egyedül is el lehet helyezni.

3. táblázat

Macskák

Az anyaállat és kicsinyei tartására alkalmas legkisebb hely nagysága egy kifejlett egyed tartására megadott hely nagyságának felel meg, amelyet fokozatosan növelni kell úgy, hogy a szaporulatot négy hónapos korára a kifejlett egyedek helyigényének figyelembevételével helyezzék el.

Az etető és az alomtálca helyeit egymástól legalább 0,5 méter távolságra kell kijelölni, és azok nem cserélhetők fel.

	Alapterület (m ²) (*)	Polcok (m ²)	Magasság (m)
Egy kifejlett állat esetében a legkevesebb	1,5	0,5	2
Minden egyes további állatnál még	0,75	0,25	–

* Polcok nélkül számolt alapterület.

4. Kutyák

A kutyák számára, amennyiben lehetséges, külső kifutókat kell biztosítani. Tilos a kutyákat egy alkalommal 4 óránál hosszabb ideig egyedül elhelyezni.

A kutyák számára a 4.1. táblázatban részletezettek szerint biztosított legkisebb élettér legalább felén fedett tartási helyet kell létesíteni.

Az alábbiakban ismertetett élettér-követelmények a vadászkopók (beagle) helyigényét veszik alapul, de az óriás teremtű kutyafajták, mint például a bernáthe gyi vagy az ír farkaskutya esetében a 4.1. táblázatban megadottnál lényegesen nagyobb élettér szükséges. Ha nem vadászkopó (beagle) a kísérleti állat, helyigényét előzetesen egyeztetni kell az állatorvos személyzettel.

4.1. táblázat

Kutyák

A párban vagy csoportosan elhelyezett kutyák élettére az ezen irányelvben meghatározott kísérletek ideje alatt a teljes terület felére korlátozható (ami 2 m²-t jelent a 20 kg alatti, illetve 4 m²-t a 20 kg feletti kutyák esetében), ha ez az elkülönítés tudományos okból szükséges. Az ilyen korlátozás időtartama egy alkalommal a négy órát nem haladhatja meg.

A szoptató szuka és az alom helyigénye egy azonos súlyú szuka helyigényével egyezik meg. A kölykezőkennelt úgy kell kialakítani, hogy a szuka elvonulhasson a kölyköktől egy külön helyiségbe vagy egy emelvényre.

Tömeg (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb alapterület egy vagy két állat számára (m ²)	Minden egyes további állatnál még legalább (m ²)	Legkisebb magasság (m)
Legfeljebb 20	4	4	2	2
20 felett	8	8	4	2

4.2. táblázat

Kutyák – elválasztott állomány

A kutya tömege (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb alapterület állatonként (m ²)	Legkisebb magasság (m)
Legfeljebb 5	4	0,5	2
5 felett, de legfeljebb 10	4	1	2
10 felett, de legfeljebb 15	4	1,5	2
15 felett, de legfeljebb 20	4	2	2
20 felett	8	4	2

5. Vadászgörények

5. táblázat

Vadászgörények

	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²)	Legkisebb alapterület állatonként (cm ²)	Legkisebb magasság (cm)
Legfeljebb 600 g-os állatok	4500	1500	50
600 g feletti állatok	4500	3000	50
Kifejlett hímek	6000	6000	50
Anyállat és alom	5400	5400	50

6. Főemlős állatok

6.1.

A mókusmajmok 6, a selyemmajmok, oroszlánmajmok, makákók, cerkófmajmok és páviánok 8 hónapos koruk előtt nem választhatók el az anyjuktól.

A környezetnek lehetővé kell tennie az állat számára összetett napi tevékenység végzését. A tartási területnek lehetővé kell tennie az állat számára a lehető legszélesebb viselkedési repertoár gyakorlását, a biztonság érzetét kell keltenie, és megfelelően komplexnek kell lennie ahhoz, hogy az állat futhasson, járkálhasson, mászhasson és ugrálhasson.

A kísérletbe vont állatok esetén a közönséges selyemmajom (*Callithrix jacchus*), a közönséges makákó (*Macaca fascicularis*) és rhesumajom (*Macaca mulatta*) egyedeket a 6.1.–6.2. táblázatok előírásai, az egyéb főemlős fajok egyedeket a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló kormányrendelet beltéri elhelyezésre vonatkozó előírásai szerint kell elhelyezni.

A tenyésztés céljából tartott közönséges selyemmajom (*Callithrix jacchus*) egyedeket a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló kormányrendelet beltéri elhelyezésre vonatkozó előírásai szerint, a közönséges makákó (*Macaca fascicularis*) és rhesumajom (*Macaca mulatta*) egyedeket a 6.2. pont előírásai szerint, az egyéb főemlős fajok egyedeket a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló kormányrendelet előírásai szerint kell elhelyezni.

6.1. táblázat

Selyemmajmok

A tartási hely legkisebb alapterülete 1 (*) vagy 2 állat és 5 hónaposnál fiatalabb utódaik számára (m ²)	Legkisebb légtér minden további, 5 hónaposnál idősebb állat esetében (m ³)	Tartási hely legkisebb magassága (m) (**)
0,5	0,2	1,5

* Az állatok csak rendkívüli körülmények között tarthatók egymagukban.

** A tartási hely tetejének a padlótól legalább 1,8 m-re kell lennie.

6.2. táblázat

Makákók (*)

Tömeg (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Tartási hely legkisebb légtérfé (m ³)	Legkisebb légtér állatonként (m ³)	Tartási hely legkisebb magassága (m)
3 évesnél fiatalabb állatok (**)	2	3,6	1	1,8
3 éves vagy idősebb állatok (***)	2	3,6	1,8	1,8

* Az állatok csak rendkívüli körülmények között tarthatók egymagukban.

** A legkisebb nagyságú tartási helyen legfeljebb három egyed tartható.

*** A legkisebb nagyságú tartási helyen legfeljebb két egyed tartható.

6.2.

3 m²-nél kisebb férőhelyen főmleszt tartani tilos. Csoportos tartás esetén az egyedenként biztosítandó területnek legalább 2 m² nagyságúnak kell lennie. Biztosítani kell az állatok számára külső kifutóhoz való hozzáférést. A külső kifutónak 1–8 egyed esetén legalább 16 m² területűnek kell lennie, minden további egyed elhelyezésekor 3 m²-rel növelni kell a kifutó méretét. A külső kifutón elérhetővé kell tenni az állatok számára manipulálható anyagot. A tartási hely és a külső kifutó magasságának legalább 3 m-nek kell lennie.

7. Haszonállatok

Mezőgazdasági kutatások során – amikor a kutatás célja miatt fontos, hogy az állatokat a kereskedelmi gazdaságok állattartási körülményeihez hasonló körülmények között tartsák – az állattartásnak legalább a 98/58/EK, a 91/629/EGK és a 91/630/EGK irányelvben megállapított előírásoknak meg kell felelnie.

7.1. táblázat

Szarvasmarhák

Testtömeg (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb alapterület állatonként (m ² /állat)	Vályúhely a szarv nélküli szarvasmarhák ad libitum etetéséhez (m/állat)	Vályúhely a szarv nélküli szarvasmarhák korlátozott etetéséhez (m/állat)
Legfeljebb 100	2,5	2,3	0,1	0,3
100 felett, de legfeljebb 200-ig	4,25	3,4	0,15	0,5
200 felett, de legfeljebb 400-ig	6	4,8	0,18	0,6
400 felett, de legfeljebb 600-ig	9	7,5	0,21	0,7
600 felett, de legfeljebb 800-ig	11	8,75	0,24	0,8
800 felett	16	10	0,3	1

7.2. táblázat

Juhok és kecskék

Testtömeg (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb alapterület állatonként (m ² /állat)	A térelválasztók legkisebb magassága (m)	Vályúhely az ad libitum etetéshez (m/állat)	Vályúhely a korlátozott etetéshez (m/egyed)
Kevesebb mint 20	1	0,7	1	0,1	0,25
20 felett, de legfeljebb 35-ig	1,5	1	1,2	0,1	0,3
35 felett, de legfeljebb 60-ig	2	1,5	1,2	0,12	0,4
60 felett	3	1,8	1,5	0,12	0,5

7.3. táblázat

Sertések és törpesertések

Élőtömeg (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²) (*)	Legkisebb alapterület állatonként (m ² /állat)	Legkisebb fekvőterület állatonként (hősemleges viszonyok mellett) (m ² /állat)
Legfeljebb 5	2	0,2	0,1
5 felett, de legfeljebb 10-ig	2	0,25	0,11
10 felett, de legfeljebb 20-ig	2	0,35	0,18
20 felett, de legfeljebb 30-ig	2	0,5	0,24
30 felett, de legfeljebb 50-ig	2	0,7	0,33
50 felett, de legfeljebb 70-ig	3	0,8	0,41
70 felett, de legfeljebb 100-ig	3	1	0,53
100 felett, de legfeljebb 150-ig	4	1,35	0,7
150 felett	5	2,5	0,95
Kifejlett (házi sertés) kanok	7,5		1,3

* A sertések élettere állat-egészségügyi vagy kísérleti indokkal – ha például külön élelmet kell fogyasztaniuk – rövid időszakokra kisebb tartási helyre is korlátozható, például a fő tartási hely térelválasztókkal történő leválasztásával.

7.4. táblázat

Lófélék

Az állattartó hely legrövidebb oldalának legalább az állat marmagassága másfélszeresének kell lennie. Épületen belüli elhelyezéskor gondoskodni kell arról, hogy a tartási hely belmagasságának elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az állat teljes magasságban fel tudjon ágaskodni.

Marmagasság (m)	Legkisebb alapterület állatonként (m ² /állat)			Tartási hely legkisebb magassága (m)
	Minden egyes külön tartott állat, illetve legfeljebb 3 állatból álló csoport egyedei számára	Legalább 4 egyedből álló csoport minden egyede számára	Elletőboks/kanca csikóval	
1 – 1,4	9	6	16	3
1,4 felett, de legfeljebb 1,6-ig	12	9	20	3
1,6 felett	16	a marmagasság kétszerese (*)	20	3

* A megfelelő élettér biztosítása érdekében az egyes állatok helyigényének alapja a marmagasság.

8. Madarak

Mezőgazdasági kutatások során – amikor a kutatás célja miatt fontos, hogy az állatokat a kereskedelmi gazdaságok állattartási körülményeihez hasonló körülmények között tartsák – az állattartásnak legalább a 98/58/EK, az 1999/74/EK és a 2007/43/EK tanácsi irányelvben megállapított előírásoknak meg kell felelnie.

8.1. táblázat

Házityúk

Ha tudományos okokból nincs mód a tartási helyek alábbiakban részletezett legkisebb nagyságának biztosítására, a korlátozás időtartamát a kutatást végző szakembernek az állatorvossal konzultálva indokolnia kell. Ebben az esetben a szárnyasok megfelelően ingergazdag, kisebb, de legalább 0,75 m² alapterületű tartási helyen is elhelyezhetők.

Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb alapterület szárnyasonként (m ²)	Legkisebb magasság (cm)	Az etetővályú legkisebb hossza szárnyasonként (cm)
Legfeljebb 200	1	0,025	30	3
200 felett, de legfeljebb 300-ig	1	0,03	30	3
300 felett, de legfeljebb 600-ig	1	0,05	40	7
600 felett, de legfeljebb 1200-ig	2	0,09	50	15
1200 felett, de legfeljebb 1800-ig	2	0,11	75	15
1800 felett, de legfeljebb 2400-ig	2	0,13	75	15
2400 felett	2	0,21	75	15

8.2. táblázat

Házipulyka

A tartási hely minden oldala legalább 1,5 m hosszú. Ha tudományos okokból nincs mód a tartási helyek alábbiakban részletezett legkisebb nagyságának biztosítására, a korlátozás időtartamát a kutatást végző szakembernek az állatorvossal konzultálva indokolnia kell. Ebben az esetben a szárnyasok megfelelően ingergazdag, kisebb, de legalább 0,75 m² alapterületű, 0,6 kg alatti szárnyasok esetében legalább 50 cm, 4 kg alatti szárnyasok esetében legalább 75 cm, annál nagyobb tömegű szárnyasoknál pedig legalább 100 cm belmagasságú tartási helyen is elhelyezhetők. Ilyen nagyságú tereken belül szárnyasok kisebb csoportjai is elhelyezhetők, a 8.2. táblázatban megadott élettérmetereknek megfelelően.

Testtömeg (kg)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb alapterület szárnyasonként (m ²)	Legkisebb magasság (cm)	Az etetővályú legkisebb hossza szárnyasonként (cm)
Legfeljebb 0,3	2	0,13	50	3
0,3 felett, de legfeljebb 0,6-ig	2	0,17	50	7
0,6 felett, de legfeljebb 1-ig	2	0,3	100	15
1 felett, de legfeljebb 4-ig	2	0,35	100	15
4 felett, de legfeljebb 8-ig	2	0,4	100	15
8 felett, de legfeljebb 12-ig	2	0,5	150	20
12 felett, de legfeljebb 16-ig	2	0,55	150	20
16 felett, de legfeljebb 20-ig	2	0,6	150	20
20 felett	3	1	150	20

8.3. táblázat

Fürj

Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Madarakénti legkisebb terület, párban történő elhelyezés esetén (m ²)	Madarakénti legkisebb terület, minden további madár és csoportos elhelyezés esetén (m ²)	Legkisebb magasság (cm)	A vályú legkisebb hossza madaraként (cm)
Legfeljebb 150	1	0,5	0,1	20	4
150 felett	1	0,6	0,15	30	4

8.4. táblázat

Kacsa és liba

Ha tudományos okokból nincs mód a tartási helyek alábbiakban részletezett legkisebb nagyságának biztosítására, a korlátozás időtartamát a kutatást végző szakembernek az állatorvossal konzultálva indokolnia kell. Ebben az esetben a szárnyasok megfelelően ingergazdag, kisebb, de legalább 0,75 m² alapterületű tartási helyen is elhelyezhetők. Ilyen nagyságú tereken belül szárnyasok kisebb csoportjai is elhelyezhetők, a 8.4. táblázatban megadott élettér-méreteknél megfelelően.

Testtömeg (g)	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb alapterület szárnyasonként (m ²) (*)	Legkisebb magasság (cm)	Az etetővályú legkisebb hossza szárnyasonként (cm)
Kacsa				
Legfeljebb 300	2	0,1	50	10
300 felett, de legfeljebb 1200-ig (**)	2	0,2	200	10
1200 felett, de legfeljebb 3500-ig	2	0,25	200	15
3500 felett	2	0,5	200	15
Liba				
Legfeljebb 500	2	0,2	200	10
500 felett, de legfeljebb 2000-ig	2	0,33	200	15
2000 felett	2	0,5	200	15

* A tartási hely minden 2 m²-e után legalább 0,5 m² területű, legkevesebb 30 cm mély úsztatót is magában foglal. Az úsztató területe a tartási hely legkisebb alapterületének legfeljebb 50%-át teheti ki.

** A még nem repülő madarak 75 cm legkisebb magasságú tartási területen tarthatók.

8.5. táblázat

Kacsa és liba: az úsztatók legkisebb nagysága (*)

	Terület (m ²)	Mélység (cm)
Kacsa	0,5	30
Liba	0,5	10–30

* Az úsztató nagysága a tartási hely minden 2 m²-ére számítva értendő. Az úsztató területe a tartási hely legkisebb alapterületének legfeljebb 50%-át teheti ki.

8.6. táblázat

Galamb

A tartási helynek nem négyzetnek, hanem nyújtott téglalap alapúnak kell lennie (például 2 m × 1 m), hogy a madaraknak lehetőségük legyen rövid repülésre.

A csoport nagysága	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb magasság (cm)	Az etetővályú legkisebb hossza madaraként (cm)	Az ülőrúd legkisebb hossza madaraként (cm)
Legfeljebb 6	2	200	5	30
7–12 egyed	3	200	5	30
12 egyed felett minden további madárra	0,15		5	30

8.7. táblázat

Zebrapinty

A tartási helynek nyújtott téglalap alapúnak (például 2 m × 1 m) kell lennie, hogy a madaraknak lehetőségük legyen rövid repülésre. Szaporodást vizsgáló kutatásokhoz a párok kisebb tartási területen is elhelyezhetők, ha az megfelelően ingergazdag, legalább 0,5 m² alapterületű és 40 cm magasságú. A korlátozás időtartamát a kutatást végző szakembernek az állatorvossal konzultálva indokolnia kell.

A csoport nagysága	Tartási hely legkisebb nagysága (m ²)	Legkisebb magasság (cm)	Az etetők legkisebb száma
Legfeljebb 6	1	100	2
7–12 egyed	1,5	200	2
13–20 egyed	2	200	3
20 egyed felett minden további madárra	0,05		6 madaranként 1

9. Kételtűek

9.1. táblázat

Vízi farkos kételtűek

Testhossz (cm) (*)	A vízfelszín legkisebb területe (cm ²)	A vízfelszín legkisebb területe minden további állat esetén csoportos tartásnál (cm ²)	Legkisebb vízmélység (cm)
Legfeljebb 10	262,5	50	13
10 felett, de legfeljebb 15-ig	525	110	13
15 felett, de legfeljebb 20-ig	875	200	15
20 felett, de legfeljebb 30-ig	1837,5	440	15
30 felett	3150	800	20

* Az orrától a kloákáig mérve.

9.2. táblázat

Vízi békák (*)

Testhossz (cm) (**)	A vízfelszín legkisebb területe (cm ²)	A vízfelszín legkisebb területe minden további állat esetén csoportos tartásnál (cm ²)	Legkisebb vízmélység (cm)
Kevesebb mint 6	160	40	6
6–9	300	75	8
9 felett, de legfeljebb 12-ig	600	150	10
12 felett	920	230	12,5

* Ezek az ajánlások vonatkoznak az állattartó (azaz tenyésztő) medencékre, de nem vonatkoznak a természetes pároztatásra vagy a hatékonysági megfontolásból végzett szuperovulációhoz használtakra, mivel ezekhez kisebb egyedi medencék szükségesek. A megadott méretek a kifejlett egyedek helyigényére vonatkoznak; a fiatal egyedeket és az ebihalakat vagy ki kell zární, vagy pedig a méreteket arányosan meg kell változtatni.

** Az orrtól a kloákáig mérve.

9.3. táblázat

Félvízi békák

Testhossz (cm) (*)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²) (**)	Legkisebb terület minden további állat esetén csoportos tartásnál (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm) (***)	Legkisebb vízmélység (cm)
Legfeljebb 5	1500	200	20	10
5 felett, de legfeljebb 7,5-ig	3500	500	30	10
7,5 felett	4000	700	30	15

* Az orrtól a kloákáig mérve.

** Egyharmad föld, kétharmad víz arányú megoszlás, az állatok alámerülésének lehetővé tételével.

*** Az elválasztó földközeg felszínétől a terrárium tetejének belső részéig mérve; a magasság meghatározásakor emellett figyelembe kell venni a tartási hely belső kialakítását is.

9.4. táblázat

Félszárazföldi békák

Testhossz (cm) (*)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²) (**)	Legkisebb terület minden további állat esetén csoportos tartásnál (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm) (***)	Legkisebb vízmélység (cm)
Legfeljebb 5	1500	200	20	10
5 felett, de legfeljebb 7,5-ig	3500	500	30	10
7,5 felett	4000	700	30	15

* Az orrtól a kloákáig mérve.

** Kétharmad föld, egyharmad víz arányú megoszlás, az állatok alámerülésének lehetővé tételével.

*** Az elválasztó földközeg felszínétől a terrárium tetejének belső részéig mérve; a magasság meghatározásakor emellett figyelembe kell venni a tartási hely belső kialakítását is.

9.5. táblázat

Fán élő békák

Testhossz (cm) (*)	Tartási hely legkisebb nagysága (cm ²) (**)	Legkisebb terület minden további állat esetén csoportos tartásnál (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm)
Legfeljebb 3	900	100	30
3 felett	1500	200	30

* Az orrtól a kloákáig mérve.

** Kétharmad föld, egyharmad víz arányú megoszlás elegendő, az állatok alámerülésének lehetővé tételével.

*** Az elválasztó földközeg felszínétől a terrárium tetejének belső részéig mérve; a magasság meghatározásakor emellett figyelembe kell venni a tartási hely belső kialakítását is.

10. Hüllők

10.1. táblázat

Vízi teknősök

Testhossz (cm) (*)	Vízfelszín legkisebb területe (cm ²)	A vízfelszín legkisebb területe minden további állat esetén csoportos tartásnál (cm ²)	Legkisebb vízmélység (cm)
Legfeljebb 5	600	100	10
5 felett, de legfeljebb 10-ig	1600	300	15
10 felett, de legfeljebb 15-ig	3500	600	20
15 felett, de legfeljebb 20-ig	6000	1200	30
20 felett, de legfeljebb 30-ig	10000	2000	35
30 felett	20000	5000	40

* A páncél elülső végétől a hátsó végéig, egyenes vonalban mérve.

10.2. táblázat

Szárazföldi kigyók

Testhossz (cm) (*)	Legkisebb alapterület (cm ²)	Legkisebb terület minden további állat esetén csoportos tartásnál (cm ²)	Tartási hely legkisebb magassága (cm) (**)
Legfeljebb 30	300	150	10
30 felett, de legfeljebb 40-ig	400	200	12
40 felett, de legfeljebb 50-ig	600	300	15
50 felett, de legfeljebb 75-ig	1200	600	20
75 felett	2500	1200	28

* Az orrtól a farokig mérve.

** Az elválasztó földközeg felszínétől a terrárium tetejének belső részéig mérve; a magasság meghatározásakor emellett figyelembe kell venni a tartási hely belső kialakítását is.

11. Halak

11.1. Vízellátás és vízminőség

Állandóan gondoskodni kell a megfelelő mennyiségű és minőségű vízellátásról. A keringtető rendszerek vízáramlásának vagy a tartályokon belüli szűrésnek elégségesnek kell lennie ahhoz, hogy biztosítsa a vízminőségi paraméterek elfogadható szinten belül tartását. A vizet – amennyiben szükséges – a halakra veszélyes anyagok eltávolítása érdekében szűrni vagy kezelni kell. A vízminőségi paramétereknek mindig azon elfogadható tartományon belül kell lenniük, amely megfelel az adott faj normális aktivitásának, élettani jellemzőinek és fejlettségi szakaszának. A vízáramlásnak megfelelőnek kell lennie ahhoz, hogy a halak úszni tudjanak benne, és a szokásos módon viselkedhessenek. A halaknak elegendő időt kell biztosítani az akklimatizálódásra és a vízminőségi feltételekben bekövetkezett változásokhoz való alkalmazkodásra.

11.2. Oxigén, nitrogénvegyületek, pH, sótartalom

Az oxigénkoncentrációnak a faj és a halak tartási környezete szempontjából megfelelőnek kell lennie. Szükség esetén gondoskodni kell a tartályban lévő víz kiegészítő levegőztetéséről. A nitrogénvegyületek koncentrációját alacsony szinten kell tartani.

A pH-értéket a fajtól függően kell beállítani és a lehetőségekhez képest a leginkább egyenletes szinten kell tartani. A sótartalmat a halfaj szükségleteihez és a halak életkorához kell igazítani. A sótartalom változtatására fokozatosan kerülhet sor.

11.3. Hőmérséklet, világítás, zajszint

A hőmérsékletet az adott halfaj szempontjából optimális tartományban, a lehetőségekhez képest a leginkább egyenletes szinten kell tartani. A hőmérséklet változtatására fokozatosan kerülhet sor. A halak számára megfelelő fényperiódust kell biztosítani. A zajszintet a lehető legkisebbre kell csökkenteni, és amennyiben lehetséges, a zajt vagy rezgést okozó berendezéseket – mint például az áramfejlesztőket vagy a szűrőberendezéseket – a halak elhelyezésére szolgáló tartálytól elválasztva kell elhelyezni.

11.4. Állománysűrűség és komplex környezet

A halak állománysűrűségét a környezeti feltételek, az egészség és a jólét vonatkozásában fennálló szükségleteik teljes köre alapján kell meghatározni. A halak számára a rendes úszáshoz elegendő vízmennyiségről kell gondoskodni, figyelembe véve a halak méretét, korát, egészségi állapotát és az etetési módszert. A halak számára megfelelően ingergazdag környezetet kell biztosítani, például rejtőzködőhelyeket vagy talajréteget, kivéve akkor, ha a magatartási jellegzetességek ezt nem teszik szükségessé.

11.5. Etetés és kezelés

A halak etetését a halkan megfelelő táplálékkal, gyakorisággal és mennyiségben kell végezni. Különös figyelmet kell fordítani az ivadékhalak etetésére, különösen, ha élő táplálékról mesterséges eledelre állnak át. A halakhoz való hozzáférést a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni.

4. melléklet a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Az állatok leölésének módszerei

1. táblázat

Állatok – Megjegyzések / módszerek	Halak	Kétéltűek	Hüllők	Madarak	Rágcsálók	Nyulak	Kutyák, macskák, vadászgörények és rókák	Nagytestű emlősök	Főemlős állatok
Altatószer túladagolása	1.	1.	1.	1.	1.	1.	1.	1.	1.
Rögzített ütőszeges kábitőpisztoly			2.						
Szén-dioxid					3.				
Nyaki diszlokáció				4.	5.	6.			
Taglózás / a fejre mért hirtelen ütés				7.	8.	9.	10.		
Lefejezés				11.	12.				
Elektromos kábitás	13.	13.		13.		13.	13.	13.	
Inert gázok (Ar, N ₂)								14.	
Lelövés golyóval, megfelelő pisztoly vagy puska és lőszer alkalmazásával			15.				16.	15.	

1. Amennyiben szükséges, előzetes nyugtatással együtt alkalmazandó.
2. Csak nagyméretű hüllőknél alkalmazható.
3. Csak fokozatos feltöltéssel végezhető. Nem alkalmazható magzati állapotú vagy újszülött rágcsálóknál.
4. Csak 1 kg alatti madaraknál alkalmazható. A 250 g feletti madaraknál nyugtatást kell alkalmazni.
5. Csak 1 kg alatti rágcsálóknál alkalmazható. A 150 g feletti rágcsálóknál nyugtatást kell alkalmazni.
6. Csak 1 kg alatti nyulaknál alkalmazható. A 150 g feletti nyulaknál nyugtatást kell alkalmazni.
7. Csak 5 kg alatti madaraknál alkalmazható.
8. Csak 1 kg alatti rágcsálóknál alkalmazható.
9. Csak 5 kg alatti nyulaknál alkalmazható.
10. Csak újszülött állatoknál alkalmazható.
11. Csak 250 g alatti madaraknál alkalmazható.
12. Csak abban az esetben alkalmazható, ha más módszerre nincs lehetőség.
13. Speciális berendezést igényel.
14. Csak sertéseknél alkalmazható.
15. Csak lövészetben járatos személy által, terepen végezhető.
16. Csak terepen, lövészetben járatos személy által végezhető, abban az esetben, ha más módszerre nincs lehetőség.

5. melléklet a 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

Oktatási és képzési minimumkövetelmények**A.**

1. A 35. § (2) bekezdés b) pontban említett tevékenység végzéséhez szükséges oktatásnak legalább az alábbi témaköröket kell magába foglalnia:
 - a) az állatkísérletek jogi szabályozása
 - b) a kísérleti állat fogalma, tartásának körülményei, környezetgazdagítás,
 - c) a kísérleti állatok bonctana, élettana, örökléstana, immunogenetikája, viselkedés biológiája,
 - d) a kísérleti állatok és állatházak higiénés fokozatai, az állatok egészségének védelme,
 - e) életjelenségek megfigyelése, rögzítése, nyilvántartása,
 - f) állatokkal való bánásmód és kezelési formák,
 - g) fájdalomcsillapítás, altatás, kíméletes végpontok, eutanázia
2. Az oktatás időtartama legalább 40 óra, ebből 20 óra elmélet, 20 óra gyakorlat. A gyakorlati oktatásnak az 1. pont b)–g) alpontjai szerinti témákat kell magában foglalnia.

B.

1. A 35. § (2) bekezdés c) pontban említett tevékenység végzéséhez szükséges oktatásnak legalább az alábbi témaköröket kell magába foglalnia:
 - a) emberek és állatok kapcsolatának etikai vonatkozásai, az élet értéke, az állatok tudományos célra való felhasználása mellett és ellen szóló érvek,
 - b) az állatkísérletek jogi szabályozása: engedélyezések menete, etikai vonatkozások, hazai és nemzetközi szervezetek, a helyettesítés, csökkentés és tökéletesítés követelménye,
 - c) a kísérleti állat fogalma, tartásának körülményei, környezetgazdagítás,
 - d) a kísérleti állatok bonctana, élettana, örökléstana, immunogenetikája, viselkedés biológiája,
 - e) a kísérleti állatok és állatházak higiénés fokozatai, az állatok egészségének védelme,
 - f) életjelenségek megfigyelése, rögzítése, nyilvántartása,
 - g) állatokkal való bánásmód és kezelési formák,
 - h) fájdalomcsillapítás, altatás, kíméletes végpontok, eutanázia,
 - i) transzgenikus állatok, klónozás, genetikai módosításra vonatkozó ismeretek,
 - j) állatkísérletek helyettesítése, ún. „alternatív” módszerek,
 - k) kísérletek és projektek tervezése.
2. Az oktatás időtartama legalább 80 óra, ebből 60 óra elmélet, 20 óra gyakorlat. A gyakorlati oktatásnak az 1. pont c)–h) alpontjai szerinti témákat kell magában foglalnia.

C. Az A. és B. pontok szerinti képzést a Magyar Akkreditációs Bizottság akkreditálja.

D. A 35. § (2) bekezdés c) pontja szerinti tevékenység folytatásához szükséges elfogadott felsőfokú képesítések listája:

- a) mesterképzésnek megfelelő diploma agrár, orvosi, gyógyszerész, állatorvosi, élő természettudományi, biológiai irányultságú műszaki és társadalomtudományi, pszichológiai valamint sport képzési területről, valamint az ezen területekhez tartozó tanári diplomák,
 - b) Ph.D. fokozat a fenti tudományterületeken.
-

**A Kormány 41/2013. (II. 14.) Korm. rendelete
a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó
nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló
292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a Washingtonban, 1973. március 3. napján elfogadott, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 2003. évi XXXII. törvény 3. § (2) bekezdésében, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (1) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében megállapított feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó nemzetközi és európai közösségi jogi aktusok végrehajtásának egyes szabályairól szóló 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § (1)–(3) bekezdéseinek a helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „(1) Akinek a tanácsi rendelet A. mellékletében szereplő gerinces állatfaj példánya, valamint a tanácsi rendelet B. mellékletében szereplő emlős-, madár- és szárazfölditeknős-faj élő példánya (a továbbiakban együtt: bejelentésköteles példány) van a birtokában, köteles annak megszerzését, tartását, az ország területére történő behozatalát és az ország területéről történő kivitelét, elidegenítését, elhullását, megsemmisülését, tartási helyének megváltoztatását, megjelölését, újrjelölését, valamint szaporulatát bejelenteni. A bejelentést
- a) solymásmadár esetén a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez,
- b) egyéb fokozottan védett állatfaj esetén a Főfelügyelőséghez, vagy
- c) az a) és b) pont alá nem eső faj esetén a tartás helye szerint illetékes felügyelőséghez
- kell megtenni.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott bejelentési kötelezettség nem vonatkozik az 1. számú mellékletben felsorolt fajok példányaira, valamint azon vadászati trófeákra, amelyek jogszerű eredetét a tanácsi rendeletben szereplő engedélyekkel, illetve bizonylatokkal tudják igazolni.
- (3) A bejelentést – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a megszerzéstől, az ország területére történő behozattól, az ország területéről történő kivittől, az elidegenítéstől, az elhullástól, a megsemmisüléstől, a szaporulat létrejöttétől, illetve a tartási hely megváltoztatásától, a megjelöléstől, újrjelöléstől számított 30 napon belül kell megtenni. Állatkertek esetében az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerint minden év március 1-jéig elkészített és benyújtott éves jelentés megfelel az e rendelet szerinti bejelentésnek, ha az valamennyi bejelentésköteles egyed esetében tartalmazza azokat az adatokat, amelyek a származási igazoláson, az eredetigazoláson, illetve a tenyésztői bizonylaton feltüntetésre kerülnek.”
- 2. §** Az R. 5. §-a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) A bejelentésköteles, 10 cm páncélhosszt meg nem haladó méretű teknősök a 865/2006/EK bizottsági rendelet 64–67. cikkeiben meghatározott egyedi jelöléstől eltérően a felügyelőség által készített fotódokumentációval is jelölhetők. A fotózás helyét és idejét a felügyelőség határozza meg az ügyféllel történt egyeztetést követően. A jelölést legalább hat hónaponként meg kell ismételni.”
- 3. §** (1) Az R. 10. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:
- „(2) A példány elhullása, megsemmisülése esetén a származási igazolást, a tenyésztői bizonylatot, az eredetigazolást, tanácsi rendeletben szereplő import és export engedélyt, illetve re-export bizonylatot, az EU-bizonylatot a bejelentésköteles példány tartásának helye szerint illetékes felügyelőség részére 30 napon belül meg kell küldeni, amely azt bevonja, vagy EU bizonylat esetében bevonás céljából továbbítja a kiállító hatóságnak, külföldi hatóság által kiállított EU bizonylat esetében az igazgatási hatóságnak.”
- (2) Az R. 10. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) A származási igazolással, tenyésztői bizonylattal, eredetigazolással vagy EU bizonylattal rendelkező példány esetében a tanácsi rendelet szerinti export engedély vagy re-export bizonyítvány iránti kérelemhez mellékelni kell az eredeti származási igazolást, a tenyésztői bizonylatot, az eredetigazolást vagy az EU bizonylatot, amelyet az igazgatási hatóság bevon.”

- 4. §** Az R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„11. § (1) A kérelmezőnek az engedély iránti kérelemben nyilatkoznia kell arról, hogy vele szemben a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 78/B. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott kizáró ok fennáll-e.
(2) A tanácsi rendelet 4. cikke szerinti import-, az 5. cikke szerinti exportengedély és re-export bizonylat iránti kérelmet el kell utasítani, ha a kérelmezett tevékenység állategészségügyi kockázattal jár.”
- 5. §** Az R. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„14. § (1) Főemlősök élő egyedei – a közönséges makákó (*Macaca fascicularis*), a rhesusmajom (*Macaca mulatta*) és a közönséges selyemmajom (*Callithrix jacchus*) állatkísérletekről szóló kormányrendeletben meghatározott intézményben tartott egyedek kivételével – kizárólag az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben foglalt tartási feltételek teljesítése esetén tarthatók.
(2) Emberszabású majmok (gorillák – *Gorilla* spp., orángutánok – *Pongo* spp., csimpánzok – *Pan* spp. és gibbonok – *Hylobatidae* spp.) élő egyedek kizárólag az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerint működő állatkertben tarthatók.
(3) Nem emberszabású főemlősök élő egyedei – a 2013. március 1-jét megelőzően bejelentett egyedek, valamint az állatkísérletekről szóló kormányrendeletben előírtaknak megfelelően működő intézményekben tartott egyedek kivételével – kizárólag az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerint működő állatkertben tarthatók.”
- 6. §** Az R. 17. § (1)–(3) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) A tanácsi rendelet hatálya alá tartozó tokfaj kaviárjának feldolgozásával, csomagolásával, illetve átcsomagolásával foglalkozó üzem által a 865/2006/EK bizottsági rendelet 66. cikkének (7) bekezdése szerinti engedély iránti kérelmet a 9. számú mellékletben meghatározott adattartalommal kell benyújtani.
(2) A kaviártároló edény jelölésére szolgáló, a 865/2006/EK bizottsági rendelet 66. cikk (6) bekezdésében meghatározott címkén (a továbbiakban: címke), ha a csomagolt kaviár Magyarország területéről származik, a következő adatokat kell feltüntetni:
a) azon faj 7. számú melléklet szerint kódja, amelynek ikrájából a kaviárt készítették,
b) a csomagolt kaviár eredetének kódja a 865/2006/EK bizottsági rendelet IX. melléklete szerint,
c) a származási ország kétbetűs ISO kódja,
d) a kaviár kinyerésének éve,
e) a csomagoló üzem egyedi azonosító kódja, és
f) a csomagoló üzem által a tételek nyomon követésére használt azonosító.
(3) A címkén, amennyiben az átcsomagolt kaviár nem Magyarország területéről származik, a következő adatokat kell feltüntetni:
a) azon faj 7. számú melléklet szerinti kódja, amelynek ikrájából a kaviárt készítették,
b) az átcsomagolt kaviár eredetének kódja a 865/2006/EK bizottsági rendelet IX. melléklete szerint,
c) a származási ország kétbetűs ISO kódja,
d) az átcsomagolás éve,
e) az átcsomagoló üzem telephelye szerinti ország kétbetűs ISO kódja, ha ez különbözik a származási országtól és az átcsomagoló üzem egyedi azonosító kódja, és
f) az üzem által a tételek nyomon követésére használt azonosító.”
- 7. §** (1) Az R. 20. § (1) és (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:
„(1) Amennyiben a tanácsi rendelet A–D. mellékletében meghatározott faj példányának tartása, szállítása, kereskedelme a szükséges engedély, illetve bizonylat hiányában történik, illetve a példány szállítására jogszabályi vagy hatósági előírás megszegésével kerül sor, a 3. § (3) bekezdése szerinti hatóság – a 4. § (1) bekezdése szerinti hatóság kivételével – a példányt a helyszíni intézkedés során, jegyzőkönyv felvétele mellett visszatartja és megteszi a külön jogszabályok szerinti intézkedéseket, amelyről 48 órán belül értesíti a 4. § (1) bekezdés szerinti hatóságot, valamint az igazgatási hatóságot. A visszatartott élő példány elhelyezése iránt az igazgatási hatóság véleményének kikérésével a 4. § (1) bekezdés szerinti hatóság intézkedik.
(2) A 4. § (1) bekezdésében meghatározott hatóság – az általa végzett ellenőrzés vagy más hatóság által az (1) bekezdés szerint fogantatosított visszatartás nyomán – lefoglalja azt a példányt, amelynek jogszerű importját,

exportját, re-exportját vagy tartásának jogszerűségét annak birtokosa az ellenőrzés során nem igazolja, és határidő kitűzésével felhívja az ügyfelet a példány eredetét igazoló iratok bemutatására.”

- (2) Az R. 20. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Egyszerű megítélésű ügy esetén, ha a példány eredetét igazoló iratok hiánya, a példány tartásának jogellenessége a (2) bekezdés szerinti felhívás hiányában is kétséget kizáró módon megállapítható, a hatóság a lefoglalásról való döntéshozatalt mellőzheti, és a példány elkobzásáról dönthet.”

- (3) Az R. 20. §-a a következő (6)–(8) bekezdésekkel egészül ki:

„(6) Tilos a lefoglalt, elkobzott példányok szaporítása – ideértve a véletlen szaporulat létrejöttét is –, kivéve, ha a lefoglalást, elkobzást kimondó döntés a szaporítást kifejezetten lehetővé teszi.

(7) Ha az elkobzást kimondó határozat lehetővé teszi a példány szaporításba vonását, a védetté vagy fokozottan védetté nyilvánított fajok esetében a szaporulat is állami tulajdonban marad. Egyéb fajok esetében az elkobzást kimondó határozat rendelkezhet arról, hogy az elkobzott példány szaporulatának tulajdonjoga az annak ellátását végző mentőközpontot illeti meg.

(8) Ha közigazgatási hatóság az e rendelet hatálya alá tartozó példány lefoglalásról, elkobzásáról dönt, a lefoglalásról, elkobzásról rendelkező határozatát az igazgatási hatósággal közli. A közlési kötelezettség akkor is fennáll, ha a lefoglalásra, az elkobzásra nem e rendelet alapján került sor.”

- 8. §** Az R. 22. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) A 4. § (1) bekezdés szerinti hatóság, ha a példány (1) bekezdésben meghatározott mentőközpontban való

a) elhelyezésére – a tartáshoz szükséges férőhely vagy más feltétel hiányában – nincs lehetőség,

b) elhelyezése aránytalanul magas költséggel járna, vagy

c) elhelyezését állatjóléti szempontok nem indokolják,

az igazgatási hatóság véleményének kikérését követően dönthet a lefoglalt vagy elkobzott példánynak az (1) bekezdésben szereplő mentőközpontoktól eltérő, általa kijelölt mentőközpontban történő elhelyezéséről.”

- 9. §** Az R. 24. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) A 2013. március 1-jét megelőzően lefoglalt, elkobzott példányok esetében a felügyelőség, illetve a Főfelügyelőség a mentőközpont kérelmére külön határozatban engedélyezheti a szaporításba vonást.”

- 10. §** Az R.

a) 3. § (3) bekezdésében a „vám- és pénzügyőrség” szövegrész helyébe a „Nemzeti Adó- és Vámhivatal”,

b) 3. § (4) bekezdésében az „igazolásokról” szövegrész helyébe az „igazolásokról, valamint az EU bizonylatokról”,

c) 9. § (1) bekezdésében a „tartása” szövegrész helyébe a „tartása, kivitele”,

d) 20. § (4) bekezdésében az „Az igazgatási hatóság” szövegrész helyébe az „A 4. § (1) bekezdés szerinti hatóság”,

e) 21. § (2) bekezdésében az „az igazgatási hatóság” szövegrész helyébe az „a 4. § (1) bekezdés szerinti hatóság”,

f) 2. számú mellékletében az „Az eredeti CITES-engedélyengedély száma / CITES permit No.” szövegrész helyébe az „Az eredeti CITES-engedély száma, származási ország, kiállítás dátuma / CITES permit No, country of origin, date of issue.”,

g) 3. számú mellékletben a „Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium” szövegrész helyébe a „Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség”,

h) 4. számú mellékletében a „Név” szövegrész helyébe a „Tenyésztő neve, telefonszáma, e-mail címe”, a „Faj” szövegrész helyébe a „Faj neve (magyar és latin)”, a „Szülőállatok egyedi azonosító száma(i)” szövegrész helyébe a „Mindkét szülőállat egyedi azonosító száma, nyilvántartási száma, eredetkódja”

szöveg lép.

- 11. §** (1) Az R. 6. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

- (2) Az R. a 2. melléklet szerinti 9. számú melléklettel egészül ki.

- 12. §** (1) Hatályát veszíti az R. 7. § (2) bekezdése, 18. § (3) bekezdése, valamint 24. § (3) bekezdése.

- (2) Hatályát veszíti az R. 1. számú mellékletében az „Arborophila charltonii Örvös hegyifogoly, Arborophila orientalis Fehércarcú hegyifogoly” szövegrész.

13. § (1) Ez a rendelet 2013. március 1-jén lép hatályba.

(2) Ez a rendelet

- a) a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló, 1996. december 9-i 338/97/EK tanácsi rendelet 16. és 20. cikke,
 - b) a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló 338/97/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2006. május 4-i 865/2006/EK bizottsági rendelet 66. cikk (6) és (7) bekezdése
- végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 41/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„6. számú melléklet a 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelethez

A tanácsi rendelet 12. cikk 1. pontjával összhangban kijelölt határátkelőhelyek listája

Importra kijelölt határátkelőhelyek = (1)

(Re-)exportra kijelölt határátkelőhelyek = (2)

	Élő állatok	Állati részek, származékok	Élő növények	Növényi részek/ származékok
Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
MVCSV (posta)			1, 2	1, 2
Záhony (közút)	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
Eperjeske (vasút)	2	1, 2	1, 2	1, 2
Röszke (közút)	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
Kelebia (vasút)	2	1, 2	1, 2	1, 2
Mohács (hajó)			1, 2	1, 2
Udvar (közút)			2	2
Gyékényes (vasút)	2	1, 2	1, 2	1, 2
Letenye (közút)	2	1, 2	1, 2	1, 2

Az élő állatok esetében a határátkelők import esetén csak az alábbi fajok vonatkozásában használhatók:

Röszke: Kedvtelésből tartott, nem patás állatok.

Záhony: Kedvtelésből tartott, nem patás állatok, és valamint páratlanujjú patás.

Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér: Valamennyi állat.”

2. melléklet a 41/2013. (II. 14.) Korm. rendelethez

„9. számú melléklet a 292/2008. (XII. 10.) Korm. rendelethez

A kaviár feldolgozása, csomagolása, illetve átcsomagolása iránti kérelem tartalma

Feldolgozás* ☐

Csomagolás ☐

Átcsomagolás ☐

ENGEDÉLYKÉRELEM

[A négyzetben jelölje be a kérelmezett tevékenység(ek) tárgyát!]

Kérelmezőre vonatkozó adatok
1. Kérelmező neve (cég neve):
2. Kérelmező képviselője:
3. Címe (lakóhely/székhely):
4. Amennyiben már nyilvántartásba van véve, az üzem egyedi azonosító kódja:
A kérelmezett tevékenységre vonatkozó információk
5. A tevékenység részletes leírása:
6. A tevékenység végzésének helye:
7. A tevékenység tervezett ideje:
A kérelem tárgyát képező tevékenységre vonatkozó adatok
8. Az évente várhatóan csomagolt, átcsomagolt és/vagy forgalomba hozott kaviár mennyisége:
9. A várhatóan csomagolt, átcsomagolt és forgalomba hozott kaviárt adó tokhalfajok:
10. A kaviár tervezett beszerzési forrása (amennyiben nem saját üzemében történik a tokhalak tenyésztése, a kaviár feldolgozása és/vagy a kaviártartalmú termékek előállítása, illetve csomagolása, a szerződött üzem neve és címe):
Mellékelte dokumentumok
– címke terv – a 13/2011. (V. 9.) KöM rendelet hatálya alá tartozó fajok példányaival végzett tevékenység esetén a tartási/hasznosítási engedély másolata – más üzemmel történő együttműködés esetén a szerződés másolata

* Feldolgozó üzemnek minősülnek a kaviárt előállító akvakultúrák is.

Dátum:

Aláírás:”

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az emberi erőforrások minisztere 13/2013. (II. 14.) EMMI rendelete a települési önkormányzatok könyvtári, közművelődési és múzeumi feladataihoz nyújtott támogatások részletes szabályairól

A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 77. § (2) bekezdés i) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § j) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § p) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszter, továbbá az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § b) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszter egyetértésével – a következőket rendelem el:

I. FEJEZET

A TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

- 1. §** (1) A Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Ktvv.) 2. melléklet IV. fejezet 1. pontja alapján nyújtott támogatások utólagos elszámolás mellett előfinanszírozott, nem visszatérítendő támogatások.
- (2) E rendelet alapján támogatás kizárólag az Európai Bizottság SA.34770 (2012/N-2). számú, a kultúráért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett minisztérium költségvetési fejezetének fejezeti kezelésű előirányzataiból és a Nemzeti Kulturális Alapból nyújtott támogatás tárgyában hozott határozatával összhangban nyújtható.
- (3) A II. Fejezet 1–4. alcíme, 6. alcíme és 7. alcíme szerinti támogatást havonta egyenlő részletekben, 5. alcíme szerinti támogatást 2013. június 30-áig és 8. alcíme szerinti támogatást 2013. március 1-jéig egyösszegben a nettó finanszírozás keretében – a helyi önkormányzatokért felelős miniszter utalványozása alapján – a kincstár folyósítja.
- 2. §** A települési önkormányzat gondoskodik arról, hogy a támogatás az e rendeletben meghatározott célra kerüljön felhasználásra, valamint – ha a támogatás végső felhasználója költségvetési szervként működő könyvtár, muzeális vagy közművelődési intézmény – arról, hogy a végső felhasználó a támogatáshoz a települési önkormányzat fizetési számlájára történő megérkezésétől számított 8 napon belül hozzáférjen.
- 3. §** (1) A települési önkormányzat a támogatás felhasználásáról december 31-i fordulónappal a zárszámadás keretében és annak rendje szerint számol el.
- (2) A támogatás felhasználását a miniszter ellenőrzi.
- 4. §** (1) A nyilvános települési könyvtár és a muzeális intézmény jogutódlással történő megszűnése, illetve átszervezése, fenntartói jogának átadása esetén a támogatás felhasználása a jogelőd és a jogutód fenntartó írásbeli megállapodása alapján történik azzal, hogy a támogatás időarányos része a nyilvános települési könyvtár és a muzeális intézmény megszűnéséig a jogelőd, azt követően pedig a jogutód fenntartót illeti meg.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti megállapodás jogelőd és jogutód fenntartó által hitelesített másolatát a települési önkormányzat a helyi önkormányzatokért felelős miniszterhez nyújtja be, legkésőbb a fenntartói döntést követő 10 munkanapon belül.

II. FEJEZET**AZ EGYES TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK****1. A megyei hatókörű városi múzeum feladatainak támogatása**

- 5. §** (1) A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont a) alpontja szerinti támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) 45/A. § (2) bekezdésében meghatározott feladatok körében a szakfeladatrendről és az államháztartási szakágazati rendről szóló 56/2011. (XII. 31.) NGM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. számú melléklete alapján
- a) a 910201 Múzeumi gyűjteményi tevékenység,
 - b) a 910202 Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység,
 - c) a 910203 Múzeumi kiállítási tevékenység, és
 - d) a 910204 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység
- szerinti szakfeladatrendben nyilvántartandó kiadások finanszírozására használható fel.
- (2) A támogatás legalább 20%-át a megyei hatókörű városi múzeum gyűjteményében lévő, állami tulajdonú kulturális javak kezelésével és megőrzésével összefüggő állományvédelmi, nyilvántartási és feldolgozási feladatok – így különösen digitalizálás, adatbázis építés, a számítógépes nyilvántartásra történő átállás előkészítése, gyűjteményi revízió, az intézmény éves munkatervében jóváhagyott tudományos kutatás – ellátására kell fordítani.
- (3) A támogatás további legalább 20%-át a Kultv. 45/A. § (2) bekezdés b) pont bh) alpontjában meghatározott feladat ellátása körében a következő tevékenységekre kell fordítani:
- a) szaktanácsadás legalább havonta egyszer
 - aa) megelőző műtárgyvédelmi és állományvédelmi tevékenység körében,
 - ab) gyűjteménykezelési, nyilvántartási, gyűjtemény-feldolgozási, különösen digitalizálási tevékenység körében,
 - ac) megyei múzeumi közművelődési koordinátor bevonásával múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében,
 - b) módszertani műhelygyakorlat szervezése, módszertani műhely működtetése
 - ba) restaurálási és műtárgyvédelmi tevékenység körében gyakorlati bemutatóval egybekötve legalább évente kétszer,
 - bb) múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati tevékenység körében megyei múzeumi közművelődési koordinátor bevonásával legalább évente négyszer,
 - c) megyei múzeumi közművelődési koordinátor bevonásával módszertani nap szervezése évente egyszer legalább 6 óra időtartamban,
 - d) múzeum állományvédelmi felelőse helyszíni bejárásának biztosítása a megye területén lévő muzeális intézményekben legalább évente kétszer,
 - e) továbbképzés szervezése vagy befogadása évente legalább egyszer 30 óra időtartamban
 - ea) tudományos kutatási és feldolgozási tevékenység körében,
 - eb) múzeumi kommunikáció, kiadványkészítés, látogatófogadás tevékenység körében,
 - ec) múzeumpedagógiai és közönségkapcsolati feladatellátás módszertana körében.
- 6. §** (1) A támogatás 5. § (3) bekezdése szerinti felhasználásáról a megyei hatókörű városi múzeum 2013. február 15-éig előzetes költségkalkulációt készít, és azt a megyei hatókörű városi múzeum fenntartója annak elkészültétől számított 15 napon belül, de legkésőbb 2013. március 15-éig a Kultv. 45. § (5) bekezdés e) pontja szerinti feladatalapú költségvetés részeként megküldi a miniszternek.
- (2) A támogatás 5. § (3) bekezdése szerinti felhasználásáról a megyei hatókörű városi múzeum a Kultv. 45. § (5) bekezdés d) pontja szerinti beszámolóban is számot ad.

2. A megyei könyvtárak feladatainak támogatása

- 7. §** (1) A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont b) alpontja szerinti támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a Kultv. 66. §-ában foglalt feladatok körében az R. 1. számú melléklete alapján
- a) a 910121 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása,

- b) a 910122 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme, és
 - c) a 910123 Könyvtári szolgáltatások
- szerinti szakfeladatrendben nyilvántartandó kiadásokhoz kapcsolódó személyi juttatások és azok járuléakai, dologi kiadások és felhalmozási kiadások finanszírozására használható fel.
- (2) A támogatás legalább 10%-át könyvtári dokumentum vásárlására kell fordítani, ideértve a nemzetiségi nyelvű könyvtári dokumentumok beszerzését is.

8. § A támogatás felhasználásról a megyei könyvtár a Kultv. 68. § (3) bekezdés d) pontja szerinti beszámolóban is számot ad.

3. A megyeszékhely megyei jogú városok és Szentendre Város Önkormányzatának közművelődési támogatása

9. § A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont c) alpontja szerinti támogatást a Kultv. 76. §-ában és a helyi közművelődésre vonatkozó önkormányzati rendeletben meghatározott feladatok ellátásához szükséges kiadások fedezetére kell fordítani.

4. A települési önkormányzatok támogatása a nyilvános könyvtári ellátási és a közművelődési feladatokhoz

- 10. §** (1) A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont d) alpontja szerinti támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a Kultv. 64. § (1) bekezdésében, 76. §-ában és a helyi közművelődésre vonatkozó önkormányzati rendeletben meghatározott feladatok körében az R. 1. számú melléklete alapján
- 1. a 910121 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása,
 - 2. a 910122 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme,
 - 3. a 910123 Könyvtári szolgáltatások,
 - 4. a 910501 Közművelődési tevékenységek és támogatásuk,
 - 5. a 910502 Közművelődési intézmények, közösségi színterek működtetése,
 - 6. a 910204 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység,
 - 7. a 855931 Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás,
 - 8. a 855935 Szakmai továbbképzések,
 - 9. a 855937 Máshova nem sorolható egyéb felnőttoktatás,
 - 10. a 890114 A hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok és családok életminőségét javító programok,
 - 11. a 890214 A fiatalok társadalmi részvételét segítő programok, támogatások,
 - 12. a 890221 Az időskorúak társadalmi integrációját, az aktív és méltó időskor megteremtését célzó programok,
 - 13. a 890509 Egyéb máshova nem sorolható közösségi, társadalmi tevékenységek támogatása,
 - 14. a 900124 Egyéb előadó-művészeti tevékenység,
 - 15. a 900300 Alkotóművészeti tevékenység,
 - 16. a 900400 Kulturális műsorok, rendezvények, kiállítások szervezése
- szerinti szakfeladatrendben nyilvántartandó kiadások finanszírozására használható fel.
- (2) A 17. § (1) bekezdése szerinti megállapodást kötő önkormányzat kivételével a települési önkormányzat a támogatás legalább 10%-át könyvtári dokumentum vásárlására, további legalább 10%-át a közművelődési intézmények, közösségi színterek működtetésére köteles felhasználni.
- (3) A támogatás felhasználásáról szóló, az 1. melléklet szerinti adatlapot 2014. február 28-áig kell a miniszternek benyújtani.

5. A települési önkormányzatok muzeális intézményi feladatainak támogatása

- 11. §** (1) A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont e) alpontja alapján a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2012. évi CLII. törvény 30. § (3) bekezdése szerinti muzeális intézmény fenntartásához – a 2011. évi látogatószámhoz és a 2011. évben a muzeális intézmény gondozásában lévő gyűjtemény nagyságához igazodóan – a 2. mellékletben meghatározott mértékű támogatás vehető igénybe.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti támogatás az R. 1. számú melléklete alapján
- a) a 910201 Múzeumi gyűjteményi tevékenység,

- b) a 910202 Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység,
 - c) a 910203 Múzeumi kiállítási tevékenység,
 - d) a 910204 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység
- szerinti szakfeladatrendben nyilvántartandó kiadások finanszírozására használható fel.

- 12. §** (1) A Kvtv. 2. melléklet IV. fejezet 1. pont e) alpontja alapján további együttesen összesen 135,3 millió forint támogatást (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) igényelhetnek azok a települési önkormányzatok, amelyek 2013. január 1-jét megelőzően is múzeumot tartottak fenn és erre a feladatra 2013. évben legalább 1 millió forint támogatást biztosítanak saját költségvetésükből.
- (2) A támogatás csak olyan múzeum fenntartásához igényelhető, amely 2011. évre vonatkozóan teljesítette az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló 288/2009. (XII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott statisztikai adatszolgáltatási (a továbbiakban: statisztikai adatszolgáltatás) kötelezettséget.
- 13. §** (1) A települési önkormányzat a támogatásra vonatkozó kérelmet a kincstár által üzemeltetett elektronikus rendszerben 2013. április 2-áig történő rögzítéssel, valamint papír alapon, az onnan kinyomtatott és cégszerűen aláírt, 3. melléklet szerinti adatlapon, két eredeti példányban, postai úton 2013. április 3-áig együttesen nyújthatja be a miniszterhez a kincstár – kérelmező székhelye szerint – illetékes területi szerve (a továbbiakban: Igazgatóság) útján.
- (2) A benyújtási határidő elmulasztása jogvesztő, a kizárólag postai úton benyújtott kérelem érvénytelen.
- (3) A kérelemhez csatolni kell a támogatás-igénylés alapjául szolgáló saját forrás betervezését igazoló önkormányzati költségvetési rendelet megfelelő fejezetének hiteles másolatát.
- (4) Az Igazgatóság a kérelem hiánypótlására legfeljebb 8 napos határidőt tűzhet ki.
- 14. §** (1) Az Igazgatóság a hiánytalan kérelmeket legkésőbb 2013. április 26-áig továbbítja a miniszternek.
- (2) A támogatásról a miniszter annak figyelembevételével dönt, hogy a támogatásból 67,65 millió forint a 2011. évi statisztikai adatszolgáltatás szerinti látogatószám, 67,65 millió forint a 2011. évi statisztikai adatszolgáltatás szerint leltározott gyűjtemény nagysága alapján, arányosítva kerül szétosztásra.
- (3) A miniszter a támogatásban részesített települési önkormányzatok és a részükre jóváhagyott támogatás összegének jegyzékét 2013. május 30-áig utalványozás céljából megküldi a helyi önkormányzatokért felelős miniszternek, ezzel egyidejűleg a támogatási döntést az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi.

6. Budapest Főváros Önkormányzatának múzeumi, könyvtári és közművelődési támogatása

- 15. §** (1) A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont f) alpontja szerinti támogatást (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a Budapesti Művelődési Központ, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és a Budapesti Történeti Múzeum működésének és feladatellátásának biztosításához kapcsolódó személyi juttatások és azok járuléakai, dologi kiadások, valamint felhalmozási kiadások fedezetére kell fordítani.
- (2) A támogatás legalább 10%-át könyvtári dokumentum vásárlására, további legalább 10%-át módszertani szakirányításra vonatkozó feladat ellátására kell fordítani.
- (3) A támogatás a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár vonatkozásában az R. 1. számú melléklete alapján
- a) a 910121 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása,
 - b) a 910122 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme, és
 - c) a 910123 Könyvtári szolgáltatások
- szerinti szakfeladatrendben nyilvántartandó kiadások finanszírozására használható fel.
- (4) A támogatás a Budapesti Történeti Múzeum vonatkozásában az R. 1. számú melléklete alapján
- a) a 910201 Múzeumi gyűjteményi tevékenység,
 - b) a 910202 Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység,
 - c) a 910203 Múzeumi kiállítási tevékenység, és
 - d) a 910204 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység
- szerinti szakfeladatrendben nyilvántartandó kiadások finanszírozására használható fel.

7. A fővárosi kerületi önkormányzatok közművelődési támogatása

- 16. §** A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont g) alpontja szerinti támogatást a Kultv. 76. §-ában és a helyi közművelődésre vonatkozó önkormányzati rendeletben meghatározott feladatok ellátására kell fordítani.

8. A megyei könyvtár kistépülési könyvtári és közművelődési célú kiegészítő támogatása

- 17. §** (1) A Kvtv. 2. melléklet IV. Fejezet 1. pont h) alpontja szerinti támogatást (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) az 5000 főnél kisebb lakosságszámmal rendelkező települési önkormányzat által a megyei könyvtárral kötött megállapodás alapján igénybe vett, a Könyvtári Szolgáltató Rendszer (a továbbiakban: KSZR) által nyújtott szolgáltatások teljesítéséhez kapcsolódó kiadásokra lehet felhasználni.
- (2) Ha a megyei könyvtár a KSZR szolgáltatás megszervezéséhez megállapodást köt a városi könyvtárral, a városi könyvtár által ellátott feladatok költségeinek fedezetéről az (1) bekezdés szerinti támogatás keretei között a megyei könyvtár gondoskodik.
- 18. §** A támogatás lakosságszám-kategória szerinti fajlagos összegét a miniszter a 4. melléklet alapján állapítja meg, és a támogatásban részesített települési önkormányzatok, valamint a részükre jóváhagyott támogatás összegének jegyzékét 2013. február 20-áig utalványozás céljából megküldi a helyi önkormányzatokért felelős miniszternek.

III. FEJEZET**ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

- 19. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és 2014. december 31-én hatályát veszti.

Balog Zoltán s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet a 13/2013. (II. 14.) EMMI rendelethez

A nyilvános könyvtári ellátási és a közművelődési feladatokhoz nyújtott támogatás elszámoló lapja

Települési önkormányzat neve:

	A	B	C
1	Felhasználási cél	2013. évben lakosságszám arányában kapott központi költségvetési támogatásból felhasznált összeg, E Ft	A települési önkormányzat 2013. évi teljes kiadása az adott szakfeladatra, E Ft
2	910121 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása		
3	A fenti összegből dokumentumvásárlás		
4	910122 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme		
5	910123 Könyvtári szolgáltatások		
6	910501 Közművelődési tevékenységek és támogatásuk		
7	910502 Közművelődési intézmények, közösségi színterek működtetése		
8	855931 Iskolarendszeren kívüli nem szakmai oktatás		
9	855935 Szakmai továbbképzések		
10	855937 M.n.s. egyéb felnőttoktatás		
11	890114 A hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok és családok életminőségét javító programok		
12	890214 A fiatalok társadalmi részvételét segítő programok, támogatások		
13	890221 Az időskorúak társadalmi integrációját, az aktív és méltó idősor megteremtését célzó programok		
14	890509 Egyéb m.n.s. közösségi, társadalmi tevékenységek támogatása		
15	900124 Egyéb előadó-művészeti tevékenység		
16	900300 Alkotóművészeti tevékenység		
17	900400 Kulturális műsorok, rendezvények, kiállítások szervezése		
18	910204 Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység		
19	Összesen		
20	A lakosságszám arányában kapott központi költségvetési támogatás összege 2013. évben		

....., 201.....

.....
cégszerű aláírás

2. melléklet a 13/2013. (II. 14.) EMMI rendelethez

A települési önkormányzatok muzeális intézményi feladatainak támogatására igénybe vehető támogatás települési önkormányzatonkénti összege

	A	B	C
1	Megye	Település	Támogatás E Ft
2	Bács	Baja	19 306
3	Bács	Dunavecse	2 126
4	Bács	Hajós	10 681
5	Bács	Kalocsa	15 915
6	Bács	Kiskunfélegyháza	17 753
7	Bács	Kiskunhalas	14 703
8	Bács	Szalkszentmárton	5 488
9	Baranya	Mohács	11 012
10	Békés	Biharugra	1 222
11	Békés	Gyula	12 024
12	Borsod	Mezőkövesd	17 704
13	Borsod	Pácin	7 096
14	Borsod	Putnok	9 052
15	Borsod	Rudabánya	9 999
16	Borsod	Sárospatak	3 787
17	Borsod	Szerencs	11 994
18	Borsod	Telkibánya	6 066
19	Borsod	Tokaj	9 451
20	Csongrád	Csongrád	4 539
21	Csongrád	Makó	14 113
22	Csongrád	Szegvár	3 518
23	Csongrád	Szentes	22 420
24	Fejér	Cece	1 761
25	Fejér	Dunaújváros	33 480
26	Fejér	Füle	1 162
27	Fejér	Kápolnásnyék	1 761
28	Fejér	Sukoró	2 064
29	Fejér	Tác	30 241
30	Győr	Csorna	5 966
31	Győr	Fertőrákos	5 995
32	Győr	Kapuvár	4 157
33	Győr	Sopron	48 616
34	Hajdú	Álmosd	3 544
35	Hajdú	Balmazújváros	5 554
36	Hajdú	Berettyóújfalu	12 092
37	Hajdú	Hajdúböszörmény	15 289
38	Hajdú	Hajdúszoboszló	11 755
39	Hajdú	Nagykerek	3 105
40	Hajdú	Püspökladány	6 449
41	Hajdú	Tiszacsege	2 052
42	Heves	Hatvan	3 705
43	Heves	Heves	3 497
44	Heves	Parád	1 100
45	Jász	Jászberény	17 455
46	Jász	Karcag	12 287

47	Jász	Kunszentmárton	9 956
48	Jász	Mezőtúr	6 638
49	Jász	Tiszaöldvár	8 533
50	Jász	Tiszaújváros	7 345
51	Jász	Túrkeve	9 288
52	Komárom	Ászár	1 000
53	Komárom	Komárom	15 851
54	Nógrád	Bánk	1 281
55	Nógrád	Csésztve	6 097
56	Nógrád	Hollókő	5 359
57	Nógrád	Horpács	4 046
58	Nógrád	Pásztó	17 950
59	Nógrád	Szécsény	24 956
60	Pest	Aszód	17 830
61	Pest	Cegléd	25 676
62	Pest	Nagykőrös	15 559
63	Pest	Ráckeve	7 963
64	Pest	Szob	4 201
65	Pest	Tápiószele	7 873
66	Pest	Vác	27 188
67	Pest	Verőce	5 496
68	Pest	Zebegény	11 047
69	Somogy	Balatonszárszó	4 360
70	Somogy	Lakócsa	1 154
71	Somogy	Nikla	3 572
72	Somogy	Somogytúr	2 246
73	Somogy	Újvárfalva	1 134
74	Szabolcs	Kisvárd	9 018
75	Szabolcs	Mátészalka	15 890
76	Szabolcs	Szabolcs	3 089
77	Szabolcs	Tiszabercel	1 205
78	Szabolcs	Tiszacsécse	1 848
79	Szabolcs	Tiszavasvári	8 586
80	Szabolcs	Vásárosnamény	16 009
81	Tolna	Simontornya	7 950
82	Vas	Cák	1 908
83	Vas	Körmend	6 164
84	Vas	Kőszeg	23 588
85	Vas	Sárvár	22 500
86	Vas	Szentgotthárd	3 140
87	Vas	Vasvár	6 624
88	Veszprém	Kővágóörs	1 500
89	Veszprém	Pápa	13 288
90	Zala	Keszthely	32 096
91	Zala	Nagykanizsa	18 940
92	Összesen		910 000

3. melléklet a 13/2013. (II. 14.) EMMI rendelethez

Kérelem muzeális intézmény fenntartásának támogatása iránt

A kérelmező megnevezése, címe:

.....

A kérelmező pénzforgalmi jelzőszáma:

.....

A kérelmező KSH kódja vagy törzsszáma:

.....

Kapcsolattartó személy neve, telefonszáma:

.....

A [muzeális intézmény megnevezése]
 fenntartására 2013-ban az Önkormányzat saját forrásból az alábbi összeg ráfordítását tervezi:

A muzeális intézmény megnevezése, címe, működési
 engedélyének száma

Saját forrás mértéke
 (E Ft-ban)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. melléklet a 13/2013. (II. 14.) EMMI rendelethez

A megyei könyvtár kistépülési kiegészítő támogatásának számítása

$$T1 = T2 \cdot 0,8$$

$$T2 = 1\,700\,000 / (K1 \cdot 0,6 + K2 + K3 \cdot 1,2)$$

$$T3 = T2 \cdot 1,2$$

ahol:

- T1 az 1000 fő lakosságszámú és az alatti település támogatásának fajlagos összege E Ft,
 T2 az 1001–1500 fő lakosságszám közötti település támogatásának fajlagos összege E Ft,
 T3 az 1501–5000 fő lakosságszám közötti település támogatásának fajlagos összege E Ft.
 K1 a megállapodást kötött, 1000 fő lakosságszámú és az alatti települések száma,
 K2 a megállapodást kötött, 1001–1500 fő lakosságszám közötti települések száma,
 K3 a megállapodást kötött, 1501–5000 fő lakosságszám közötti települések száma.

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 3/2013. (II. 14.) AB határozata a Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzése alaptörvény-ellenességéről és megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése bírói döntések alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszok alapján – *dr. Balsai István és dr. Pokol Béla* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, *dr. Bihari Mihály* alkotmánybírónak a határozat 2. pontjára vonatkozó párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Bihari Mihály* alkotmánybírónak a határozat 1. pontjára vonatkozó különvéleményével és *dr. Bragyova András* alkotmánybírónak a határozat 2. pontjára vonatkozó különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzése sérti az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében biztosított békés gyülekezéshez való jogot, ezért a bírósági végzést megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 9. §-a szerinti bírói felülvizsgálatnak van helye a rendőrségnek a rendezvény bejelentéséről hozott, hatáskör hiányát megállapító határozatával szemben. A bíróság a hatáskör hiányát megállapító rendőrhatalósági határozat jogszerűségét és megalapozottságát érdemben vizsgálja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. A Lehet Más a Politika (a továbbiakban: indítványozó) 2012. április 25-én érkezett első alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzését (a továbbiakban: első bírósági végzés) támadta.
Az alapul szolgáló tényállás szerint 2012. február 6-án az indítványozó a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 6. §-ának megfelelően az illetékes rendőrkapitányságnak bejelentette, hogy 2012. március 15-én rendezvényt kíván tartani a Hősök terén. A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) ugyanaznap hozott 01000/6480-2/2012. ált. számú végzésében (a továbbiakban: első rendőrségi végzés) megállapította a hatáskörének hiányát. Az első rendőrségi végzés indokolása szerint Budapest Főváros Önkormányzata a 2012. január 10-ei FPH061/555-3/2012. számú közterület-használati megállapodásban a Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal használatába adta a Hősök terét. A közterület-használati engedély folytán pedig a rendőrség szerint a megjelölt terület elvesztette „a Gytv. 15. § a) pontja értelmében vett közterületi jellegét”, következésképpen a szóban forgó területre bejelentett rendezvény nem tartozik a Gytv. hatálya alá, s a rendőrségnek nincs hatásköre a rendezvény elbírálására.
A panaszos ezt követően a Gytv. 9. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszékhez fordult, és kérte az első rendőrségi végzés hatályon kívül helyezését, tekintettel arra, hogy az az ügy érdemében hozott olyan döntésnek minősül, amely a rendezvény megtiltásával azonos hatályú, s a végzés alaptörvény-ellenes módon korlátozza a békés gyülekezéshez való jogot.
A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy a BRFK a bejelentést nem vizsgálta érdemben, és nem is döntött érdemben a rendezvény megtiltásáról. Az első bírósági végzés szerint a BRFK a rendezvényre vonatkozó bejelentést azért utasította el, mert azt állapította meg, hogy a kérdésben nincs hatásköre. A bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy neki sincs lehetősége a kérdés érdemi elbírálására, ezért a végzésben a Gytv. 8. § (3) bekezdése alapján – a Ket. rendelkezéseit figyelembe véve – hatáskörének hiányát állapította meg, és az ügyet fellebbezésként áttette az Országos Rendőr-főkapitánysághoz (a továbbiakban: ORFK).

Az indítványozó az első bírósági végzéssel szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben az első bírósági végzés megsemmisítését kérte. Ezt az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a IV/2878/2012. számon nyilvántartásba vette.

2. A IV/2878/2012. számon nyilvántartásba vett első panasz szerint az Alaptörvényben biztosított békés gyülekezéshez és a jogorvoslathoz való alapvető jog sérelmét okozta, hogy a Fővárosi Törvényszék az első rendőrségi végzést érdemben nem vizsgálta. Az indítványozó utal arra, hogy a békés gyülekezéshez való jog érvényesülése érdekében a Gytv. gyors, egyfokú hatósági és bírósági eljárást intézményesít, rövid határidőkkel. Ez a garanciája annak, hogy a közéleti eseményekre időben reagáló rendezvényeket lehessen tartani. Az indítványozó szerint a gyülekezések esetében akkor hatékony a jogorvoslat, ha a rendezvény előzetes megtiltásával és az azzal azonos hatású más közigazgatási döntéssel szemben olyan időpontban kerülhet sor a jogorvoslati döntésre, mely lehetővé teszi a jogsérelem időben történő orvosolását. Az indítvány szerint ennek megfelelően értelmezendő a Gytv. 9. § (1) bekezdése, amely „az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát” biztosítja. A határozat szó ugyanis magában foglalja az ügy érdemében és nem érdemében hozott közigazgatási aktusokat is. Ellenkező esetben ugyanis a Gytv. garanciarendszere egyes rendőrségi döntések esetében nem érvényesülne, ahogyan arra a jelen ügy is példa. Az indítványozó szerint az alapjogsérelmet a Gytv. 9. § (1) bekezdésének alaptörvénytől való értelmezése okozta, ezért az indítványozó elsődlegesen az első bírósági végzés megsemmisítését kezdeményezte. Ha azonban az Alkotmánybíróság azt állapítaná meg, hogy a bíróság a Gytv. 9. § (1) bekezdésének az egyetlen helyes és az Alaptörvénnyel is összhangban álló értelmezését követte, akkor az indítványozó másodlagosan a Gytv. 9. §-a megsemmisítését kérte.
3. Az Alkotmánybíróság 2012. augusztus 3-án megkereste Budapest főpolgármesterét, hogy a jogvita alapjául szolgáló közterület-használati engedély másolatát küldje el az Alkotmánybíróság részére. A főpolgármester a 2012. augusztus 29-én érkezett leveléhez csatolta a 2012. január 10-én kelt FPH061/555-3/2012. számú közterület-használati megállapodás másolatát. Eszerint a fővárosi önkormányzat összesen tíz budapesti közterületet (ideértve a Hősök tere teljes területét) „az 1848-as forradalom emlékére rendezett nemzeti ünnep rendezvényeinek lebonyolítása céljából” 2012. március 15-ére a főpolgármesteri hivatal használatába adott. A főpolgármester tájékoztatta továbbá az Alkotmánybíróságot arról, hogy a főpolgármesteri hivatal 2012. február 28-án kelt FPH015/117-6/2012. számú levélben lemondott arról, hogy a március 15-ei ünnepségek során a Hősök tere, az Andrássy út és a Blaha Lujza tér közterületeket használja.
4. Az Alkotmánybíróság 2012. augusztus 3-án levelet küldött az indítványozónak is, amelyben az alkotmányjogi panasz benyújtása óta született, az ORFK-nak a fellebbezés ügyében hozott döntését és az azt követő bírósági határozat másolatának megküldését kérte. Az indítványozó a 2012. augusztus 23-án érkezett levelében azt a tájékoztatást küldte, hogy a hatáskör hiányát megállapító első rendőrségi végzést az ORFK 29000/7337-3/2012. ált. számú végzésében (a továbbiakban: második rendőrségi végzés) helybenhagyta, a Fővárosi Törvényszék 7.Kpk.45.646/2012/3. számú végzése (a továbbiakban: második bírósági végzés) viszont hatályon kívül helyezte a rendőrségi végzéseket, valamint a BRFK-t új eljárásra utasította. Az indítványozó levélben megküldte a végzések másolatát, és arról is tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az indítványozó a jogorvoslati eljárással eltelt idő miatt a 2012. március 15-ei rendezvény megtartására vonatkozó bejelentését visszavonta.
5. 2012. szeptember 3-án az indítványozó újabb alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyet az Alkotmánybíróság a IV/3351/2012. számon vett nyilvántartásba. Ebben a panaszos a második rendőrségi végzést felülvizsgáló második bírósági végzés megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. A második bírósági végzés szerint valamely terület közterületi minősége nem változik attól, hogy az önkormányzati tulajdonú közterület használatát megállapodás korlátozza. Ellenkező esetben ugyanis, közterület-használati engedély birtokában a közterület magánterületnek számítana, ahol a szóban forgó rendezvény bejelentés nélkül is megtarthatóvá válna. Tekintettel arra, hogy a Hősök tere közterületi minőségét a közterület-használati megállapodás ellenére megtartotta, a rendőrségnek a bejelentést érdemben kellett volna vizsgálnia. A bíróság ezért a rendőrségi végzéseket hatályon kívül helyezte. A panaszos szerint a második bírósági végzés sértette a békés gyülekezéshez fűződő jogát, mert „a bíróság a Gytv. jogorvoslatra vonatkozó rendelkezéseit olyan módon értelmezte, hogy az az időbeli dimenzióra tekintettel már nem volt alkalmas arra, hogy a jogsértően tudomásul nem vett rendezvény megtartható legyen”. Álláspontja szerint sérült továbbá a jogorvoslathoz való jog is, mert a gyülekezés bejelentésével összefüggő rendőrhatalósági határozat érdemi felülvizsgálatára nyitva álló, törvényben biztosított háromnapos határidő helyett a bíróság a rendezvény megtartásának biztosítására nem alkalmas időpontban állapította meg, hogy a rendőrségi végzések törvényt sértőek voltak.

A panaszos szerint az első bírósági végzés az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, ezért az Abtv. 27. §-ában meghatározott feltételeknek megfelel. Ha ennek ellenére az Alkotmánybíróság az első bírósági végzést nem tekintené az ügy érdemében hozott döntésnek, akkor a panaszeljárást a második bírósági végzéssel szemben lefolytatható.

II. A panasz elbírálása során irányadó jogszabályi rendelkezések

1. Az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott rendelkezései:

„VIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.”

„XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

2. A Gytv. vonatkozó rendelkezései:

„6. § A közterületen tartandó rendezvény szervezését a rendezvény helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak, Budapesten a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak (a továbbiakban: rendőrség) legalább három nappal a rendezvény megtartásának tervezett időpontját megelőzően kell bejelenteni. A bejelentési kötelezettség a rendezvény szervezőjét terheli.”

„8. § (3) A rendőrség eljárására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai az irányadók.”

„9. § (1) A rendőrség határozata ellen fellebbezésnek helye nincs; a határozat közlésétől számított három napon belül a szervező kérheti az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát. A kérelemhez csatolni kell a rendőrség határozatát.

(2) A bíróság a kérelem beérkezésétől számított három napon belül, nemperes eljárásban, népi ülnökök közreműködésével, szükség esetén a felek meghallgatása után határoz. Ha a kérelemnek helyt ad, hatályon kívül helyezi a rendőrség határozatát, ellenkező esetben a kérelmet elutasítja. A bíróság határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak. [...]

„15. § E törvény alkalmazásában

a) közterület: a mindenki számára korlátozás nélkül igénybevehető terület, út, utca, tér; [...]

III. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panaszok befogadhatók-e, vagyis megfelelnek-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.

1. A befogadhatóság formai feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott:

1.1. Az indítványozó teljesítette az Abtv. 51. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket, mert képviselőként a Budapesti Ügyvédi Kamara által nyilvántartott ügyvéd nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt, és az indítványozó csatolta a szabályos ügyvédi meghatalmazást.

1.2. Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek is. Az alkotmányjogi panasz tartalmazza az Alkotmánybíróság Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörére vonatkozó indokolt hivatkozást. Az indítványozó kifejezetten megjelöli az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében elismert békés gyülekezéshez való jogot és a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslatihoz fűződő jogot.

Az Alkotmánybíróságnak állást kellett foglalnia abban a kérdésben is, hogy az alkotmányjogi panasz határozott kérelmet tartalmaz-e, a panaszos ugyanis elsődlegesen az első bírósági végzés, másodlagosan a második bírósági végzés, illetve a Gytv. 9. §-ának megsemmisítését indítványozza.

Az Abtv. 52. § (1) bekezdés f) pontja szerint az indítvány – többek között – akkor minősül határozottnak, ha kifejezett kérelmet tartalmaz a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat kizárólag a megjelölt alkotmányossági kérelemre vonatkozik. Ez a rendelkezés ugyanakkor nem érinti az Alkotmánybíróságnak – többek között – az Abtv. 28. § (1) bekezdésében meghatározott, hivatalból megtehető megállapításokra vonatkozó hatáskörét. Az Abtv. 28. § (1) bekezdése lehetővé teszi az Alkotmánybíróság számára az átjárást a 27. § szerinti panaszról a 26. § szerinti panaszeljárástba. [Az Abtv. 52. § (2) bekezdésének szövegszerű értelmezése szerint az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában meghatározott eljárásban a 26. § szerinti normakontrollt lefolytathatja, de a 26. § alapján indult eljárásban a bírói döntést nem vizsgálhatná. Az Abtv. 52. § (2) bekezdésének az alkotmányjogi panasz rendszerére figyelemmel lévő értelmezése szerint viszont az Abtv. nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy az „átjárás” a másik irányba, a 26. §-ból a 27. §-ba is megtörténhessen.]

Az alkotmányjogi panaszt beküldőnek – főszabály szerint – el kell tudnia döntenie, hogy mit kezdeményez: az Alkotmánybíróság Abtv. 26. § (1) bekezdése, esetleg (2) bekezdése vagy a 27. §-a szerinti eljárását. Ugyanakkor elképzelhető, hogy egy konkrét ügyben nem dönthető el egyértelműen, hogy a jogi norma vagy annak eseti alkalmazása okozza-e az állítólagos alaptörvény-sérelmet. Sőt, elképzelhető, hogy a bíróság jogalkalmazása és

az annak alapjául szolgáló norma alkotmányossága egyaránt kétséges. Nem zárható ki ezért teljesen annak a lehetősége, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában elsődleges és másodlagos kérelmet fogalmazzon meg. [Ezt támogatja a korábbi alkotmánybíróági gyakorlat is, amely érdemben elbírálta azokat az indítványokat, amelyek elsődleges és másodlagos kérelmeket fogalmaztak meg (alkotmányjogi panaszban utólagos normakontroll-kérelmet, vagy például utólagos normakontroll indítványban mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását).]

Jelen esetben az indítványozó elsődlegesen a bíróság eseti jogalkalmazó döntését sérelmezi. Kifejezésre juttatja ugyanakkor, hogy a norma alkotmányosságának kérdése is felvetődik, ha a sérelmezett jogértelmezés „élő jognak” tekinthető, vagyis a norma jellemzően azzal a tartalommal érvényesül, ahogyan az első bírósági végzést hozó bíróság értelmezte.

Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a konkrét ügyben az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatát igényli annak a kérdésnek az eldöntése, hogy az állított alaptörvény-ellenesség a jogalkotás vagy a jogalkalmazás szintjét érinti-e.

- 1.3. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó az első bírósági végzést 2012. március 20-án vette át, alkotmányjogi panaszát tehát a hatvan napos határidőn belül, 2012. április 25-én érkezett az Alkotmánybíróságra. A 2012. július 13-án kelt második bírósági végzést a panaszos számára 2012. július 20-án kézbesítették, az alkotmányjogi panaszt ebben az esetben is az előírt hatvan napos határidőn belül, 2012. augusztus 23-án nyújtották be az első fokon eljáró bírósághoz.
2. A befogadhatóság tartalmi feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg:

Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket. Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a és az 51. § (1) bekezdése szerinti jogosultnak tekinthető, nyilvánvalóan érintett, hiszen a jelen ügyre okot adó jogvitában félként szerepel.
- 2.2. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette. A panaszos a jogvitában született első bírósági végzéssel szemben nyújtotta be első alkotmányjogi panaszát (IV/2878/2012.). E bírósági végzéssel szemben további jogorvoslatnak helye nincs. Az első alkotmányjogi panasz benyújtását követően a második rendőrségi végzéssel szemben a panaszos bírói felülvizsgálattal élt. Az ügyben hozott jogerős bírósági végzéssel szemben a panaszos ismét Alkotmánybírósághoz fordult (IV/3351/2012.). A második bírósági végzéssel szemben sincs helye jogorvoslatnak.
- 2.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Bár e két követelmény vaglyagos, jelen ügy befogadását mindkét szempont alátámasztja.

Egyfelől a most vizsgált ügyben elmaradt annak bírósági vizsgálata, hogy a Gytv. procedurális rendelkezései akadályát jelentik-e egy közéleti rendezvény megtartásának, ha a bejelentett helyszínre a bejelentőtől eltérő személy közterület-használati engedéllyel rendelkezik. A rendőrségi végzés érdemi vizsgálatát elutasító bíróság nem a gyülekezési szabadsággal kapcsolatos jogvitaként tekintett a problémára, és ez a tény az ügy kimenetelét, a kifogásolt bírósági végzéseket érdemben befolyásolta.

Másfelől az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra, hogy jelen ügy tárgya egy 2012. március 15-ei rendezvény Hősök terén való megtartásának elmaradása. Az alkotmánybíróági határozat értelemszerűen nem tudja utólag biztosítani, hogy az indítványozók gyülekezési jogukat visszamenőlegesen érvényesíthessék. A döntésnek tehát ily módon nem lehet közvetlen hatása az alkotmányjogi panaszt benyújtó konkrét ügyére {3003/2012. (IV. 21.) AB végzés Indokolás [5]–[6]}. Az alkotmányossági vizsgálat jelen ügyben a panaszos helyzetének változását oly módon tudja befolyásolni, hogy az Alkotmánybíróság – amennyiben annak feltételei fennállnak –, megállapíthatja a gyülekezési jog megsértésének megtörténtét, ami a mostani ügyben morális elégtételt jelenthet a jogsérelmet szenvedettek számára. [Ehhez hasonlóan az Emberi Jogok Európai Bírósága a Bukta és Mások kontra Magyarország (25691/04., 2007. július 17.) ügyben hozott ítéletében egy felosztott gyülekezés kapcsán állapította meg utólag a jogsértés megtörténtét, és azt a bíróság – az esetlegesen elszenvedett morális károkra tekintettel – elégséges jogorvoslatnak ítélte.]

Emellett az alkotmányjogi probléma vizsgálata az egyedi ügyön túlmutató jelentőségű, hiszen az Alkotmánybíróság érdemi határozata a jövőre nézve megfogalmazhatja azokat a szempontokat, amelyeket figyelembe véve a gyülekezési ügyben eljáró jogalkalmazók ilyen és hasonló jogvitákban kellőképpen mérlegelni tudnak. Az Alkotmánybíróság az érdemi eljárás során megválaszolandó alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek elsősorban azt tekinti, hogy összhangban áll-e az Alaptörvénnyel a Gytv. 9. § (1) bekezdésének az az értelmezése, amely kizárólag a gyülekezést formálisan megtiltó rendőrségi döntés esetében biztosít érdemi bírói felülvizsgálatot. Mindezen szempontok alapján az Alkotmánybíróság 2012. október 1-jei teljes ülése az alkotmányjogi panaszokat befogadta. Ez követően az előadó alkotmánybíró az Ügyrend 32. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszok alapjául szolgáló jogvita tárgyára és a jogvitában résztvevő felek személyének azonosságára tekintettel elrendelte a IV/3351/2012. számú ügynek a IV/2878/2012. számú ügghöz való egyesítését.

IV. Az Alkotmánybíróság a határozat IV. részében a panaszosnak azt az állítását vizsgálta, amely szerint a gyülekezéshez való alapvető jog sérelmét okozta, hogy a Fővárosi Törvényszék az első rendőrségi végzésről érdemben nem döntött. Ennek során elsőként bemutatja az indítványozó érveit (1), majd felvázolja, hogy az Alkotmánybíróság a 2011. december 31-ig hatályos Alkotmány alapján milyen értelmet adott a gyülekezési szabadságnak, megvizsgálja, hogy az Alaptörvény miképpen biztosítja a gyülekezés szabadságát, s hogy az Alaptörvény szövege változtatott-e a gyülekezési jog korábban érvényesülő felfogásán (2). Ezt követően a mostani ügyben felmerült, a gyülekezés helyének megválasztásával kapcsolatos irányadó alkotmányjogi szempontokat mutatja be (3).

1. Az indítványozó szerint a Gytv. által intézményesített gyors, egyfokú hatósági és bírósági eljárás a garanciája annak, hogy a közéleti eseményekre időben reagáló rendezvényeket lehessen tartani. A gyülekezések esetében akkor hatékony a jogorvoslat, ha a rendezvény előzetes megtiltásával és az azzal azonos hatású más közigazgatási döntéssel szemben olyan időpontban kerülhet sor a jogorvoslati döntésre, amely lehetővé teszi a jogsérelem időben történő orvosolását. Az indítványozó szerint ennek megfelelően értelmezendő a Gytv. 9. § (1) bekezdése, amely „az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát” biztosítja. A határozat szó magában kell hogy foglalja az ügy érdemében és nem érdemében hozott közigazgatási aktusokat, ellenkező esetben (ahogyan azt a mostani ügy bizonyítja) a Gytv. garanciarendszere egyes rendőrhatalósági döntések esetében nem tud érvényesülni.
2. Az Alkotmánybíróság az alaptörvénybeli gyülekezési jog tartalmának értelmezésekor a 22/2012. (V. 11.) AB határozat következő megállapításából indult ki: Az Alkotmánybíróság „az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges.” (Indokolás [40])

A 2011. december 31-éig hatályos Alkotmány 62. § (1) bekezdésében a Magyar Köztársaság elismerte a békés gyülekezés jogát és biztosította annak szabad gyakorlását. A 2012. január elsejétől hatályos Alaptörvény mindenki jogát biztosítja a „békés gyülekezéshez”. Bár az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésének szövege kifejezetten nem követeli meg az államtól, hogy az emberek szabad gyülekezését biztosítsa, ez a kötelezettség az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből következik, ez utóbbi rendelkezés ugyanis minden alapvető (ideértve a gyülekezési) jog védelmét az állam elsőrendű kötelezettségévé teszi. Az állam jogalkotó és jogalkalmazó intézményei tehát kötelesek biztosítani, hogy a gyülekezni kívánók élhessenek az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogukkal. Az Alkotmánybíróság ezért továbbra is irányadónak tekinti a korábbi határozataiban foglalt gyülekezési szabadsággal kapcsolatos megállapításokat.

Az alkotmánybírói gyakorlatban a gyülekezési jog a tágabb értelemben vett véleménynyilvánítási szabadság része, amely a közügyekre vonatkozó, békés jellegű közös vélemény-kifejezést biztosítja. Az alkotmányos védelem tehát a közügyekről folytatott nyilvános vitában való részvételt célzó rendezvényeket illeti meg, amelyek segítik a közérdekű információk megszerzését és másokkal való megosztását, valamint a vélemények közös kinyilvánítását [55/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 442, 449.; 75/2008. (V. 29.) AB határozat, ABH 2008, 651, 662–663.]. Az, hogy egy rendezvény közügyet érint-e, következőképpen gyülekezésnek minősül-e az Alaptörvény értelmében, a kifejezésre juttatni szándékozott vélemény tartalmától, formájától és kontextusától függ.

A békés gyülekezéshez való jognak (együtt a véleménynyilvánítás szabadságával és az egyesülés szabadságával) van egy egymáshoz szorosan kapcsolódó lényeges tartalma, amely a demokratikus társadalmi gyakorlat előfeltétele. Kollektív véleménynyilvánítási joguk alapján a polgárok az országos és a helyhatósági választások időpontja közötti időben is véleményt nyilváníthatnak a széles értelemben vett közügyeket érintő kérdésekben. Ilyen közügyet érintő kérdés például, hogy miként viszonyulunk a történelemhez, milyen eseményt és milyen módon tartunk ünneplésre méltónak. A gyülekezési jog alapján megtartott rendezvények alkalmasak az egymás mellett élő, de egymástól

részben vagy jelentősen eltérő történelmi narratívák megjelenítésére. Ettől nem teljesen független a gyülekezési jognak az a korábbi alkotmánybíróági gyakorlatban megjelent aspektusa, amely a rendezvények szervezésében elsősorban azt az eszközt látja, amellyel a polgárok a politikai folyamatokat kritikával illethetik. E felfogásban a gyülekezési jog a politikai, társadalmi rend, a képviseleti szervek legitimitásának megszilárdítása szempontjából is értéket jelent. A gyülekezés ugyanis a kormányzat és a közvélemény számára is jelzi a meglévő társadalmi feszültségeket, és lehetővé teszi a nyilvános politika korrekcióját. [Lásd 4/2007. (II. 13.) AB határozat, ABH 2007, 911, 914.]

Az egyén gyülekezési szabadságába tartozik, hogy gyülekezést szervezzon és gyülekezésen vegyen részt. A gyülekezés szervezésének lényegi eleme (olykor egy adott közügyben való vélemény-kifejezés része) annak megválasztása, hogy a rendezvényre milyen céllal, hol, mikor és milyen körülmények között kerüljön sor. A gyülekezési szabadság a gyülekezés helyszínéül szolgáló terület megválasztására is kiterjed. [Ehhez hasonlóan lásd a strasbourgi bíróság Sáska kontra Magyarország ügyben hozott ítéletének 21. pontját (58050/08, 2012. november 27.).] A gyülekezéssel elérni kívánt cél ugyanis szorosan kapcsolódhat a kiválasztott helyszínhez. Talán mert a rendezvény éppen az adott helyen történetekre kíván emlékezni és emlékeztetni, vagy mert a helyszínnek szimbolikus jelentése van. Ilyen esetekben a gyülekezés szabadsága magában foglalja az adott helyen való gyülekezés jogát, amely az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének megfelelően korlátozható.

- 3.1. A gyülekezési jog a közterületen és a nyilvánosság számára szabadon hozzáférhető, magántulajdonban lévő területen tartott, békés jellegű, közügyet érintő nyilvános rendezvényeket egyaránt védelemben részesíti. Ezt a felfogást támogatja a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 21. cikke, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 11. cikke, és az ahhoz kapcsolódó esetjog, továbbá a Velence Bizottságnak a gyülekezési szabadsággal kapcsolatos összefoglaló álláspontja is. [Rassemblement Jurassien Unité kontra Svájc (8191/78, 1979. október 10.); Compilation of Venice Commission Opinions concerning Freedom of Assembly, Strasbourg, 04 October 2012, CDL(2012)014rev2, 2.]

Ez vezethető le továbbá az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésének általános megfogalmazásából, és ezt az álláspontot képviseli az 55/2001. (XI. 29.) AB határozat, amikor megállapítja, hogy az előzetes bejelentés kötelezettsége csak a közterületen tartandó rendezvény esetében áll fenn, nem pedig általánosságban, valamennyi rendezvényre nézve. A Gytv. a hatóságnak csak a közterületen tartandó rendezvénnyel kapcsolatban ad feladatot. Ha a békés összejövetelt nem közterületen tartják, a hatóságnak nincs jogi lehetősége semmiféle intézkedésre a Gytv. alapján. (ABH 2001, 442, 454, 458.)

Ez következik a gyülekezési jog érvényesülését biztosító Gytv. rendelkezéseiből is. A Gytv. 2. § (1) bekezdése szerint „a gyülekezési jog gyakorlása keretében békés összejövetelek, felvonulások és tüntetések (a továbbiakban együtt: rendezvény) tarthatók, amelyeken a résztvevők véleményüket szabadon kinyilváníthatják”. A Gytv. 3. §-a pedig a választási gyűlések mellett a jellemzően magánterületen tartott, vallási, kulturális, sport- és családi rendezvényeket veszi ki a Gytv. hatálya alól. Ezekon kívül minden közterületen és a nyilvánosság számára szabadon hozzáférhető, magántulajdonban lévő területen tartott rendezvény a gyülekezési jog védelmi körébe tartozik, de a Gytv. 6. §-a alapján kizárólag a közterületen tartandó rendezvény szervezését kell bejelenteni a rendezvény helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak. A Gytv. 8. § (1) bekezdése alapján is csak ez utóbbi, a „bejelentéshez kötött rendezvény” esetében van lehetősége a rendőrségnek arra, hogy amennyiben az a népképviseleti szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem volna biztosítható, megtilthassa a rendezvénynek a megjelölt helyen vagy időben való megtartását. A bejelentési kötelezettséget közterületen tartandó rendezvény esetében az indokolja, hogy a hatóságok képesek legyenek biztosítani a gyülekezés lebonyolítását.

- 3.2. Tekintettel arra, hogy a közterületek egyik rendeltetése tradicionálisan éppen az, hogy a nyilvánosság egyik legkézenfekvőbb, mindenki által hozzáférhető fórumai legyenek, ezért a közterületen tartandó rendezvények különösen erős alkotmányjogi védelemben részesülnek. Ez abban nyilvánul meg, hogy ha a gyülekezés helyéül választott közterület igénybe vételét közhatalmi rendelkezés korlátozza, az alapjogot érintő korlátozásnak meg kell felelnie a szükségességi és arányossági követelményeknek. A korlátozás akkor felel meg az Alaptörvénynek, ha az feltétlenül (vagyis elkerülhetetlenül) szükséges valamely alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében. Ráadásul a korlátozásnak arányban kell állnia az elérni kívánt céllal, és nem szabad érintenie a gyülekezési szabadság lényeges tartalmát. [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés] A korlátozás alkotmányosságának mérlegelésekor különös tekintettel kell lenni arra, hogy egy közterületen tartandó gyülekezés előzetes megtiltása az Alaptörvény által biztosított gyülekezési szabadság legsúlyosabb korlátozása.

Összhangban van ez a mérlegelésre vonatkozó teszt a strasbourgi bíróság gyakorlatával is. Az Emberi Jogok Európai Bírósága ugyanis arányossági tesztet alkalmazott, amikor például azt vizsgálta a Patyi kontra Magyarország (35127/08, 2012. január 17.) ügyben, hogy megfelelt-e az Egyezmény 11. cikkében biztosított békés gyülekezés jogának, hogy a rendőrség a panaszos gyülekezéssel kapcsolatos bejelentéséről a Kossuth tér biztonsági műveleti területté nyilvánítása miatt nem döntött érdemben. Szigorú tesztet alkalmaz az amerikai Legfelsőbb Bíróság is azokban az esetekben, amikor olyan nyilvános fórumokon történő gyülekezés korlátozásáról van szó, amelyeket tipikusan kommunikációs tevékenységek jellemeznek. Egy ilyen terület esetében a gyülekezés korlátozása akkor alkotmányos, ha a korlátozás szűkre szabott módon kényszerítő állami érdeket szolgál és tartalom-, illetve nézőpontsemleges. [Lásd például: *United States v. Grace* 461 US 171 (1983); *Snyder v. Phelps* 562 US __ (2011)]

A Velence Bizottság összefoglaló jelentése olyan törvényeket vizsgált, amelyek egyes közterületeket vagy eleve kizártak a lehetséges gyülekezési helyszínek közül, vagy csak bizonyos területeket jelöltek ki gyülekezések helyszínéül. A Bizottság szerint a gyülekezési jogot mindkét eset aránytalanul korlátozza, a hatóságok ugyanis legitim módon csak az emberi életre, illetve egészségre való tényleges veszélyességük miatt zárhatnak ki egyes helyszíneket a választható gyülekezési helyszínek közül. [Compilation of Venice Commission Opinions concerning Freedom of Assembly, Strasbourg, 04 October 2012, CDL(2012)014rev2, 5.2.]

- 3.3. A Gytv. alkalmazásában közterület a mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető terület, út, utca, tér [Gytv. 15. § a) pont]. Főszabály szerint tehát minden, a köz számára korlátlanul nyitva álló területen szervezhető gyülekezés. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint a „mindenki számára való hozzáférhetőség itt azt jelenti, hogy a közterület használatára egyaránt képesnek kell lenniük a rendezvény résztvevőinek, valamint mindenki másnak, aki nem vesz azon részt”. [55/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 442, 458.] A közterület használata a gyülekezés gyakorlása során ingyenes, sőt, a rendőrség – adott esetben – a gyülekezés biztosítására köteles. A Gytv. 8. § (3) bekezdésének megfelelően ezért a rendőrség a közterületen tartandó rendezvény bejelentését követően a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) alapján vizsgálja többek között azt, hogy a gyülekezést közterületre jelentették-e be. Ennek során a rendőrségnek meg kell győződnie arról, hogy van-e hatásköre a bejelentés vizsgálatára: a rendezvény bejelentett helyszíne nem magánterület, és a megjelölt közterület mindenki számára hozzáférhető.

A rendőrség, ha a bejelentés vizsgálatára nincs hatásköre, mert a rendezvényt nem egy mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető területen kívánják megtartani, a Gytv. 8. § (1) és (3) bekezdése, továbbá 15. § a) pontja alapján, a Ket. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően bejelentést elutasító határozatot hoz. Egyéb esetben tudomásul veszi a bejelentést, vagy a Gytv. 8. § (1) bekezdésében megjelölt ok miatt a rendezvény adott helyen és időben való megtartását megtiltó határozatot hoz. A mostani jogvita tárgya az első esetkör, amikor a rendőrség bejelentést elutasító határozatot hoz, ezért az alábbiakban az Alkotmánybíróság azt vette sorra, hogy mik lehetnek az elutasítás lehetséges indokai.

- 3.4.1. A rendőrségi gyakorlat a helyszínt illetően jellemzően két okból utasít el – hatáskör hiányára hivatkozással – végzésben rendezvény megtartására vonatkozó bejelentést. Az első ilyen ok a terület „biztonsági műveleti területté” nyilvánítása. Ha a rendőrség biztonsági területté nyilvánított egyes területeket, az e területekre szóló bejelentéseket a rendőrség hatáskörének hiánya miatt elutasította azzal az indokolással, hogy a „biztonsági műveleti területté nyilvánítás együtt jár a közterületi jelleg elvesztésével”. 2006 ősze előtt a Terror Háza Múzeum és a Dohány utcai Zsinagóga előtti területen nem lehetett emiatt rendezvényt tartani, 2006. október 23-án pedig a rendőrség a Kossuth tér Parlament felőli, kordonnal elzárt részét minősítette biztonsági műveleti területnek. A Fővárosi Bíróság ezekben az esetekben a bejelentést elutasító rendőrségi határozatokat helybenhagyta, és jogerősen megállapította, hogy a biztonsági műveleti területté nyilvánítással az adott területek elvesztették közterületi jellegüket, ezért arra rendezvényt bejelenteni nem lehetett. Bár a kérelmek a rendőrfőkapitány biztonsági műveleti területté nyilvánító intézkedésének jogszerűségét is vitatták, a bíróság úgy látta, a rendőrfőkapitánynak a köztársasági őrezred felkérésére meghozott utasítása nem olyan egyedi államigazgatási határozat, amellyel szemben bárki bírósághoz fordulhatna. Később azonban, a BRFK-nak a személy- és létesítménybiztosítási intézkedés elrendelése elleni panasz elbírálása során a Fővárosi Bíróság 27.K.31.354/2012/9. számú ítélete megállapította, hogy bár a szóban forgó terület „biztonsági műveleti területté” nyilvánítása 2006. október 23-án szükséges és jogszerű volt, annak 2006. november 22. napján történő meghosszabbításáról ugyanez nem volt megállapítható. A meghosszabbításkor ugyanis a BRFK nem jelölte meg, hogy arra milyen okok és körülmények fennállta miatt volt szükség. A Fővárosi Bíróság ezért a rendőri intézkedést aránytalanak minősítette, mert az kellő indok nélkül korlátozta a polgárok mozgásszabadságát és gyülekezési jogát. (A Fővárosi Bíróság az első fokon eljáró BRFK-t új eljárásra kötelezte. A budapesti rendőrfőkapitány 01000-105-300/16/2011.P. számú, 2011. április 4-én kelt határozata már elismerte: aránytalan és ezért jogszerűtlen

volt a Kossuth téren alkalmazott személy- és létesítménybiztosítási intézkedés 2006. november 22-ei meghosszabbítása.)

Ezt a megállapítást vette alapul az Emberi Jogok Európai Bírósága, amikor a Patyi kontra Magyarország (35127/08, 2012. január 17.) és a Szerdahelyi kontra Magyarország (30385/07, 2012. január 17.) ügyekben megállapította: Magyarország megsértette a panaszosok gyülekezési jogát, amikor a Kossuth tér jogszerűtlen módon történő biztonsági műveleti területté nyilvánításával lehetetlenné tette a panaszosok által 2007 márciusára bejelentett demonstráció megtartását.

- 3.4.2. A bejelentés érdemi vizsgálat nélküli elutasítására vezető másik gyakran előforduló ok, ha a bejelentés olyan területre szól, amely felett rendelkezési jogot – közterület-használati megállapodás alapján – más személy vagy szervezet gyakorol. A helyi önkormányzatok a rendőrséget folyamatosan tájékoztatják a közterület használatának engedélyezéséről. Ennek során az önkormányzatok megnevezik a közterület-használati engedéllyel érintett területet, a használatba adott terület nagyságát, a használat idejét, indokát és a használó személyét. Ez azt jelenti, hogy az illetékes rendőrkapitányság rendelkezik azzal az információval, hogy a megjelölt időpontban egy adott területre vonatkozóan kinek van közterület-használati engedélye. A rendőrség azonban ezeket az információkat csak tudomásul veszi, nincs joga és lehetősége azok jogszerűségének és indokoltságának vizsgálatára. A jelenlegi gyakorlat szerint ezért a rendőrség, ha azt állapítja meg, hogy a megjelölt területre másnak közterület-használati engedélye van, akkor – hatásköre hiányában – végzéssel utasítja el a bejelentést, mondván, a bejelentés nem tartozik a Gytv. hatálya alá, mert a megjelölt terület korlátozás nélkül mindenki számára nem hozzáférhető. Ez történt a mostani ügyben is, amelynek részletes vizsgálatára a határozat V. részében kerül sor.

- V. 1. A bejelentő 2012. március 15-én 9 órától 20 óráig a Hősök terén kívánt „az 1848/1849-es szabadságharcról” való megemlékezést tartani. A bejelentést vizsgáló BRFK 2012. február 6-án hozott végzésében megállapította hatáskörének hiányát, mert 2012. március 15-én a bejelentésben szereplő helyszínt a Főpolgármesteri Hivatal közterület-használati megállapodás alapján használhatta. Az indítványozó a bejelentést elutasító végzéssel szemben a Gytv. 9. § (1) bekezdése alapján bírósághoz fordult, mert úgy vélte, hogy az első rendőrségi végzés eredményében és joghatásában hasonló a rendezvényt megtiltó határozathoz, ezért annak jogszerűségéről a határozat közlésétől számított 3 napon belül nemperes eljárásban a bíróságnak kell döntést hoznia.
- Az első bírósági végzés ugyanakkor megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszéknek nincs hatásköre az ügyben eljárni, a rendőrségi végzéssel szemben fellebbezés vehető igénybe, ezért a bíróság végzésének rendelkező részében a kérelmet áttette az ORFK-hoz. A végzés indokolása szerint a rendőrség „nem döntött érdemben a rendezvény megtiltásáról, azt nem érdemi vizsgálatot követően, a Gytv.-ben felsorolt két okból utasította el, hanem azért, mert azt állapította meg, hogy a kérdésben való döntésre nincs hatásköre”. A bíróság érdemben tehát nem vizsgálta felül a rendőrségi végzést, de megjegyezte, hogy „a Gytv. a bejelentéshez kötött rendezvény tárgyában való döntésre kétségtől kívül biztosít hatáskört a kérelmezett számára, ezért a »hatáskör hiányát megállapító« rendelkezése nem helytálló.”
2. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az illetékes rendőrkapitányságnak a közterületen tartandó rendezvénnyel kapcsolatos bejelentést elbíráló, hatáskör hiányát megállapító határozata olyan, a Gytv. 9. § (1) bekezdése értelmében vett „államigazgatási határozat”, amellyel szemben a Gytv. szerinti bírósági felülvizsgálat kérhető, és amelyet a bíróság érdemben köteles felülbírálni. Ennek indokai a következők.
- A Gytv. 9. § (1) bekezdésének első mondata szerint a rendőrség határozata ellen fellebbezésnek helye nincs; a határozat közlésétől számított három napon belül a szervező kérheti az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát. A Gytv.-nek ez a rendelkezése elfogadása óta változatlan. A 9. § (1) bekezdésben foglalt „államigazgatási határozat” kifejezés a Gytv. elfogadásakor hatályos, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) szóhasználatát vette át. Az Áe. 72. § (1) bekezdése alapján az ügyfél – jogszabálysértés esetén – az államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kérhette. Az „államigazgatási” fogalom alkotmánynak megfelelő értelmezése aztán „közigazgatási” lett, így a 3/1998. Közigazgatási jogegységi határozat már úgy rendelkezett, hogy a közigazgatási szervnek a közigazgatási jogviszony hiányára alapított hatáskör hiányát megállapító határozata az Áe. 72. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából az ügy érdemében hozott döntésnek minősül. Bár az Áe. hatályon kívül helyezésével e jogegységi határozat meghaladtá vált, és a 6/2010. (XI. 25) Közigazgatási jogegységi határozat értelmében nem alkalmazható, az abban foglalt dogmatikai megállapítások továbbra is relevánsak.
- A most vizsgált ügyben az illetékes rendőrkapitányság arról döntött, hogy az ügy tárgya, a bejelentés a Gytv. 6. §-ának hatálya alá tartozik-e. Az első rendőrségi végzés szerint a bejelentés nem tartozik a Gytv. 6. §-nak hatálya alá, ezért

a BRFK-nak a bejelentés elbírálására nincs hatásköre. Ugyanakkor a BRFK-nak, ha valóban a Ket. 22. § (2) bekezdésének megfelelően járt volna el, akkor a hatásköre hiányának megállapításával egyidejűleg a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat át kellett volna tennie a hatáskörrel rendelkező hatósághoz. Nem tette, és nem is tehette, mert nincs olyan közigazgatási szerv, amelynek a hatáskörébe tartozna az ügy. A bejelentés hatáskör hiánya miatti elutasításakor tehát az illetékes rendőrkapitányság valójában azt állapította meg, hogy az adott ügy tárgya nem közigazgatási jogviszony. Ez azt jelenti, hogy a rendőrkapitányság közigazgatási jogviszony fennállásáról döntött: azért hárította el a jogok és kötelezettségek tárgyában az érdemi döntést, mert a közigazgatási jogviszony fennállását tagadta. A hatáskör hiányát megállapító határozat azonban a bejelentést tevő gyülekezéshez való alapvető jogának az elbírálását is kizárta, ügye nem kerülhetett olyan szakaszba, amelyben érdemi határozat születhetett volna. Ebben az esetben ezért a hatáskör hiányára történő hivatkozás ténylegesen egy érdemi elutasítást eredményezett.

Mindezek miatt a Fővárosi Törvényszéknek az első bírósági végzésben a Gytv. 9. § (1) bekezdése alapján érdemben kellett volna vizsgálnia, hogy a rendőrségi végzés jogalapja valós és jogszerű volt-e.

3. A jelenlegihez hasonló ügyekben a bíróságnak az érdemi felülvizsgálat során kell döntést hoznia abban a kérdésben, hogy a rendőrségi végzésben a rendezvény megtartásának akadályául megjelölt, az adott helyszínre szóló közterület-használati megállapodás jogszerűen jött-e létre, és indokolt volt-e a használati megállapodás megkötése.
- 3.1. A jogvita eldöntésekor a bíróságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy az önkormányzati és állami tulajdonban lévő közterületek egyik rendeltetése tradicionálisan éppen az, hogy a nyilvánosság mindenki által hozzáférhető fórumai legyenek. Az önkormányzati tulajdonnal való rendelkezést ezért behatárolja az a cél, hogy a közterület betölthesse funkcióját: a terület a közügyekre vonatkozó, közösen nyilvánított vélemény fórumává válhasson.

Ezt juttatja kifejezésre az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 54. § (4) bekezdés d) pontja, amely szerint „a közterület rendeltetése a felvonulás, a gyülekezés, a közösségi megnyilvánulás biztosítása”. Budapest Főváros Közgyűlésének a fővárosi közterületek használatáról és a közterületek rendjéről szóló 59/1995. (X. 20.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 3. § (1) bekezdése szerint a közterületet rendeltetésének megfelelő célra – a jogszabályok keretei között – bárki szabadon használhatja. A 3. § (4) bekezdés szerint a rendeltetésétől eltérő célú a közterület használata, ha a használat a közterület mások általi rendeltetészerű igénybevételét a rendeletben megfogalmazott módon akadályozza. A közterület rendeltetésétől eltérő használatához a 4. § (1) bekezdés alapján közterület-használati hozzájárulás szükséges. Az Ör. 4. § (4) bekezdés g) pontja viszont kifejezetten rendelkezik arról, hogy nem kell közterület-használati megállapodás a politikai rendezvényekhez.

Az Ör. 4. § (4) bekezdés g) pontja korábbi szövegének alkotmányosságát az Alkotmánybíróság már vizsgálta, és alkotmányellenesnek minősítette, hogy a fővárosi önkormányzat a politikai rendezvényeken közterület-használati engedélyhez kötötte az építmények, berendezések, valamint járművek parkolásnak nem minősülő elhelyezését. A határozat szerint a gyülekezési jog gyakorlásának részletes szabályait a Gytv. tartalmazza, amikor meghatározza, hogy a közterületen tartandó rendezvények szervezéséhez milyen bejelentési kötelezettség kapcsolódik. A helyi önkormányzat a gyülekezési szabadságot alkotmányos sértő módon korlátozza, ha kiegészíti a Gytv.-ben meghatározott feltételrendszert. A döntés azt is kimondta: „[a]mennyiben nyilvánvaló, hogy a közterület-használat adott módon történő szabályozásának mögöttes célja a gyülekezési jog korlátozása, és a közterület-használat feltételeinek módosítása csupán eszköze a gyülekezési jog korlátozásának, ez alkotmányellenessé tehet olyan szabályokat is, melyek önmagukban alapjogi relevanciával nem bírnak”. [4/2007. (II. 13.) AB határozat, ABH 2007, 911.] Néhány évvel később az Alkotmánybíróság az Ör. 4. § (2) bekezdés I) pontjának azt a szövegrészt semmisítette meg, amely közterület-használati engedélyhez kötötte az ún. „egyéb rendezvényhez” kapcsolódó építmények, berendezések és ezzel összefüggő elkerített területek és a járművek parkolásnak nem minősülő egyéb célú elhelyezését. A határozat megállapította, hogy a gyülekezési jog nem csupán a közterületen tartott, kifejezetten politikai rendezvényeket védi, hanem a gyülekezésnek minősülő egyéb, nem közvetlenül politikai összejöveteleket is, amelyek közügyet érintenek. Annak eldöntése pedig, hogy egy adott összejövétel a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény-e, a rendesbíróságra tartozó kérdés. [40/2010. (IV. 15.) AB határozat, ABH 2010, 1055.] A most ismertetett szempontokat érvényesítette az Alkotmánybíróság egy évvel később, amikor megsemmisítette a mikepércsi önkormányzatnak azt a rendeleti szabályozását, amely a politikai pártok rendezvényeihez követelt közterület-használati engedélyt. [142/2011. (XII. 2.) AB határozat, ABH 2011, 805.]. Ebben a döntésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok körében a közterület-használat szabályozása az önkormányzat jogalkotó hatáskörébe tartozik, azonban ez a jogkör nem terjed ki arra, hogy a közterület-használat szabályozása során az alapvető jogok gyakorlását sértő, azokat korlátozó szabályokat állapítson meg.

A gyülekezési jogvitában eljáró bíróság ezeket az alkotmányossági szempontokat nem hagyhatja figyelmen kívül érdemi döntésének meghozatalakor. Tekintettel azonban arra, hogy a most vizsgált ügyben a fővárosi önkormányzat nem mint jogalkotó, hanem mint a közterület-használatot a Fővárosi Polgármesteri Hivatal számára biztosító szerződő fél jelent meg, és a közterület-használati megállapodás nem a gyülekezés megtartásának előfeltétele volt, hanem a megállapodás léte jelentette a gyülekezés megtartásának akadályát, az alábbi szempontok sem hagyhatók figyelmen kívül.

- 3.2. Budapest Főváros Önkormányzata és a Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal között létrejött FPH061/555-3/2012. iktatószámú használati megállapodás (a továbbiakban: használati megállapodás) az Ör1. és Budapest Főváros Közgyűlésének a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és rendjéről szóló 60/1995. (X. 20.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör2.) pontosabban meg nem határozott rendelkezései alapján jött létre. A használati megállapodásban a használatba adó a Fővárosi Polgármesteri Hivatal használatába adta 2012. március 15-ére az alábbi közterületeket az 1848-as forradalom emlékére rendezett nemzeti ünnep lebonyolítása céljából: V. ker. Kossuth tér teljes területe, I.–V. ker. Erzsébet-híd, Szabadsajtó u.–Pesti alsó rakpart, V.–VI. ker. Bajcsy-Zs. út teljes területe, V.–VIII. ker. Múzeum körút teljes területe, V.–VI.–VII. ker. Deák tér teljes területe, XIV. ker. Hősök tere teljes területe, VI. ker. Andrassy út teljes területe, I. ker. Clark Ádám tér teljes területe, V. ker. Alkotmány utca teljes területe és a VIII. ker. Blaha Lujza tér teljes területe.

A konkrét ügyben a használati megállapodás jogszerűsége és indokoltsága is kérdéses volt. Egyfelől, mert az Ör2. 5. § (1) bekezdése alapján a jelen ügy alapját adó ügyben a közterület használatáról a Fővárosi Közgyűlés Közterület-hasznosítási Bizottsága döntött. A döntés meghozatalát követően pedig e bizottság elnöke a bizottság nevében, a fővárosi közgyűlés képviselőjében használatba adóként írta alá a használati megállapodást. Használóként a fővárosi közgyűlés hivatala, a Főpolgármesteri Hivatal van feltüntetve. Ez azt jelenti, hogy a megállapodásban a fővárosi közgyűlés képviselőjében eljáró Bizottság a fővárosi közgyűlés hivatalának, azaz saját magának adott használati engedélyt. Másfelől, az Ör1. 4. § (4) bekezdés g) pontja kifejezetten úgy rendelkezik, hogy nem kell közterület-használati hozzájárulás a politikai rendezvényekhez. Ez azt jelenti, hogy nemcsak a gyülekezési szabadság alapján megtartott rendezvények, hanem más politikai rendezvények, így például az állami ünnepek és önkormányzati megemlékezések megtartásához sincs szükség közterület-használati engedély beszerzésére. A Fővárosi Polgármesteri Hivatalnak az 1848-as forradalom emlékére rendezett nemzeti ünnepe kétségtelenül ebbe a körbe tartozik. Mivel a használati megállapodás jogalapjaként megjelölt Ör1. és Ör2. szövegéből nyilvánvalóan következik, hogy közterület-használati engedélyre a polgármesteri hivatalnak nem volt szüksége, alappal feltételezhető, hogy a használati megállapodás megkötésekor joggal való visszaélés történt. Erre utal az a tény is, hogy a Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatala e használati megállapodással – a saját közgyűlése által alkotott Ör1. és Ör2. rendelkezéseit megsértve – 2012. március 15-ére, készletező módon az összes olyan budapesti helyszínt lefoglalta előzetesen, amely az 1848-as forradalom megemlékezését célzó, nagy létszámú résztvevőkre számító rendezvény megtartására alkalmas lett volna.

- 3.3. Különös mérlegelést igényel továbbá az a tény, hogy a bejelentő a gyülekezés helyszínéül a Hősök terét jelölte meg. Itt kívánt az 1848/1849-es szabadságharcról való megemlékezést tartani 2012. március 15-én 9 órától 20 óráig. Budapest néhány terének és utcájának kommunikatív funkciója van. A Hősök tere ilyen különleges terület, mert a politikai véleménynyilvánítás egyik emblemikus helyszíne. Az 1848-as forradalom emléknapiján ide bejelentett gyülekezés nem váltható ki egyszerűen egy másik terület megjelölésével. A Hősök terének erre a különleges helyzetére utal az a tény is, hogy Budapest Főváros Közgyűlése külön rendeletben, a 33/2002. (VI. 21.) Főv. Kgy. rendeletben (a továbbiakban: Ör3.) szabályozza a Hősök tere közterület-használatát és rendjét. Az Ör3. 2. § (1) bekezdése megkülönbözteti a tér ünnepi, protokolláris, idegenforgalmi és köznapi használatát. A használat ünnepinek minősül „a Magyar Köztársaság nemzeti és állami ünnepein szervezett megemlékezések idején”, protokollárisnak az „államhatalmi, a központi közigazgatási szervek, valamint a Fővárosi Önkormányzat által meghatározott rendezvények idején”. [2. § (2) bekezdés a) és b) pont] Az Ör3. 4. § (2) bekezdése az ünnepi és protokolláris használat esetén kifejezetten csak a rendezvény lebonyolításához feltétlenül szükséges építmény (pl. szónoki emelvény) elhelyezéséhez követel engedélyt, egyebekben visszautal az Ör1. és Ör2. rendelkezéseire, azaz a téren tartandó politikai rendezvényhez sem kell közterület-használati engedély.
- 3.4. Végül nem hagyható figyelmen kívül az a szempont, hogy a jelen ügyben hozott első rendőrségi végzést követően a Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatala az FPH061/555-4/2012. iktatószámú, 2012. február 28-án kelt levélben indokolás nélkül lemondott a XIV. ker. Hősök tere, a VI. kerület Andrassy út és a VIII. kerület Blaha Lujza tér közterületek 2012. március 15-ei használatáról. Erre a tényre a 2012. március 9-én kelt első bírósági végzés nem utal,

bár a végzés szerint a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 331. §-a szerint eljárva beszerezte az ügy iratait a BRFK-tól, és azok 2012. március 6-án meg is érkeztek a bíróságra.

Ha a bíróság érdemben vizsgálódott volna, és e lemondó nyilatkozatot figyelembe veszi, akkor a panaszos által 2012. március 15-ére szervezni kívánt rendezvény a bejelentésben megjelölt helyszínen (más, annak akadályát jelentő, jogszerű indok hiányában) megtartható lett volna.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzése az ügy érdemi felülvizsgálatának mellőzésével alaptörvény-ellenesen korlátozta a gyülekezés szabadságához fűződő jogot, ezért a végzést az Abtv. 43. § (1) bekezdésének megfelelően megsemmisítette. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény VIII. cikkének (1) bekezdése alapján megállapította, nem vizsgálta, hogy a bírósági végzés megfelel-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jognak.

A második alkotmányjogi panaszban az indítványozó elsődlegesen az első bírósági végzés alaptörvény-ellenességének vizsgálatát kérte. Ugyanakkor indítványozta, hogy ha az Alkotmánybíróság azt nem tekinti az ügy érdemében hozott döntésnek, a panaszeljárást a második bírósági végzés tekintetében folytassa le. Az alkotmánybírósági eljárás tárgya a jogsérelmet okozó első bírósági végzés volt, amelynek megsemmisítése az Alkotmánybíróság szerint a mostani ügyben morális elégtételt jelent a jogsérelmet szenvedetteknek, az alkotmánybírósági határozatban ismertetett szempontok pedig iránymutatóul szolgálnak a jövőbeli gyülekezési jogvitákban eljáró bíróságok számára. Az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is. Az Alkotmánybíróság a mostani ügyben az első rendőrségi végzést nem semmisítette meg, mert azt a második bírósági végzés már hatályon kívül helyezte.

Az Alkotmánybíróság, mivel az indítványban foglalt elsődleges kérelemnek helyt adott, a második bírósági végzés és a Gytv. 9. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének vizsgálatát mellőzte.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2013. február 12.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2878/2012.

Dr. Balsai István alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A többségi határozat rendelkező részével egyetértek, és az ahhoz vezető érvelést is nagyjából elfogadom. A tények alkotmányjogi értékelése alapján ugyanakkor arra a következtetésre jutottam, hogy a kifogásolt bírói döntés a panaszost elsődlegesen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás követelményrendszerében rejlő bírói út igénybevételének jogától fosztotta meg, míg a panaszos gyülekezési szabadsága csak ennek következtében sérült. Álláspontomat a következő megfontolásra alapítom.

Az alapul szolgáló eljárásban a panaszos azért kérte a rendőrség gyülekezési ügyben hozott határozatának bírói felülvizsgálatát, mert a rendőrség a rendezvény bejelentése tekintetében szükséges vizsgálat teljesítését saját hatáskörének hiányára hivatkozással megtagadta. A panaszos az Alkotmánybíróság eljárását pedig azért kezdeményezte, mert a törvényszék a rendőrség felülvizsgálni kért határozatának elbírálása során szintén hatáskörének hiányát állapította meg. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt törvényszéki döntés ebből következően a panaszos gyülekezési szabadságának érvényesítésére előterjesztett kérelmének érdemi vizsgálatát tagadta meg, így a panaszost elsődlegesen a bírói út igénybevételétől fosztotta meg. Ezt igazolja az is, hogy a hatáskör hiányát megállapító törvényszéki döntés a gyülekezési szabadság kérdésében nem foglalt állást. A törvényszék ugyan megjegyezte, hogy a rendőrség „hatáskör hiányát megállapító rendelkezése nem helytálló”, de éppen saját hatáskörének hiányában a panaszos gyülekezési szabadságának gyakorolhatóságáról érdemben nem döntött. [Erről lásd: a Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzésének 3. oldalát.] A panaszos gyülekezési szabadsága így nem a bíróság érdemi döntése, vagy az ügy érdemében kialakított jogi álláspontja, hanem éppen annak hiánya következtében azzal sérült, hogy a törvényszék megtagadta a gyülekezéshez való jogának bírósági úton történő érvényesítését, vagy legalábbis elzárkózott a rendezvény bejelentése tekintetében előterjesztett felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása elől.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése úgy szól, hogy „[m]indenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül elbírálja.” Az Alkotmánybíróság korábban már számos határozatában kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog az eljárási garanciákon túl magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz fordulás jogát is. A bírósághoz fordulás joga az Alaptörvényben biztosított jogok érvényre juttatásának garanciájaként szolgál. Önmagában azonban bírói út formális biztosítása sem lehet kielégítő e jogok érvényesítésére, hiszen az alkotmányos szabályban előírt eljárási garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával véglegesnek számító, érdemi bírói döntést lehessen hozni. E jog tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem követelményét is. Ennek értelmében a jogi szabályozással szemben alkotmányos elvárásként fogalmazható meg, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság valóban érdemben dönthessen. Ebből következően a tisztességes eljárásban rejlő alkotmányos jog, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogokat és kötelezettségeket érdemben bírálja el. [Erről lásd: 59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 353, 355.; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat; ABH 1997, 263, 272.; 59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 355.; 39/2007. AB határozat, ABH (VI. 20.) ABH 2007, 464, 496.; 46/2007. (VI. 27.) ABH 2007, 592, 605.; legutóbb megerősítve: 8/2011. (II. 18.) AB határozat, ABH 2011, 49, 80–81.]

Konkrét esetekkel összefüggésben, hasonló alapokra épül a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) által kimunkált jogvédelmi rendszer is. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikk (1) bekezdésében foglaltak szerint jogainak érvényesítése során mindenkit megillet a tisztességes tárgyaláshoz való jog. A Bíróság elsőként 1975-ben Sidney Elmer Golder ügyében döntött arról a kérdéssel, hogy a jogok érvényesítésének bírói útja benne rejlik-e a tisztességes eljárás egyezménybeli követelményrendszerében. A Bíróság ebben az ítéletében az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésének rendelkezését a jogok bíróság előtti érvényesíthetőségével összefüggő általánosan elismert, alapvető jogelvvel és a nemzetközi jogban megjelenő igazságszolgáltatás megtagadása tilalmának elvével együtt értelmezte. A Bíróság olvasatában a tisztességes bírói eljáráshoz fűződő jogban benne rejlik a bírói út igénybevételének joga is, hiszen ennek hiányában a tisztességes eljárás egyes konkrét követelményei sem lennének értékelhetők. Nem lehet az eljárás tisztességéről beszélni, ha a bíróság magát az eljárást sem biztosítja. (Golder kontra Egyesült Királyság, 1975. február 25., 4451/70.; 22. §; 35–36. §§) A Bíróság ezt követően e tételét több száz határozatában formálta gyakorlattá, és legutóbb a Zborovsky ügyben erősítette meg. (Zborovsky kontra Szlovákia, 2012. október 23.; 14325/08., 44. §) Emellett a hatékony bírói jogvédelemhez fűződő jogot a luxembourgi székhelyű Európai Unió Bírósága is az uniós jog olyan alapvető vívmányaként ismeri el, amely a tagállamok alkotmányos hagyományaiból ered. [Erről lásd: Unibet (London) Ltd és Unibet (International) Ltd kontra Justitiekanslern, C-432/05, 2007. március 13., 37. §; Kiriaki Angelidaki és társai kontra

Organismos Nomarchiakís Autodioikís Rethymnis és mások, C-378/07, 2009. április 23., 176. §; Markku Sahlstedt és társai kontra Bizottság, C-362/06 P 2009. április 23., 43. §]

Más összefüggésben ugyan, de az Amerikai Egyesült Államok legfőbb bírói testülete már egy régebbi döntésében is hasonló érveléssel ismerte el a bírósághoz fordulás jogát. A döntésben kifejtett érvek szerint a bírósághoz fordulás joga minden más alapjog őrzője és egyben a jog által szervezett állam alapkőve is. [Chambers v. Baltimore & Ohio Railroad Company, 207 U.S. 142 (1907)] A bírói úthoz fűződő jog tekintetében a legszínesebb gyakorlatot a Svájci Államszövetség Legfelsőbb Bírósága munkálta ki, amely megkülönbözteti a bírói úthoz való jog formai és tartalmi akadályait és ilyen akadályként tekint minden olyan bírói vagy közigazgatási döntésre, amely valamely jog által biztosított lényeges garancia érvényesítését tagadja meg. (Jan Paulsson: Denial of Justice in International Law; 38. oldal, Cambridge University Press, 2005.)

Az Alkotmánybíróság által vizsgált ügyben a törvényszék érdemben azért nem döntött a panaszos gyülekezési jogának gyakorolhatóságáról, mert saját hatáskörének hiányát állapította meg. A törvényszék tehát valójában az alapjog érvényesítésére szolgáló bírói út igénybevételét és a hatékony bírói jogvédelem biztosítását zárta ki. Éppen ezért a vizsgált bírói döntés a panaszosnak elsődlegesen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált jogát sértette, míg a gyülekezési szabadság csak ennek következtében csorbult.

Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadásakor az Abtv. 29. §-ában foglalt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként értékelte, hogy „összhangban áll-e az Alaptörvénnyel a Gytv. 9. § (1) bekezdésének az az értelmezése, amely kizárólag a gyülekezést formálisan megtiltó rendőrségi döntés esetében biztosít érdemi bírói felülvizsgálatot.” Egyetértek a többségi döntéssel, amely alkotmányos követelményként írja elő, hogy a rendezvény bejelentéséről hozott, hatáskör hiányát megállapító rendőrségi határozattal szemben bírói felülvizsgálatnak van helye, és a bíróságnak érdemben kötelessége felülvizsgálni a rendőrhatalom határozat jogszerűségét és megalapozottságát. Ilyen alkotmányos követelmény azonban álláspontom szerint nem a gyülekezési szabadságból, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás követelményrendszerében rejlő bírósághoz fordulás jogából bontható ki.

A jelen ügygel összefüggésben fontosnak tartom kiemelni, hogy a hatékony bírói jogvédelem nemcsak egy alapjog, hanem a többi polgári, politikai, kulturális, gazdasági és szociális jog érvényesítésének és védelmének nélkülözhetetlen előfeltétele. Éppen ezért a jogállamiság és a hatékony bírói jogvédelem között közvetlen a kapcsolat, és a bírói jogvédelem a jogállam egyik alapelemét jelenti. A bírói jogvédelem hatékonyságát számos részletszabály, illetve egyéb tényező befolyásolja, így például a keresetindítás határideje, az elévülési idő, eljárásindítás formális szabályai, a jogi segítségnyújtás igénybevételének feltételei, vagy az eljárások tényleges hossza és költsége. A bírói út igénybevételének megtagadása a bírói jogvédelem teljes hiányát jelenti. Hatékony bírói jogvédelem hiányában pedig a többi alapjog is tartalom nélkülivé válik. Ezen kívül a bíróságoknak azért is kiemelt a felelősségük az alapjogi igények érdemi elbírálásáért, mert a jogvitákban a véglegesség igényével döntenek. A vizsgált bírói döntés álláspontom szerint elsősorban e követelménynek nem felelt meg.

Budapest, 2013. február 12.

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály alkotmánybíró párhuzamos indokolása és különvéleménye

Nem értek egyet a határozat rendelkező részének első pontjába foglalt, a Fővárosi Törvényszék 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzése (első bírósági végzés) alaptörvény-ellenességének megállapításával és megsemmisítésével.

Egyetértek azzal, hogy a határozat rendelkező részének második pontjában az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményt állapított meg a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (Gytv.) 9. §-ához kapcsolódóan, azonban az indokolást szükségesnek tartom az alábbi, a 2. pontba foglalt megállapításokkal kiegészíteni.

1. Az Abtv. 27. §-a szerint: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés
 - a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
 - b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

Az Abtv. 27. §-ából az következik, hogy az Alkotmánybíróság előtt alkotmányjogi panasz a bírósági (egyesi) ügyet lezáró, végső döntés ellen kezdeményezhető. A határozattal elbírált ügyben az első bírósági végzés nem tekinthető sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem a bírósági eljárást befejező döntésnek, mivel az ügyben újabb hatósági döntés (ORFK végzése) és bírósági végzés (második bírósági végzés) is született. Az ügyet tehát az első bírósági végzés nem zárta le, ezért ezt – az ügy egészét tekintve – közbelső végzést (amelyben a bíróság a saját hatáskörének hiányát állapította meg és az ügyet áttette az ORFK-hoz), álláspontom szerint nem semmisíthette volna meg az Alkotmánybíróság.

Kétségtelen tény azonban az is, hogy az indítványozó jogsérelmének reparálására az időmúlásra tekintettel az első bírósági végzés meghozatalát követően már nem kerülhetett sor [hiszen a végzést a bíróság 2012. március 9-én hozta, az indítványozót aznap faxon értesítették róla, azt tértiveénnyel igazoltan 2012. március 19-én vette át, a rendezvényt pedig 2012. március 15-én kívánta megtartani]. Az ügyben született második bírósági végzés, helyt adva az indítványozó keresetének, új eljárásra utasította az ügyben első fokon eljáró BRFK-t. Ez a végzés azonban csak erkölcsi jóvátételt adhatott az indítványozónak, mivel a jogsérelem valódi orvoslására – az időmúlásra tekintettel – már nem kerülhetett sor, okafogyottság miatt megszűnt az eljárás.

A második (az elsővel tartalmilag ellentétes) bírósági végzésben foglaltak megfelelő iránymutatást adnak a jövőre nézve az első fokon eljáró rendőri szerveknek abban a vonatkozásban, hogy a közterületek nem veszítik el „közterület” jellegüket amiatt, hogy rájuk nézve közterület-használati megállapodást kötöttek. Ebből következően a rendőrség erre alapozottan nem állapíthatja meg hatáskörének hiányát, a rendezvény bejelentését érdemben kell elbírálnia.

Az ügy sajátosságából fakad az, hogy az indítványozó jogsérelmének tényleges reparálására (az időmúlásra tekintettel) már nem kerülhetett sor; a második bírósági végzés által adott jogi és morális elégtételnél az Alkotmánybíróság döntése sem tud többet nyújtani az indítványozónak, akkor sem, ha megsemmisíti az első bírósági végzést. Az Alkotmánybíróság döntése a panaszos alapjogi sérelmét nem orvosolja.

Az első bírósági végzés megsemmisítésével az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában foglalt hatásköri szabályt fellazítja, precedenst teremt arra, hogy az Alkotmánybíróság a jövőben esetről esetre döntsön abban a kérdésben, hogy az adott, több bírósági szintet megjáró ügyben melyik bíróság döntését vizsgálja felül és semmisíti meg. Ez egyrészt a jogbiztonság követelményével, másrészt az alkotmányjogi panasz intézményének a rendeltetésével is ellentétes. Az Alkotmánybíróság – ahogyan arra az Abtv. 26–31. §-hoz benyújtott jogalkotói indoklás is rámutat – „nem a szűkebb értelemben vett igazságszolgáltatás része”, ebből következően az alkotmányjogi panasz célja az, hogy azokat a jogsérelmeket (Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét) orvosolja, amelyek az ügyet érdemben lezáró bírósági vagy egyéb döntések után is (vagy éppen ezek következtében) fennállnak. A cél tehát az, hogy a jogsérelem a rendes bírósági eljárásban kerüljön orvoslásra, az alkotmányjogi panasz ehhez képest kivételes eszköz az Alaptörvényben biztosított jogok védelmére. Mindezek alapján nem értek egyet az első bírósági végzés megsemmisítésével.

2. Egyetértek azzal, hogy az Alkotmánybíróság a jogalkalmazónak címzett alkotmányos követelmény megállapításával válaszolt az ügyben felmerült, az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében biztosított, a békés gyülekezéshez való jog sérelméhez vezető jogi problémára. A második bírósági végzés a jogkérdés jövőbeni kezelése szempontjából alapvetően megfelelő iránymutatást ad az eljáró rendőrkapitányságok számára, de a békés gyülekezéshez való alapjog sérelmére, illetve ennek veszélyére tekintettel én is szükségesnek tartom, hogy a jövőre nézve az Alkotmánybíróság alkotmányos követelményt állapítson meg a jogalkalmazók számára.

Álláspontom szerint azonban az Alkotmánybíróságnak a határozat rendelkező részébe foglalt alkotmányos követelménynél részletesebben, konkrétabb és egyértelműbb formában kellett volna az álláspontját kifejeznie, részletesebb indoklás mellett.

A második bírósági végzés helyesen állapítja meg, hogy a közterület „közterület” jellege nem szűnik meg attól, ha arra terület-használati megállapodást kötnek vagy terület-használati engedélyt adnak ki. Ezért, ha ezeken a közterületeken más rendezvényt kíván tartani és ezt az illetékes rendőrkapitányságnak bejelenti, az illetékes rendőrkapitányság ezekben az esetekben nem hivatkozhat hatáskörének hiányára, a bejelentést érdemben el kell bírálania.

A konkrét közterületre, meghatározott időszakra korábban bejelentett rendezvény, közterület-használati engedély vagy (többszöri, folyamatos használatra szóló) közterület-használati megállapodás ugyanakkor objektív akadályt jelent mások gyülekezési jogának gyakorlása vonatkozásában. Ugyanazon a helyszínen, egyazon időpontban csak egy rendezvény tartható; a korábbi bejelentés, közterület-használati megállapodás objektív korlátja mások gyülekezési jogának. A közterületen tartandó rendezvények bejelentése, vagy közterület-használati igények között az időbeliség, a megelőzés dönt: a korábbi bejelentő jogosult a közterület használatára. Bár a gyülekezési jog korlátozása ezekben

az esetekben is megtörténik, az alkotmányos alapjog sérelme nem állapítható meg. A rendezvény befejezését követően a konkrét terület békés gyülekezés céljára ismét bárki által igénybe vehetővé válik.

A bejelentések, de különösen a közterület-használati megállapodások kapcsán fennállhat azonban annak a veszélye, hogy – szimbolikus jelentőséggel bíró, kiemelt időpontokban és helyszínekre – a rendezvény megtartásának valódi célja nélkül, „készletező” jelleggel foglalják le az adott közterületet (több, hasonlóan szimbolikus jelentőségű helyszínnel együtt), jelentenek be rendezvényt vagy kötnek közterület-használati megállapodást, ezzel korlátozva mások gyülekezési jogát. Ha a rendezvény megtartására (közterület használatára) eleve nem volt komoly szándék, és a közterület használatáról a „megelőzés” elve alapján az arra jogosult olyan időben mond csak le, amikor más rendezvény megtartására (figyelembe véve a szükséges előkészületeket, szervezési feladatokat is) már nincs lehetőség, akkor megvalósul mások békés gyülekezéshez való jogának a megsértése. A „készletező” jellegű közterület lefoglalások különösen akkor veszélyesek és alapjog-sértőek, ha eleve azt a célt szolgálják, hogy mások ne gyakorolhassák a gyülekezési jogukat, ne tarthassanak rendezvényt az adott közterületen és időpontban. Különösen súlyos mások alapjogának a sérelme akkor, ha a rendezvényt végül egyik helyszínen sem tartják meg (akár lemondtak a közterületek használatáról, akár nem), és olyan helyszínekről van szó, amelyek szimbolikus jelentőséggel, kiemelten fontos, nyilvános kommunikációs szereppel rendelkeznek, a gyülekezést szervezőknek fontos érdeke fűződött volna ahhoz, hogy a rendezvény az adott helyszínen kerüljön megtartásra.

A rendőrkapitányságoknak nincs hatáskörük arra, hogy a közterület-használati megállapodások jogszerűségét, törvényességét vizsgálják. Azonban az Alaptörvényben biztosított békés gyülekezéshez való jog védelme érdekében alkotmányos követelmény, hogy ha az adott közterületre újabb rendezvényt kívánnak bejelenteni, akkor a rendőrkapitányságok tájékoztatást kérhessenek a korábbi bejelentőktől (illetve a közterület-használatára a megállapodás alapján jogosultaktól) abban a kérdésben, hogy a korábban bejelentett rendezvényt megtartják-e. Ha a korábbi bejelentő fenntartja ezt a szándékát, az újabb bejelentés szerinti rendezvény megtartásának objektív akadályá továbbra is fennmarad. Ha a korábbi bejelentő később (a rendőrség határozatának megszületését követően) visszavonja a rendezvény megtartására irányuló bejelentését, a békés gyülekezéshez való jog védelmét az szolgálja, ha a rendőrkapitányság értesíti a későbbi bejelentőt ennek tényéről. Ezzel a bejelentőnek megnyílik a lehetősége arra, hogy a rendezvényt az eredeti szándéka szerint, az adott közterületen, az adott időben megtartsa, az ehhez szükséges bejelentését ismételten benyújtsa a rendőrkapitánysághoz.

A rendőrség határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat során az eljáró bíróságnak ugyanígy vizsgálnia kell azt, hogy a korábbi bejelentés (közterület-használati megállapodás) célja valóban rendezvény tartása-e, vagy arra „készletező” jelleggel, azért került sor, hogy az adott helyszínen, adott időpontban mások ne tudjanak a gyülekezési jogukkal élni. A bíróság felszólíthatja a korábbi bejelentőt: mivel az adott helyszínen és időpontra konkuráló bejelentés érkezett, nyilatkozzon arról, hogy a közterületet valóban igénybe kívánja-e venni a rendezvény megtartása céljából. Amennyiben a korábbi bejelentő úgy nyilatkozik, hogy eláll ettől a szándékától, a később bejelentett rendezvény megtartható.

Ha felmerül a gyanúja annak, hogy a korábbi bejelentés (közterület-használati megállapodás) „készletező” jelleggel, a rendezvény megtartásának valódi szándéka nélkül történt (pl. ugyanazon szervezet ugyanarra az időpontra számos helyszínen rendezvényt jelentett be, vagy már többször előfordult, hogy az általa bejelentett rendezvényt nem tartotta meg), joggal vethető fel, hogy a valódi cél mások gyülekezési jogának a korlátozása volt. A bíróságoknak joguk és lehetőségük van arra, hogy a közterület-használati megállapodásokat felülvizsgálják abból a szempontból, hogy azok nem valósítanak-e meg joggal való visszaélést. Ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a közterület használatára a megállapodás alapján jogosultnak feltételezhetően nincs valódi szándéka a rendezvény megtartására, a megállapodást mások gyülekezési jogát sértőnek minősítheti, és a rendőrkapitányságnak a később bejelentett rendezvényekkel kapcsolatos határozatát megváltoztathatja. A „készletező” célú közterület-használati megállapodások, bejelentések ugyanis ellentétesek a békés gyülekezéshez való jog rendeltetésével, és súlyosan sértik mások békés gyülekezéshez való jogát.

Összefoglalva: a korábban bejelentett rendezvények, közterület-használati megállapodások és engedélyek objektív akadályát jelentik mások gyülekezési joga gyakorlásának. A békés gyülekezéshez való alapjog védelme érdekében alkotmányos követelmény az, hogy ha felmerül a gyanúja annak, hogy a korábbi bejelentés (megállapodás) valódi célja nem rendezvény tartása, hanem a „készletezés”, és mások gyülekezési jogának a jogellenes korlátozása volt, akkor mind a rendőrkapitányság, mind a bíróság megkeresse a korábbi bejelentőt, hogy nyilatkozzon arról: fenntartja-e a rendezvény megtartására vonatkozó bejelentését, mivel a „lefoglalt” közterületre újabb gyülekezés bejelentése érkezett. A gyülekezéshez való jog védelmét szolgálja az is, hogy amennyiben a korábbi bejelentő a bejelentését a rendőrségi határozat meghozatalát követően visszavonja, a rendőrség értesítse a későbbi bejelentőt,

hogy megnyílt a lehetősége a rendezvény ismételt bejelentésére a korábban tervezett helyszínre és időpontra. Ha a korábbi bejelentés (közterület-használati megállapodás) valódi célját illetően kétség merül fel, az eljáró bíróság ezen túlmenően vizsgálja a közterület-használati megállapodás valódi célját; azt, hogy az nem „készletezésre” és/vagy mások gyülekezési jogának a korlátozására irányul-e. Végső soron a bíróság kimondhatja, hogy a szerződés törvényellenes célra irányul, sérti mások gyülekezési jogát, és erre tekintettel megváltoztathatja a rendőrkapitányság határozatát.

A békés gyülekezéshez való alapjog súlyos sérelmére, ennek ismétlődő előfordulására és a helyzet bonyolultságára tekintettel álláspontom szerint indokolt lett volna, hogy az Alkotmánybíróság határozata a fenti részletességgel fejtsen ki, hogy a már-már gyakorlattá váló, „készletező” jellegű közterület-használati megállapodások, bejelentések a gyülekezési joggal való visszaélést jelentik és súlyosan sértik mások gyülekezési jogát. Ezért végső soron ezeknek a megállapodásoknak akár a bíróság általi érvénytelenné nyilvánítására is sor kerülhet.

Budapest, 2013. február 12.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Egyetértek a határozat rendelkező része 1. pontjával: a Fővárosi Törvényszék 2012. március 9-én kelt 29.Kpk.45.266/2012/2. számú végzése szerintem is sérti a panaszos az Alaptörvény VIII. cikkében biztosított gyülekezési jogát.

Nem értek viszont egyet a rendelkező rész 2. pontjában foglalt alkotmányos követelménnyel, mert nem képes elérni szerintem is helyes célját; megtartása a jelenlegi jogi helyzetben vagy lehetetlen, vagy nem vezet a kívánt eredményre, a gyülekezési jog itt tárgyalt korlátozásának megakadályozására. Ezért helyette az Abtv. 46. §-a alapján mulasztást, vagy egy másik, ennél erősebb alkotmányos követelményt kellett volna megállapítani.

1. A határozat szerint alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a hatáskör hiányát megállapító rendőrhatalósági határozat jogszerűségét és megalapozottságát érdemben vizsgálja. Ez a vizsgálat az alkotmányos követelmény megtartásával sem vezethet lényegében más eredményre, mint a megsemmisített végzés, így nem hárítja el a gyülekezési jog alaptörvény-ellenes korlátozását. Ezt a korlátozást ugyanis a közterület önkormányzati ünnepségek céljára való, a bejelentés pillanatában fennálló lefoglalása jelentette. A rendőrhatalóság – amely az önkormányzat felügyeletére nem jogosult – ezt nem vizsgálhatta felül, hanem tudomásul kellett vennie, hiszen a közterület kezelőjének döntése őt is köti. Ennek alapján viszont a Gytv. 6. §-a és 8. §-a szerint a bejelentés tudomásulvételét meg kellett tagadnia, mégpedig azért, mert a gyülekezés tervezett helyszíne a gyűlés tervezett idején más közérdekű célra – itt önkormányzati ünnepségre – már le volt kötve (erre az önkormányzat az Ör2. szerint közterület-használati hozzájárulást adott).

A Fővárosi Törvényszék 2012. július 13-i végzése – amely azonban már nem orvosolhatta a panaszost ért sérelmet – alkotmányjogilag helyes álláspontot képvisel: világosan bemutatja, hogy az alapvető kérdés a közterület-használat jogszerűsége – hiszen a gyülekezési jog a közterület használatára ad alapvető jogot. E végzés alkotmányjogi álláspontja, amelyet a határozat is oszt, az, hogy a bíróságnak módja lenne (vagy adott esetben lett volna) a gyűlés megtartását biztosítani, azzal, hogy a Gytv. 9. § (2) bekezdése szerint a rendőrség határozatát hatályon kívül helyezi. Az érvelés lényege az, hogy az önkormányzat által kötött közterület-használati megállapodás – amely valószínűleg az Ör1. 4. §-a szerinti, vagy az Ör2.-ben szabályozott közterület-használati hozzájárulás volt – nem szünteti meg a gyülekezés helyének közterület mivoltát. Ebből csak az következik, hogy a rendőrségnek, saját álláspontjával ellentétben, volt hatásköre a bejelentés elbírálására. Idáig az érvelés szerintem is helytálló: a közterület-használati engedély valóban csak közterület használatát engedélyezheti. Ámde a kérdés az, hogy ha két jogszerű (vagy annak látszó) közterület-használati igény ütközik – a tervezett ünnepség és a panaszos gyűlése ugyanazon helyen, ugyanabban az időben –, melyiknek legyen elsőbbsége. A szóban forgó közterület, a Hősök tere, amelynek használatát a határozatban is említett önkormányzati rendelet külön szabályozza [Ör3.], valóban közterület maradt, de használatát részben korlátozta a közterület-használati hozzájárulás, amely önkormányzati ünnepségre szólt. A Hősök tere így is közterület maradt volna – abban az értelemben, hogy az ünnepség idején mindenki számára hozzáférhető maradt volna (annak, aki az ünnepségen részt kíván venni). Ugyanez érvényes lett volna, ha a bejelentett gyűlést megtartják: a mindenki számára való hozzáférés a gyűlésen részt venni kívánók és érdeklődők számára megmaradt volna.

Ha a közterület-jelleg megmaradása ennyit jelent, akkor a rendőrség hatásköre az Rtv. 1. § (2) bekezdés 5. pontja szerint mindkét esetben tényleg fennállt volna.

Ennek ellenére a rendőrség nem vehette volna tudomásul a bejelentést, mert akkor két rendezvény lett volna egy időben egy helyen. A közterület-használati engedély tartalmi jogszerűségének vizsgálatára a rendőrségnek nincs hatásköre, de a közterületen a rend fenntartására igen. Ez utóbbi csak a közterület-használat jogszerűségének ellenőrzését jelenti – pl. a közterületi árusítás vagy a be nem jelentett gyűlések esetében –, de az érvényes közterület-használati hozzájárulás tartalmi jogszerűségének vizsgálatát nem. A rendőrség számára így nem maradt más választás, mint a rendezvény megtartásának megtiltása a Gytv. 8. § (1) bekezdése alapján.

Ezért a „rendőrhatalóság határozatának jogszerűségét és megalapozottságát érdemben felülvizsgáló” bíróság sem juthat más következtetésre, mint arra, hogy a rendőrhatalóság határozata jogszerű és megalapozott volt. A közigazgatási bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgált közigazgatási határozat jogszerűségét vizsgálja: erről pedig meg kell állapítania – és meg is kellett volna, akkor is, ha a március 9-i végzésben a bíróság az alkotmányos követelmény szerint járt volna el –, hogy a rendőrhatalóság jogszerűen járt el. Ezen kívül, a Pp. 339/A. § szerint a bíróság a határozatot a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és tények alapján vizsgálja felül. Ezért a bíróság nem vehette volna figyelembe (és később sem tehette volna meg) a tényt, hogy időközben a Fővárosi Önkormányzat már nem tartott igényt a gyűlés tervezett helyszínére.

Igaz viszont, hogy a rendőrhatalósági határozat jogszerűsége ellenére sérti a panaszos gyülekezési jogát (és hasonló esetekben a jövőben is sérteni fogja): ezt azonban az alkotmányos követelmény nem orvosolja. Azért nem, mert a gyülekezési jog korlátozását nem a rendőrhatalóság határozata, hanem a közterület kezelője, azaz a Fővárosi Önkormányzat idézte elő, a közterület használatának önmaga számára történt engedélyezésével. Ez a döntés, a közterület-használati hozzájárulás, jelenleg nem minősül közigazgatási határozatnak, így nem is támadható bíróság előtt. Ha alkotmányos követelményt kellett volna megállapítani, akkor ez az lehetett volna, hogy a gyülekezési jogot korlátozó közterület-használati engedélyt („hozzájárulást”) a Pp. 339. § alkalmazásában közigazgatási határozatnak kell tekinteni, így jogszerűségéről a bíróság dönthetne.

Ez az álláspont szerintem több érveléssel is alátámasztható.

Elsősorban azzal, hogy a közterületek (közutak, terek stb.) fenntartása, kezelése a közigazgatás hagyományos feladata. A mai magyar jogban ezt tételesen Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény [Mötv.] 23. § (4) bekezdése 1. és 19. pontjai [korábban, a vizsgált bírósági határozatok meghozatala idején a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 63/A. § r) pontja] tartalmazza. A közigazgatás közterület-használatot korlátozó döntése, mint a közterület-használati hozzájárulás közhatalmi tevékenység: a mindenki számára hozzáférhető és rendeltetésszerűen használható közterület használatát egyes közérdekű(nek tekintett) célokból korlátozza. Ez ugyanúgy közhatalmi-közigazgatási tevékenység, mint a közutak használatának szabályozása közúti jelzésekkel. Állítható tehát, hogy a közterület-használati hozzájárulás közigazgatási határozat. Ezt az álláspontot az Alkotmánybíróság már kifejtette 41/2000. (XI. 18.) AB határozatában, amelyben részletesen tárgyalta, hogy a közterület-használati hozzájárulás iránti kérelem elbírálása önkormányzati hatósági eljárásban történik [ABH 2000, 318.].

A fentiek alapján tehát a rendelkező részben az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna állapítani, hogy a törvényhozónak az Alaptörvény VIII. cikkén alapuló kötelezettsége, hogy biztosítsa: a bejelentett gyűlés megtartását akadályozó vagy korlátozó közigazgatási határozaton alapuló közterület-használati engedély (hozzájárulás) jogszerűségét a rendezvény szervezője a gyülekezés jogszerűségéről döntő bíróság előtt vitathassa. Adott esetben a közterület-használati hozzájárulás (valójában engedély) jogszerűségének vizsgálata során a bíróság megállapíthatta volna, hogy egy rendezvényre több helyszín lefoglalása jogszerűtlen. A közterület-használati hozzájárulás azért hatósági engedély, mert ennek birtokában a különben tiltott közterület-használat jogszerű lesz. A gyülekezési jog alapján tartott rendezvény szintén engedélyhez kötött közterület-használat, de az engedélyt nem a közterület kezelője adja, hanem a rendőrség a Gytv. szabályai szerint. A fővárosi közterület-használati rendelet szerint a „politikai rendezvényekhez” [Ör1. 4. § (4) bekezdés g) pontja] – kérdés, hogy a gyülekezési jog gyakorlása ide tartozik-e – nem kell hozzájárulás. A Gytv. szerinti bejelentés [Gytv. 6. §] engedélyezési eljárás, mert a bejelentés alapján a rendőrhatalóság a gyülekezést megtilthatja. Igaz, a gyülekezés különlegesen védett közterület-használati jogcím, ámde nem korlátlan. A Gytv. szabályozása felteszi, hogy a gyülekezést mindenki által szabadon használható közterületre jelentették be, és nem szól arról, mi legyen akkor, ha a rendesen mindenki által szabadon használható közterületre már van a gyülekezés időpontjára is érvényes közterület-használati hozzájárulás. Tehát a gyülekezések esetén két, a közterület használatát engedélyezni jogosult hatóság van: a közterület kezelője, és a rendőrhatalóság. A törvény nem rendezi a kettő viszonyát, ennek következtében az állam szervei korlátozhatják a gyülekezési jog gyakorlását. Innen az Alaptörvénybe ütköző mulasztás.

2. Nem értek egyet a határozat indokolásában azzal sem, hogy a gyülekezési jog magában foglalja a helyszín és az időpont választásának feltétlen jogát is. Ez általában igaz, de egyes kivételek elfogadhatók, ha megfelelnek az alapjogok korlátozására az Alaptörvény I. cikkében foglalt feltételeknek. Mások alkotmányos jogai, különösen mozgásszabadsága éppúgy, mint az állam igazolható céljai – állami protokoll-rendezvények, állami ünnepségek megtartása – alapot adhatnak a gyülekezési jog arányos korlátozására. Ezekről azonban, ha vitások, bíróságoknak kell döntenük.
- A közterület – értve ezen, mint a Gytv. 15. § a) pontja, „a mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető terület, út, utca, tér” – használata több alapjog gyakorlásának is előfeltétele, továbbá alkotmányosan igazolható közcélokra, közöttük állami ünnepségek megtartására, vagy éppen városi futóversenyekre, koncertekre, háztömb körüli kerékpárversenyekre, majálisra és sok minden másra használható. A felhasználásról a közigazgatás, jellemzően az önkormányzatok, dönt(ene)k. Ha versengő használatról kell döntenük, mint esetünkben, mérlegelniük kell az egymást kizáró közterület-használati igények fontosságát. E mérlegeléssel szemben, amely választás a közterület-használatra jogosultak és jogcímek között – közigazgatási határozat lévén – bírói jogorvoslatot kell biztosítani. A gyülekezési jog alapvető jog, ezért korlátozásának alkotmányos-alaptörvényi mércéje az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, és az ehhez kapcsolódó alkotmánybírói gyakorlat. Ez nem vezet minden esetben a gyülekezési jog feltétlen elsőbbségére minden más közterület-használattal szemben, mivel az alapjogoknak is van jogszerű korlátozása, de erős pozíciót biztosít a gyülekezési jognak a közterület-használati lehetőségek között.

Budapest, 2013. február 12.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A határozat rendelkező részét támogatom, de az indokolás IV. részének 2. pontjában található fejtegetéseket, melyek a gyülekezési jog közügyekre korlátozását mondják ki, nem tudom támogatni.

Az Alaptörvény VIII. cikkének (1) pontja ugyanis e korlát nélkül mindenki jogaként deklarálja a békés gyülekezéshez való jogot. Ebbe éppúgy beletartoznak a vallási szervezetek által, saját hitéletük erősítése érdekében, híveik sokezes vagy tízezres tömegével együtt tartott, nyilvános tereken való körmenetei, mint esetleg egy sportegyesület sokezes szurkolótáborá identitásának erősítése érdekében, közterületen rendezett tömeggyűlései, vagy akár egy óriásvállalat sokezes munkatársi gárdájának nyilvános köztéren tartott ünneplő összejövétele – és még lehetne sorolni tovább a gyülekezési lehetőségeket.

Az Alaptörvény – és ez esetben ugyanígy a régi Alkotmány 62. § (1) bekezdésének gyülekezési joga – nem teszi meg a gyülekezési jog közügyekre szűkítését. Ezt az indokolás vitatott része által meghivatkozott korábbi alkotmánybírói határozatok teszik csak meg, melyek továbbvitelét nem lehet támogatni: „Az alkotmánybírói gyakorlatban a gyülekezési jog a tágabb értelemben vett véleménynyilvánítási jog része, amely a közügyekre vonatkozó, békés jellegű közös vélemény-kifejezést biztosítja. Az alkotmányos védelem tehát a közügyről folytatott nyilvános vitákban való részvételt célzó rendezvényeket illeti meg, amelyek segítik a közérdekű információk megszerzését és másokkal megosztását, valamint a vélemények közös kinyilvánítását.” [55/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 442.; 75/2008 (V. 29.) AB határozat, ABH 2008, 651, 662–663.]

Már maga az az érvelési technika vitatható, hogy az Alaptörvény által rögzített különböző alapjogokat egy alkotmánybírói határozat az egyes aspektusokban összekötés helyett – amely egy-egy ügyben szükséges lehet – egy új alapjogi megfogalmazásban összeolvaszt, és az egyiket a másik részének tekinti. A jelen esetben ráadásul a korábbi alkotmánybírói gyakorlat ezt az érvelési technikát arra használta fel, hogy korlátozza a gyülekezési jogot a közügyekre vonatkozó politikai gyülekezésekre. Készséggel elismerem, lehet abba az irányba érvelni, hogy a sok, eltérő célokat követő gyülekezések között megkülönböztetéseket kell tennie az Alkotmánybíróságnak, és egyes gyülekezési célokat – ha más alapjog érintése ezeket felerősíti – kiemeltebb védelemben lehet részesíteni, de az a kategorikus szűkítés, amely a gyülekezések egy részét kirekeszti az alaptörvényi védelem alól, nem fogadható el.

Budapest, 2013. február 12.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 1/2013. (II. 14.) OGY határozata az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat módosításáról*

1. Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 23/2010. (V. 14.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

az Egészségügyi bizottságba

dr. Ódor Ferenc (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
dr. Szalay Pétert (Fidesz),

a Fenntartható fejlődés bizottságába

Bodó Imre (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Cseresnyés Pétert (Fidesz),

Fejér Andor (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Vincze Lászlót (Fidesz),

a Foglalkoztatási és munkaügyi bizottságba

dr. Karakó László (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Patay Vilmost (Fidesz),

a Fogyasztóvédelmi bizottságba

Fejér Andor (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Sági Istvánt (Fidesz),

a Honvédelmi és rendészeti bizottságba

Vargha Tamás (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Menczer Erzsébetet (Fidesz),

az Ifjúsági, szociális, családgazdasági és lakhatási bizottságba

Lakatosné Sira Magdolna (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Horváth Zoltánt (Fidesz),

a Külügyi bizottságba

Vargha Tamás (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Törő Gábort (Fidesz),

a Mezőgazdasági bizottságba

dr. Ódor Ferenc (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
dr. Tóth Józsefet (Fidesz),

* A határozatot az Országgyűlés a 2013. február 11-i ülésnapján fogadta el.

a Nemzetbiztonsági bizottságba
Gulyás Gergely (Fidesz) helyett
Csampa Zsolt (Fidesz),

az Oktatási, tudományos és kutatási bizottságba
Pichler Imre László (Fidesz) – korábban megüresedett tagsági helyére –
Németh Zoltánt (Fidesz),

a Sport- és turizmusbizottságba
Törő Gábor (Fidesz) helyett
Révész Máriuszt (Fidesz)

a bizottság tagjává

megválasztja.

2. E határozat elfogadásakor lép hatályba, és a közzétételét követő napon hatályát veszti.

Kövér László s. k.,
 az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,
 az Országgyűlés jegyzője

Göndör István s. k.,
 az Országgyűlés jegyzője

A Kormány 1061/2013. (II. 14.) Korm. határozata

Magyarország 2013. évi Nemzeti Reform Programjának előkészítésével kapcsolatos feladatokról

A Kormány

1. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy – a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával – készítse el a 2013. évi aktualizált Nemzeti Reform Programot, és azt – az Európai Bizottság felé történő benyújtás határidejét figyelembe véve – terjessze a Kormány elé a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásai, a 2012. évi országspecifikus ajánlások, az Európai Bizottság és a Kormány közötti további kétoldalú egyeztetések, illetve a 2014–20-as európai uniós költségvetési, tervezési időszak dokumentumaival való összhang biztosításának figyelembevételével;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával
Határidő: 2013. március 30.
2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy a munkaerő-kereslet bővítését szolgáló gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatáspolitikai, a szakképzés és felnőttképzés, valamint az adórendszer foglalkoztatáshoz kapcsolódó elemei tekintetében dolgozza ki részletesen a foglalkoztatási ráta növelésére irányuló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedéseket a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásaira és a 2012. évi országspecifikus ajánlásokra figyelemmel;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával
Határidő: 2013. február 28.
3. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy részletesen dolgozza ki a korai iskolaelhagyás csökkentésére és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányának növelésére irányuló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedéseket a felsőfokú végzettségűek növelése

tekintetében a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásaira, a korai iskolaelhagyás csökkentése tekintetében a 2012. évi országspecifikus ajánlásokra figyelemmel és azokról tájékoztassa a nemzetgazdasági minisztert;

Felelős: emberi erőforrások minisztere a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

4. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy – a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával – dolgozza ki részletesen a kutatás-fejlesztési ráfordítások növelésére irányuló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedéseket a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásaira és a 2012. évi országspecifikus ajánlásokra figyelemmel;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter, az emberi erőforrások minisztere, a vidékfejlesztési miniszter és a további, feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

5. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy – a mezőgazdasági szektor és a természeti erőforrások vonatkozásában a vidékfejlesztési miniszter bevonásával – dolgozza ki részletesen a megújuló energiaforrások arányának növelésére, az energiahatékonyság javítására, illetve az Európai Unió emisszió-kereskedelmi rendszere alá nem tartozó üvegházhatású gázok kibocsátásának korlátozására irányuló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedéseket és azokról tájékoztassa a nemzetgazdasági minisztert;

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter, a vidékfejlesztési miniszter és a további, feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

6. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával, a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, valamint végrehajtásának a 2012–2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről szóló 1430/2011. (XII. 13.) Korm. határozat alapján dolgozza ki részletesen a szegénység visszaszorításához hozzájáruló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedéseket a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásaira és a 2012. évi országspecifikus ajánlásokra figyelemmel és azokról tájékoztassa a nemzetgazdasági minisztert;

Felelős: emberi erőforrások minisztere a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

7. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy tekintse át az oktatás, a nyugdíjrendszer, a rokkantsági ellátások, a rehabilitációs szolgáltatások, az egészségügyi ellátórendszer, valamint a gyermekneveléshez kapcsolódó pénzbeli ellátások és a gyermekellátó intézményrendszer tekintetében mely területeken lát lehetőséget a foglalkoztatási ráta növeléséhez hozzájáruló intézkedések végrehajtására, majd – a nemzetgazdasági miniszter bevonásával – dolgozza ki részletesen a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedéseket a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásaira figyelemmel;

Felelős: emberi erőforrások minisztere a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

8. felhívja a belügyminisztert, hogy a közfoglalkoztatás tekintetében – a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával – dolgozza ki részletesen javaslatait, majd tájékoztassa a nemzetgazdasági minisztert a foglalkoztatási ráta növeléséhez hozzájáruló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedésekről a 2012. évi országspecifikus ajánlásokra figyelemmel;

Felelős: belügyminiszter a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

9. felhívja a feladatkörükben érintett minisztereket, hogy dolgozzák ki részletesen javaslatukat és tájékoztassák a nemzetgazdasági minisztert a növekedés és versenyképesség előmozdítására irányuló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedésekről a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásaira figyelemmel, ideértve különösen:

- a) a vállalkozások üzleti környezetének javítására irányuló intézkedéseket,

Felelős: nemzetgazdasági miniszter a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

- b) a zöldgazdaság-fejlesztésre irányuló intézkedéseket,

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter, a nemzetgazdasági miniszter és a további, feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2013. február 28.

- c) a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásának javítására irányuló intézkedéseket,
Felelős: külügyminiszter, a nemzetgazdasági miniszter és a további, feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával
Határidő: 2013. február 28.
- d) a hálózati iparágak fejlesztésére irányuló intézkedéseket;
Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: 2013. február 28.
10. felhívja a közigazgatási és igazságügyi minisztert, hogy – a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával – dolgozza ki részletesen a közigazgatás korszerűsítésére irányuló, a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni javasolt, a 2013–14-es időszakra vonatkozó intézkedéseket a 2013. évi Éves Növekedési Jelentés ajánlásaira és a 2012. évi országspecifikus ajánlásokra figyelemmel és azokról tájékoztassa a nemzetgazdasági minisztert;
Felelős: közigazgatási és igazságügyi miniszter a feladatkörükben érintett miniszterek bevonásával
Határidő: 2013. március 15.
11. felhívja a feladatkörükben érintett minisztereket, hogy tájékoztassák a nemzetgazdasági minisztert az Európa 2020 célkitűzések állásáról, a célkitűzés elérése, valamint az országspecifikus ajánlások végrehajtása érdekében elsősorban a 2012. év folyamán tett intézkedésekről;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
emberi erőforrások minisztere
nemzeti fejlesztési miniszter
belügyminiszter
vidékfejlesztési miniszter
Határidő: 2013. február 28.
12. a) felhívja a feladatkörükben érintett minisztereket, hogy a 2013. évi Nemzeti Reform Programban szerepeltetni kívánt intézkedések területén folytassák le a szükséges társadalmi egyeztetéseket;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
emberi erőforrások minisztere
nemzeti fejlesztési miniszter
belügyminiszter
közigazgatási és igazságügyi miniszter
vidékfejlesztési miniszter
Határidő: 2013. március 31.
- b) felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy tegyen javaslatot a 2013. évi Nemzeti Reform Program társadalmi egyeztetésének módjára.
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2013. március 31.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1062/2013. (II. 14.) Korm. határozata
a KNORR-BREMSE Fékrendszerek Kft. és a LEGO Manufacturing Kft.
magyarországi nagybefektetőkkel való stratégiai megállapodások megkötéséről**

A Kormány felhatalmazza

1. a nemzetgazdasági minisztert, hogy a Magyarország Kormánya és a KNORR-BREMSE Fékrendszerek Korlátolt Felelősségű Társaság (6000 Kecskemét, Szegedi út 49., cégjegyzékszám: 03-09-000007) között kötendő stratégiai együttműködési megállapodást a Kormány nevében aláírja,

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

2. a Miniszterelnökség külügyi és külgazdasági államtitkárát, hogy a Magyarország Kormánya és a LEGO Manufacturing Korlátolt Felelősségű Társaság (4400 Nyíregyháza, Debreceni út 342., cégjegyzékszám: 15-09-074038) között kötendő stratégiai együttműködési megállapodást a Kormány nevében aláírja.

Felelős: Miniszterelnökség külügyi és külgazdasági államtitkára

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Biró Marcell,
a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 2–4.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató.